

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán 1 óra 350 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Magyarország sorsa.

Elszakadtak tőlünk a románok

A gyulafehérvári román nemzetgyűlés

Gyulafehérvár. Tegnap délelőtt 10 órakor kezdődött meg a román nemzetgyűlés, amelyen Erdélyből és Magyarországnak románlakta területeiről összesen 80,000-en vettek részt. A nemzetgyűlést Pop Csicsó István nyitotta meg nagy beszéddel, mely ezeket tartalmazta:

— Mi magyarországi románok eddig igen sokat szenvedtünk. Testvéreink közül sok százat és ezret börtönbe cipelték. Nagy-Románia segítségünkre jött, hogy felszabadítson bennünket, de a barbár német militarizmus leleperte. Románia tiszta nagyobb áldozatot hozott, mint bármely más állam. De most ütött a szabadság órája. A kezdeményezés Wilsoné, aki azt követeli, hogy a népeknek joguk legyen saját sorsuk fölött rendelkezni. A mostani magyar kormány is épp olyan ellensége a magyarországi román népnek, mint a régi kormányok voltak, mert ez sem hajlandó az önállósághoz való jogukat elismerni. Mi semmi körülmények között sem vagyunk hajlandók magyar uralom alatt maradni.

A nemzetgyűlés ezután egyhangulag elfogadta Goldis László határozati javaslatát, mely így szól:

Erdély, a Bánát és Magyarország összes románjainak nemzetgyűlése kimondja az összes románlakta területeknek Romániával való egyesítését és a románoknak az egész Bánáthoz való jogát a Maros, Tisza és a Duna között. A végleges nemzetgyűlés összeüléseiig ezen nemzetgyűlés autonómiát biztosít a rendelkezése alá tartozó összes területeknek. Elhatározza a nemzetgyűlés, hogy e területeken lakó többi összes nemzeteknek és népeknek teljes önrendelkezési jogát biztosít és pedig úgy a vallási és sajtószabadság, mint a gyűlekezési és egyesülési szabadság terén. Végrehajlja a demokratikus reformokat: minden 21 éves férfi és nő szavazó, radikális agrárreformok lesznek és a nagybirtokokat felszítják.

A román nemzetgyűlés üdvözlő táviratot adott fel a volt monarchiának eddig rabságban tartott összes nemzeteihez: a csehekhez, szlovénekhez, lengyelekhez, dólszlávokhoz, ruténekhez és osztrák-németekhez, valamint a felszabadult és Romániához csatlakozott Bukovinához. Hódoló táviratot küldtek az antantnak, mely megmentette a civilizációt a barbárok ellen. A román területek ideiglenes közigazgatására 120 tagú Nemzeti Tanácsot választottak. A román nemzetgyűlés Pop János aradi román püspök imájával ért véget.

A 120 tagú Román Nemzeti Tanács ma délelőtt ülésezett, melyen arról kellett dönteni, hogy a Magyarországtól elszakadt román nemzet kormánya Aradon, Nagyszebenben vagy Kolozsvárott székeljen-e.

Gyulafehérvár. Ma délelőtt a 120 tagú Nemzeti Tanács gyűlésén közölték, hogy a román hadsereg két héten belül megszállja a felszabadított 26 vármegyét. Ezt megelőzőleg azonban átadják e terület közigazgatását az ideiglenes román kormánynak. Ennek elnöke: Pap Csicsó István, külügy- és hadügyminisztere: Maniu Gyula, kultuszminisztere: Goldis László, a többi tárca betöltéséről még ezután határoznak. A kormány egyelőre Nagyszebenben székel.

A hadügyminiszter mai jelentése.

Budapest. A magyar hadügyminiszterium sajtóosztálya közli:

A Vág völgyében előnyomuló cseh csapatok megtámadták Lipótvárt és Galántát és Zelenicáig jutottak s megkezdték az előnyomulást a Nyira felé vezető úton, ahol Radosnág és Elecikéig haladtak. Elecikénél nemzetőreink szétverték őket. Az előnyomuló csehek mindenütt rabolnak és fosztogatnak. Zsolnánál a helyzet változatlan. A Nagyszombatnál álló cseh erők újból megkezdték az előnyomulást Cífer felé, de Bónis őrnagy pozsonyi karhatalmi csapatai szétverték őket.

A Maros völgyében előnyomuló román osztagok elérték Saszregent és a Csikszreda felől előnyomulók megszállták Csik Szent-Domonkost.

Csata vonatrabló csehekkel

Pozsony. Az este a Bécsből Budapest felé haladó személyvonatot Dévényujfalunál egy cseh banda gépfegyverekkel megállásra kényszerítette, hogy a vonatot kirabolják. Ugyanekkor érkezett oda egy német katonavonat, mely Mackensen katonált vitte Bécs felé. Az utasok segítségért könyörögtek a németeknek. Rövidesen megérkezett Bécsből is egy osztrák katonai különítmény. Ezek és a németek este fél 10-től hajnalig ágyukkal és géppuskákkal nagy ütközetet vívtak a csehekkel, kik közül sokan elestek. A német és osztrák katonaság végül elkergette a cseh martalócokat.

Felhívás!

Mindazon egyének, akik a nagykanizsai lónyilvántartási körlettől munkára lovakat kivettek és kötelezvényt nem kaptak, vagy ha meg is kapták s ebben becsérték nincs feltüntetve, f. évi december 6-án vagy 7-én reggel 9 órakor a fenti parancsnoksághoz (Csányi László-utca 2.) elővezetni tartoznak.

Lónyilvántartási körlet
parancsnoksága.

Vendéglő bérbeadás.

Komárom vasuti állomása mellett lévő jóforgalmu

vendéglőmet

belegésem miatt bérbeadom.

Az üzlet jó hírnevének fenmaradása végett szakember előnyben részesül.

Feltételek nálam bármikor megtekinthetők.

KISS ISTVÁN
vendéglős
Komárom.

A nagykanizsai állami és városi tisztviselők és közalkalmazottak belépése a szociáldemokrata pártba.

Két szervezkedő gyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Az állami tisztviselők és összes egyéb közalkalmazottak évtizedeken át eredménytelen harcot folytattak tisztességes megilletésük biztosításáért. Az elnyomatás korszakában erejük a közös cél eléréseért egy táborba nem összpontosíthaták. Ha voltak is egyes testületi és egyesületi, azok is a legkülönbözőbb érdekek szétválasztották egymástól, s ezen különböző rendeltetésű egyesületek felett a hatalom emberei öröködték, hogy mozgalmak a megilletésük elérésére ne lépjenek és e kértedések hullámai a mederből ki ne csapjanak.

A szabadság hajnalával felszabadult az emberi jogok. A szólásszabadság és a szabad gyűlekezési jog a népköztársaság szemémi munkáit is felszabadította az elnyomatásuk alól. Mészárosok pusztá szavazógépek lenni, nincsenek retorziók kivéve politikai meggyőződésük nyilvánítását.

Erejüket egy táborba összpontosíthatják melyben mint a modern munkás szervezetek a legszélesebb demokratikus köpiselet alapján védik meg érdekeiket.

Budapesten már hetekkel ezelőtt megalakult az Országos Szociáldemokrata párt keretében a „Magyarországi Közalkalmazottak Szövetsége”, mely célul tűzte ki Magyarország összes állami, vármegyei és városi tisztviselőinek és egyéb közalkalmazottainak egy táborba való gyűjtésével, azoknak anyagi és erkölcsi jóléti egyesült erővel küzdeni a mindenki egyéni és egy mindenkiért elvének alapján. A magyar népkormány a „Magyarországi Közalkalmazottak Szövetsége”, mint a közalkalmazottak minden kategóriáját magában foglaló szervezetet ismerte el és ennek a szövetségnek útján és javaslatai alapján akarja a közalkalmazottak ügyeit rendezni.

A nagykanizsai állami alkalmazottak szervezkedő gyűlése és belépése.

A „Magyarországi Közalkalmazottak Szövetségének” e hasábon is közölt felhívása folytán szombat délután 6 órakor a Munkásokon helyiségében gyűltek össze a Szövetségben való tömörítés végett Nagykanizsa összes állami alkalmazottai, a törvényszék, járásbíró, adóhivatal stb. tisztviselői és egyéb alkalmazottai, az állami iskolák tanárai és tanítói stb. stb.

A korelnöknek megválasztott Pálffy Zsigmond p. és t. felügyelő nyitotta meg a gyűlést, válaszolva az összejeövetel célját és ismertelve a Magyarországi Közkormányzatok Szövetségét, melybe minden közalkalmazottnak erkölcsi kötelessége belépni, aki csak saját és családja boldogulását szíven viseli. A hivatalnokok is munkájuk után élő emberek, akiknek a dolgozó társadalom jogaiért és boldogulásáért harcoló szociáldemokrata pártban a helyük. — Az általános helyesléssel fogadott beszéd után az értekezletre vendégül meghívott Sneff József beszélt. Ismertette a szociáldemokrata párt programját és kijelentette, hogy a tisztviselői és közalkalmazotti kar díszje lesz a pártnak. — Ezután egyhangú határozattal kimondták a nagykanizsai állami alkalmazottaknak a „Magyarországi Közkormányzatok Szövetség”-éhez való csatlakozást és megalakították a „helyi csoportot”, melybe rögtön mintegy 200 tag belépett.

A megejtett választás szerint a Szövetség nagykanizsai helyi csoportjának elnöke Pálffy Zsigmond posta és távirda felügyelő lett, al-elnök: Nagy Lajos állami tanító, pénztáros: Kő János állami adótiszt, ellenőrök: id. Krátky József telekkönyvezető, Cseh Joachim tanító, jegyzők: Sárdy Géza járásbírói irodatiszt és Vlasits József tanító, bizottsági tagok pedig: Kramer Lajos, Földes Miklósné, Domány Ármán, Cavalloni Sándor, Poredus Antal, Ötvös Emil, Dénes Jenő, Zieger Ferenc, Varga Pál, Kenessey László, Veszélák Nándor, Riesz Lipót, Varga István, Schmalhoffer Károly, Bauer Ferenc, Tibolt Boldizsár.

A városi alkalmazottak szervezkedése.

Tegnap, vasárnap délután Nagykanizsa r. t. város minden rendű és rangú tisztviselői és egyéb alkalmazottai határozták el az országos szociáldemokrata párthoz tartozó Közkormányzatok Szövetségébe való belépést. A gyűlés elején a nagykanizsai állami hivatalok képviselői is jelen voltak, mert először arról volt szó, hogy a soproni városi tisztviselők ismert indítványa értelmében az összes nagykanizsai köztisztviselők és közalkalmazottak egy minden pártpolitikai kerettől függetlenül önálló országos szervezetbe tömörüljenek (Cavalloni) Sándor főgimnáziumi tanárnak meggyőző erejű felszólalása azonban határozott irányba terelte a dolgokat és javaslatára a gyűlésen meglehetősen gyér számban jelen volt városi alkalmazottak egyhangúlag kimondták, hogy miként előző nap az államiak megalakították a szociáldemokrata párt szakszervezetét képező nagykanizsai helyi csoportot, úgy most ők is megalakítják a városi tisztviselők és alkalmazottak szövetségének helyi csoportját. Ennek elnökévé Cavalloni Sándort választották, majd megalakították a tizennégy tagú választmányt, melyben a városi alkalmazottak összes osztályai igazságos számarányban képviselve vannak. (Mint lapzártakor értesülünk, a városi

tisztviselők többsége, mely nem volt jelen a tegnapi gyűlésen, nem helyesli, hogy távollétükben döntöltek az összes városi alkalmazottak szervezkedésének kérdésében, s ezért e tárgyban új gyűlés összehívását követelik.)

HIREK.

— **Gyászrovat.** Megdöbbentő csapás érte Spitzer Lipót barcsi nagykereskedőt és gyermekeit. Egyetlen forrón szeretett leánya és imádott nővérük Margit november 29 én Budapesten élete virágában a spanyol járvány áldozata lett. Temetése holnap, kedden délután 2 órakor lesz az izr. sírkertben, hol édesanyja mellé helyezik örök nyugalomra.

— **A 20-as pótzászlóalj a közrend helyreállításáért.** Leszerelt katonákból, nemzetőrökből és rakoncátlan elemekből vörösgárda elnevezés alatt egy 20—25 tagu banda alakult Nagykanizsán, amely támogatva a szeszkimelési tilalmat megszegő lelkiismeretlenül nyereszkedő vendéglősök által, részeg állapotban éjszakánként rend és csend háborításokat követ el. A 20-as pótzászlóalj tisztjei, tovább szolgáló altisztjei és önkéntesei elhatározták ezen rakoncátlanok megállítását, mielőtt az még anarchiára fejlődne. Tisztekből, önkéntesekből és tovább szolgáló altisztekből álló erős járőrök járják be éjjel a várost és a nyilvános szórakozó helyeket. Minden katonát, aki engedély nélkül kint tartózkodik laktanyájába be- kisernek, mindazokat akik csendet, rendet háborítanak letartóztatják és a rendőrségnek adják át őrizet céljából. Akik fegyverrel ellenkeznek, azokkal szemben azonnal legyvert használnak. Éjjeli lövöldözöket lefegyvereznek. A szeszfogyasztási tilalmat megszegő vendéglősöket jelentik. — A pótzászlóalj parancsnokság ez- uton kéri a városi rendőrkapitányságot, hogy az ilyen vendéglősökkel szemben a leg- szigorubban járjon el. Másodfoku büntetésnek a helyiség leárását javasolja, mert meggyőző- dése, hogy a rakoncátlanok egyedüli oko- zója az alkohol, s mert a pénzbüntetést nem tartja hatásosnak, mert a tilalom megszegőinek a pénzbüntetést sokszorosan meghaladó anyagi hasznuk van. A pótzászlóalj tisztjei és altisztjei kara azon meggyőződéssel vállalta önként a súlyos éjjeli szolgálatot, hogy ezen cseleke- dete és a foganatosított rendszabályok a város minden józan polgárának helyeslésével fognak találkozni.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőr- ség I. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **Kavarodás egy osztrák agitátor letartóztatása körül.** Sopronból közlik: Sopronban a minap letartóztatott egy Schöner Gusztav nevű bécsujhelyi gyári munkást, aki jőpénzért arra a kalandos vállalkozásra szánta el magát, hogy átjön a Dunántulnak az osztrákok által ohajtott négy vármegyéjébe és itt a magyar állameszme elleni izgatással e vár- megyéknek Ausztriához való csatlakozása ér- dekeben agitál. Wienerneustadtban nagy fel- háborodást keltett a szájhős agitátor letartó- zatása, és mivel a soproniak semmiféle fenye- getésre sem bocsátották szabadon az osztrák agitátort, a wienerneustadti nemzetőrség egy Lajtaszentmiklósról szórakozni odaérkezett ma- gyar társaságból Inczinger József és Mihajlo- vics István határrendőrségi fogalmazókat tuzokként börtönbe vetették. A társaság többi tagjai, — csupa hölgyek — erre haza- siettek és elmondták otthon a történeteket. Erre Lestyánszky János határrendőrségi fő- náncos telefonon felhívta a bécsujhelyi rendőr- főnökséget, mely az energikus hangra azzal mosakodott, hogy az egész kinos úgy az ő tudta nélkül történt, és bocsánatkérés között

azonnal elbocsátották a határrendőrségi tiszt- viselőket, míg Schöner, az agitátor még Sop- ronban van őrizet alatt.

Felelős szerkesztő: GÖRTLER ISTVÁN.

Nyilttér.

Dr. Elek Mór ügyvéd katonai védő

irodáját helyben, Fő-ut 18. sz. a. néhai dr. Lőke Emil ügyvéd házában megnyitotta.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi- utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 2-án és 3-án

HENNY PORTEN

első fellépte az idei szezonban.

Drágakövek

dráma 4 felvonásban.

Az új Magyarország történelmi ünnepélyről, a köztársaság proklamációjáról

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Értesítés.

Az igen tisztelt rendelőm becses tudomására hozom, hogy boldogult jó férjem

kötélgyártó üzemét

szakszerűen tovább folytatom. Egy- ben kérem úgy a helybeli, mint a vidéki rendelőinket, hogy nagybecsű pártfogásukkal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Tisztelettel

Özv. Szabó Vass Károlyné
kötélgyártó műhelye
Nagykanizsa, Magyar-utca 79.
TELEFON 218.

Fajda omlol megtört szívvel jelentjük, hogy felejthetetlen feleség, illetve édes anyánk

Horsetzky Jenőné

szül. Sótönyl Mária

életének 30 ik évében rövid szenvedés után 1 hó 1 én este 7 órakor csendesen elhunyt.

Temetése folyó hó 3-án délután 4 órakor lesz a helybeli egyház szertar- tásai szerint.

Nagykanizsa, 1918. december 1.

Áldás és béke lengjen porai felett.

Horsetzky Jenő férj, Jenő, Ancl, Klári, Jolán és Ibolyka gyermekei.

Vendéglő, meszárszék és szatócs-üzlet

10 hold szántófölddel, melynek fele be van vetve, azonnal bérbeadó, esetleg külön-külön is, ezenkívül 2 hold rét. Bővebbet Tarnauer Herm. nagybakónak.

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. december hó 2-án, 3-án és 4-én

Uhex film második aransorozata

Hazugság

Burget regénye után. Dráma 4 felv.

Hova lett a gyerek?

magyar szalonvígjáték 1 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3 50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csangery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon: Kiadóhivatal 41.

Jön már a román invázió.

Kolozsvár. A Kolozsvári Nemzeti Tanácsnak jelentik Deésről: Román csapatok nagyobb különítménye a borgói és dornavatrai szorosokon át Magyarország területére jutva utban van Beszterce városa felé, amelyet még ma, vagy holnap megszállnak.

A tótok már most külön parlamentet akarnak.

Budapest. Azon feltételek között, amelyeket Hodzsa Milán a tótokkal való egyezkedési tárgyalások során Jászi miniszter elé terjesztett, egy igen szokatlan és feltűnő kívánság szerepel. Azt célozza ez a kívánság, hogy a tót imperium alá kerülő területeken (a 8 egész és 8 fél vármegyében) a Tót Nemzeti Tanács választásokat rendelhessen el az általános, egyenlő titkos, a nőkre is kiterjedő választójog alapján. Az így megválasztandó képviselők a tót nemzeti parlamentet alkotják, s ez birtokolná a tulajdonképpeni hatalmat a tótlakta területek fölött. Hodzsa ezen javaslata szerint e területekről már nem is küldenének képviselőket a magyar parlamentbe, sőt a tót igazgatás alatti vármegyékben már egyáltalán nem is lenne megtartva a magyar kormány által elrendelendő képviselőválasztás.

Magyarország fegyverszünete nincs lejáratához köelve.

Budapest. Legutóbb azt híresztelték, hogy az antantnak Magyarországgal kötött fegyverszünete rövidesen lejár és azt meg kell hosszabbítani. Illetékes helyen erre vonatkozólag kijelentik, hogy a fenti híresztelés téves, mert Magyarország fegyverszüneti szerződése nincs határidőhöz kötve. Magyarországra nézve nem érvényes se Németországnak a nyugati fronton kötött fegyverszüneti szerződése, mely tudvalevőleg 30 napi lejáratához van kötve se a Diaz olasz főparancsnokkal az osztrák-magyar hadvezetőség által kötött fegyverszüneti megállapodás, hanem csupán az, amelyet Magyarország kormánya Franchet D'Esperay tábornokkal kötött. Ugyanezen beavatott forrás úgy tudja, hogy az antantban megvan a hajlandóság arra, hogy nem hosszabbítja meg a németekkel kötött fegyverszünetet, hanem annak lejáratá után bevonul Németországba.

A Mackensen sereg lefegyverzése

Budapest. A Mackensen sereg sorsa lefegyverzés lesz, amihez most már Mackensen is hozzájárul, aminek dokumentálása gyanánt elhagyta Nagyszebent és egyelőre azt sem tudni, hol tartózkodik. Serege ily körülmények között kény-

telen lesz meghajolni a lefegyverzési rendelkezés előtt és lerakja a fegyvert. Mint-hogy azonban ez csak a demarkációnális vonalon túl történhet, most már a magyar hadügyminiszter is minden eszközzel hozzálát, hogy Mackensen seregét átjuttassa a demarkációs vonalon.

Az angolok Kölnben.

Berlin. Az angolok bevonultak Kölnbe (a Rajna mellett) és ott a munkás és katonatanácsot feloszlatták.

A franciák bosszúja a németeken

Hága. Franciaország az antant vazallusává akarja tenni Németországot. Tervük az, hogy a német hadifoglyokat mindaddig nem engedik haza, amíg azok Belgiumot és Északfranciaországot helyre nem állították. A franciák bosszúja háltartalan.

A béketárgyalások ügye.

Zürich. A párisi Matin közli, hogy a fegyverszüneti feltételek teljesítése után lehetőleg azonnal megkezdik a béketárgyalásokat. Addig pedig a fegyverszüneti szerződések automatikusan meghosszabbítódnak.

Hága. Az antant a béketárgyaláson résztvevő kiküldötteket az alábbiakat ismeri el: Románia részéről Take Jonescut, Szerbia részéről Pasicsot, a cseh-szlovák részéről Massarykot, a délszláv állam részéről Benesch, Oroszország kiküldötte gyanánt pedig Lwow herceget. Lwow hercegnek orosz békedelegátusi elismertetése annak bizonyága, hogy az antant semmi körülmények között nem hajlandó az orosz szovjetkormánnyal tárgyalni.

A leMBERGI pogrom áldozatai.

Bécs. A Fremdenblatt jelenti, hogy a leMBERGI zsidóüldözés áldozatai közül eddig 956-ot eltemettek, de még igen sok holttest van a leégett házak és a templom romjai alatt.

Ujabb zárórakorlátozások.

Budapest. Az egyre fenyegetőbbé váló széninségre való tekintettel, különösen mert legnagyobb széntelepeink egyikét, a Zsilvölgyét is elfoglalták és zár alatt tartják a románok, a szénkormánybiztos újabb országos zárórakorlátozásokat rendelt el. E szerint az üzletek általános zárórája délután 4 órakor lesz, az összes irodákban és hivatalokban (a közhivatalokat kivéve) reggel 8-tól délután 3-ig lehet csak dolgozni, az élelmiszerüzletek pedig este 7-kor tartoznak zárni. A színházak, mozik, kávéházak és vendéglők eddigi zárórakorlátozásain egyelőre nem változtattak.

A kanizsai helyőrség hivatásos katonáinak szervezkedése.

Megalakult az országos szövetség helyi csoportja. — A tartalékos és népfelkelő tisztek is szervezkednek.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután megalakult Nagykanizsán az új idők szellemének megfelelően az itteni helyőrség összes tényleges tisztjeinek, katonai tisztviselőinek és továbbszolgáló altisztjeinek szervezete, mely a „Tényleges tisztek és továbbszolgáló altisztek országos szövetségének” helyi alcsoportját képezi. Az alakuló gyűlésen, melyet a József főherceg-uti honvédlaktanya tiszti értekezleti termében tartottak, úgy a 20-as, mint a 48-as hivatásos katonák (tisztek és altisztek), valamint a nagykanizsai csendőrzás tiszti és altiszti kara megjelent, összesen mintegy 100-an. A nagykanizsai katonai állomásparancsnokság megbízásából Endrődy Leó 20-as honvéd százados ismertette a gyűlés, illetőleg a szervezkedés célját. Ez a következő: a politikai szempontok teljes kizárásával a tagok és az összesség szellemi és anyagi érdekeinek előmozdítása és ez érdekeknek szociális nemzeti alapon való érvényesítése.

Általános helyesléssel megalakították ezután az országos szövetség helyi csoportját, majd ez elnökválasztásra került a sor. A helyi csoport elnökévé nagy szótöbbséggel Endrődy Leó századost választották meg, aki felszólította úgy a 20-as, mint a 48-as pótszázadokat, hogy mindegyikéből 3 tisztest és 3 altisztest delegáljanak bizalmi férfiaknak, akik az országos szövetség nagykanizsai helyi csoportjának vezetését fogják alkotni.

A helyi alcsoport elnöksége a fenti alakulással kapcsolatban az alábbiakat közli a saját nyilvánosságával:

A szövetség bár tartalékos tiszteket és katonákat nem is vesz fel kebelébe, ezek érdekeit is bajtársi szeretettel karolja fel s a hozzájuttatott kérésekben határozatot hoz, s annak keresztülvitelét teljes erkölcsi erejével szorgalmazza. A polgárságot és a katonaságot elkülönítő válaszfal leomlott, s ennek dokumentálására a gyűlés mindenkor határozatait a sajtó útján közölni fogják.

Az aktív tisztek szervezkedésével egyidejűleg, sőt már ezt megelőzően a tartalékos és népfelkelő tisztek is tömörültek, hogy érdekeiket kellőképpen megóvják. Budapesten még a múlt hóban megalakult a tartalékos és népfelkelő tisztek és szellemi munkás katonák országos egyesülete. Ennek az egyesületnek többek között céljai:

1. Biztosítani a szellemi munkások gazdasági elhelyezését az új hazában.
  2. Biztosítani tagjai számára a forradalom vívmányait.
- Ez az egyesület nem azonos a Magyar tisztek és továbbszolgáló altisztek országos szö-

vetségével, mert kizárólag a nem-hivatásos katonák alakulása.

A tartalékos és népfelkelő tisztek és altisztek egyesülete már eddig is körülbelül 30,000 tagot számlál, s hivatásának, hogy a leszerelő magyar intelligenciát kellő anyagi kártalanításhoz juttathassa, természetesen annál nagyobb nyomatékkal tud megfelelni, minél több tette-kész tagot toborozott zászlaja alá.

A közeli napokban Nagykanizsán is megalakul a Tartalékos és Népfelkelő Tisztek és Szellemi Munkáskatonák Országos Egyesületének fiókjá. Ezt megelőzőleg az összes érdekelteket össze fogják hívni. Ez alkalommal az országos egyesület egy meghatalmazottja, esetleg egy delegáltja ismertetni fogja az egyesület közelebbi céljait és beszámol arról, hogy céljai elérése végett már eddig is milyen lépéseket tett a kormány nál.

HIREK.

— **DR. HALPHEN JENŐ** nagykanizsai ügyvéd 51 havi katonai szolgálata után ügyvédi gyakorlatát Nagykanizsán újból megkezdte. Irodája a Csengery-ut 8. szám alatti házban van.

— **Csütörtöki városi közgyűlés.** Sok huza-vona után végre holnapután, csütörtökre egybehívták Nagykanizsa város képviselőtestületét, hogy a folyó évben esedékes negyedik rendes városi közgyűlést lebonyolítsák. A csütörtöki közgyűlés, bár 37 tárgysorozattal álló óriási programja van, mégsem fog az ugynevezett súlyos közgyűlések közé tartozni, mert a harminchét pont közül mintegy harminc csupa fizetésjavítási és hasonló természetű kérelmekről szól. A többi érdemleges tárgy közül Nagykanizsa város folyó évi költségtervezete számíthatna nagyobb érdeklődésre, ha a folyó évnek nem volnánk már az utolsó hónapjában, amikor a költségvetés megállapítása tulajdonképpen már csak a megváltozhatatlan történetek tudomásvétele lehet. Ezen a közgyűlésen végre egyszer a városi közéletmérészi áram mérlegét is előterjesztik és pedig az 1918. esztendő első feléről szólót. Ezen legnagyobb szabású háborús intézménynek gazdálkodásával is végre — a háboru után megismerkedhetünk. Érdeklődéssel várjuk a 6-ik pontot is, melynél Nagykanizsa város sertés-hizlalásának, vagyis a lakosság zsirellátásának ügyében fog referálni a tanács a közgyűlésnek. Ennél nem kisebb fontosságú „a rendőrlégénység létszámának szaporítása és illetményük rendezése” címén a tárgysorozatba felvett tárgyalási pont. A rendőrlégénység illetményrendezése alatt mi becsületes és rendes megélhetést biztosító fizetéseket értünk, amit a mindenkor respektábilis általános emberi szempontokon kívül most különösen az indokol, hogy ha valaha, úgy most van a városnak szüksége megbízható, megelégedett és kötelességeit szívvél-lélekkel teljesítő rendőrlégénységre. Szórol szóra vonatkozik az a tiszviselők fizetésjavítási kérelmére is, akiket nem lehet, mert nem illő, könyöradományal kielégíteni, mint ahogyan azt a pénzügyi bizottság javasolta a városi tanácsnak, az pedig a holnaputáni közgyűlésnek. Végre itt az ideje annak is, hogy a legnagyobb rész felelős tiszviselői munkát végező városi díjnokokat is rendes

dolációhoz juttassa a képviselőtestület is, amihez ennek a tárgysorozat 34-ik pontja nyújt alkalmat.

— **A kanizsai iskolákat újra bezárták.** A spanyoljárvány egyre fokozódó terjedése miatt dr. Sabján Gyula polgármester Zalavármegye alispánjának a kanizsai iskolák újból bezárását javasolta. Az alispán tegnap délután telefoni intézkedéssel elrendelte, hogy a mai naptól fogva az összes nagykanizsai iskolák, ovodák és tánciskolák zárva tartassanak. Egyben a kávéházak záróját az alispán este 10 órára korlátozta.

— **A Nagykanizsai Önkéntes Polgárőrség** vasárnap értekezletet tartott, melyen megállapította, hogy a tagok legnagyobb része pontosan teljesíti kötelességét, s így a közbiztonságot teljesen megóvja. Azokat pedig, akik a vállalt kötelezettségüknek ezután sem tesznek eleget s ekként a lelkiismeretes polgárőrökre még több terhet rónak, azokat mint szöszegőket megveti az egyesület, tagjai sorából kigolyózza, s erről a nyilvánosságot a lapok útján értesíti. Városatyja tagjai útján a csütörtöki városi közgyűléstől azt kéri a Polgárőrség, hatalmazza fel a tanácsot, hogy esetleg a tanács elővezetetés terhe alatt rendelkezessen be inspekciós polgárokat az őrség erősítésére, nehogy a lelkiismeretes tagok a folytonos szolgálatban kimerüljenek. Nem kételkedünk abban, hogy a képviselőtestület ezt a felhatalmazást megadja. Ha Habsburgi Károly a recsegő trón védelmére négy és fél esztendőre fegyverbe hívhatott milliókat, a város féljétszakára igénybe veheti bármely polgárát a közrend biztosítására. Egyben energikus társadalmi akciót is határozott el a Polgárőrség, hogy magát megfelelő látszámúra egészíthesse ki.

— **Újból szabad a sör és bor kimérése.** A belügyminiszter szombaton kiadott rendelete szerint a vendéglői iparral rendelkező üzletekben ezentúl szabad az *élkezések ideje alatt déli 12—3-ig és este 7—10-ig, de csakis élkezésekhez, személyenként három deci bort, vagy három deci sört kiszolgáltatni.* Pálinkát és egyéb égetett szeszes italokat kimérni ezentúl is tilos, csupán teához szabad adagonként egynegyed deciliter rumot kimérni. A rendelet ellen vétők kihágást követnek el és 15 napig terjedhető elzárással és 300 korona pénzbüntetéssel büntelhetők. Ezenfelül kimondja a rendelet, hogy a tilalom áthágóitól az *iparengedély már az első kihágási esetben elvehető.* A belügyminiszter rendelete azonnal életbelépett.

— **A Világ nagymozgó-színház** e héten három kimagasló, elsőrendű magyar arany-sorozatot mutat be, melyek bámulatba fogják ejteni a nézőközönséget. Kedden, szerdán a *Hazugság* dráma 5 felvonásban, csütörtök, péntek és szombaton Bródy Sándor világhírű drámája *A kellekű asszony*, vasárnap és hétfőn pedig *Lulu* vígjáték kerülnek bemutatásra.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** II. csoportja tart ma szolgálatot.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** Értesítetnek mindazon hatósági ellátásban levők akiknek hatósági igazolványuk és élelmezési jegyeik Bruncsics József Sugár- és József főherceg-uti sarki üzletére szólnak, december 1-től kezdődőleg a hatósági árukat nem Brand Adolf, hanem Bruncsics József üzletében ve-

hetik kizárólag igénybe. *Takarmány-burgonya* korlátozott mennyiségben kilónként 20 fillérért a városi közellátási üzennél (postával szemben) kapható. — *Hatósági ellátásban* levők részére liszt az egész december hóra egy tételben lesz a hatósági üzletekben kiszolgáltva és pedig személyenként egy hétre 30 deka finom, 90 deka főző és 60 deka kenyérliszthez. — *Hagyma.* Felhívtnak mindazok, akik a városi közellátási üzennél hagymára előfizetést teljesítettek, a hagymát ugyanott azonnal vegyék át.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Keresünk megvételre

egy igáskocsit, egy pár igásszerszámot és egy homokfutó kocsit. KEFEGYÁ.

Egykiűnben a portirozott német vizsla eladó. — **Cim a kiadóban.**

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 2 án és 3 án

HENNY PORTEN

első fellépte az idei szezonban.

Drágakövek

dráma 4 felvonásban.

Az új Magyarország történelmi ünnepélyről, a köztársaság proklamációjáról

Előadások: Hétköznap 5 és 7-kor, Vasár-és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Értesítés.

Az igen tisztelt rendelőim becses tudomására hozom, hogy boldogult jó férjem

kötélgyártó üzemet

szakszerűen tovább folytatom. Egyben kérem úgy a helybeli, mint a vidéki rendelőinket, hogy nagybecsű pártfogásukkal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.

Eladás nagyban és kiscsinyben.

Tisztelettel

Öz. Szabó Vass Károlyné
kötélgyártó műhelye
Nagykanizsa, Magyar-utca 79.
TELEFON 218.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. december hó 2-án, 3-án és 4-én

Uher film második arany-sorozata

Hazugság

Burget regénye után. Dráma 4 felv.

Hova lett a gyerek?

magyar szalonvígjáték 1 felvonásban.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Vendéglő, mészárszék és szatócs-üzlet

10 hold szántófölddel, melynek fele be van vetve, azonnal bérbeadó, esetleg külön-külön is, ezenkívül 2 hold rét. Bővebbet Tarnauer Herm. nagybakónak.

Nagy karácsonyi vásár
leszállított árak!

FÜRST JÓZSEF
áruházában

Üzlepont szálló épület.

Telefon 308 sz.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Bizalom Wilson személyében

Genf. Mértékadó helyen kedvezően ítélik meg azt a tényt, hogy Wilson az elnöke annak a delegációnak, mely Amerika megbízásából résztvesz a béketárgyalásokon. Hiszik, hogy a szerződést rövidesen aláírják, s a részletkérdéseket majd pótszerződésekkel szabályozzák.

Károlyi Mihály Párisba készül.

Budapest. Gróf Károlyi Mihály készülődik, hogy Diner-Dénes József államtitkárral Franciaországba, még pedig Párisba utazzék. Ezidőszert folynak a puhatolódzások az irányban, vajjon szívesen látják-e és nem görditenek-e akadályokat utja elé. Abban a pillanatban, amint bizonyossá válik, hogy a svájci francia határon nem tarthatják fel, azonnal utra kel.

Foch új háborút jósol.

„Németország már készülődik.“

Genf. A párisi francia tudományos akadémia ünnepélyes közgyűlése után, amelyen Foch fővezért az akadémia tagjainak sorába iktatták, Foch generalissimus egy újságról elvett ezeket mondotta:

— Ez a háboru borzalmas és megvetendő volt, mert az ipar és a gépek háboruja volt, de a legközelebbi háboru még sokkal iszonyubb lesz, mert abban minden létező erőforrás érvényesülni fog.

A hírlapíró erre azt kérdezte Foch-tól, hogy ő már új háboru kitörésére gondol? Mire a francia hadvezér így felelt:

— Sajnos igen, mert Németország máris készül arra.

Megkezdődött Mackensen hadseregének leszerelése.

Budapest. Azok a tárgyalások, amelyek a Mackensen hadsereg főparancsnokságával folytak, befejeződtek. Mackensen elutazott Nagyváradra, hogy ott a fegyverletételéről tárgyaljon. A magyar hadügyminisztérium által e célból kiküldött bizottságot Jankovic vezérkari ezredes vezeti, a francia főparancsnokságot pedig egy francia vezérkari kapitány, akik a Mackensen-sereg főparancsnokságával tegnap meg egyeztek a fegyverletételben. Ennek alapján a fegyverletétel legnagyobb részben már megtörtént. A Nagyszében környékén lévő német csapatok Berthelot tábornok előtt tették le a fegyvert, az Erdély különböző városaiban, továbbá Nagyváradon, Szolnokon és Abonyban időző német csapatok magyarkatonai bizottság előtt tették le a fegyvert, ami teljes rendben és minden zavar nélkül történt.

Budapest megszállása.

Budapest. Fehértemplomból jelentik, hogy a francia Gambetta-hadosztály, mely egy mór spahi-ezredből s egy alikai lovasezredből áll, elindult Budapest felé, hogy a fővárost és környékét megszállja. A hadosztály vezérkara, melyben 36 francia tiszt van, ma délután érkezik meg Budapestre, a sorkatonaság pedig holnap délelőtt.

Megszállják Bajorországot is

Zürich. Milanói jelentések szerint tizenhárom, csapatokkal megrakott vonat indult Innsbruck irányába. Milanói lapok azt írják, hogy a Németországban és pedig különösen Bajorországban várható belső zavarok következtében küszöbön áll München és Bajorország megszállása.

Az új sajtótörvény.

Budapest. Mai nappal életbe lépett az új sajtótörvény, amelyet a tegnapi minisztertanácsnak Berinkey igazságügyminiszter terjesztett elő. Az új sajtótörvény mindössze négy szakaszból áll, főbb rendelkezései pedig ezek: Gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és terjesztheti. — Sajtóközlemények előzetes vizsgálatának (cenzurájának) nincs helye. — Sajtóterméket csak bírói ítélet alapján lehet lefoglalni. — A lapok utcai terjesztéséhez engedély nem kell. — A lapok politikai kauciója eltöröltetik.

Az összes tudományos pályákat megnyitották a nőknek.

Budapest. A tegnap esti minisztertanács tárgyalta az egyetem összes fakultásainak a nők számára való megnyitását oly értelemben, hogy a korábbi korlátozásokat, melyek eltiltották, hogy a nők az orvosi és bölcsészeti karon kívül más fakultásra beiratkozzanak, felfüggesztik. A nők korlátlanul iratkozhatnak be (a teológiát kivéve bármely fakultásra.) Te' át nemcsak a jelesen érett nők, de de valamennyien nyomban rendes hallgatók lesznek.

Hadseregszállítók alkonya.

Budapest. Jó forrásból írja a Déli Hírlap: A német-osztrák államtanács foglalkozik az eszmével, hogy revidálja a hadseregszállításokat. Állítólag több tanácsagnak bizonyítékok állnak rendelkezésére, hogy több hadseregszállító 40—50% hadinyereséget ért el. Az államtanácsnak az az álláspontja, hogy minden szállítót megilleti a tisztességes polgári haszon, de 10%-on felüli hasznot nem engedélyeznek s ezt el fogják kobozni.

HIREK.

— **A nagykanizsai járás gazdáinak szervezkedése.** Vizlendvay Sandor a nagykanizsai kerület volt országgyűlési képviselője ma délelőttre a kanizsai városházára érkeztetve hívta össze a járásheli gazdákat és jegyzőket. Elek Ernő vázolta az értekezlet célját, mely abban áll, hogy a gazdák mindent kövessenek el a közrend és közbiztonság fenntartásáért, a földek gondos megműködéséért, tegyék meg az előkészületeket a kormány birtokreformjának végrehajtására és már most szervezkedjenek oly irányban, hogy a magyar gazdasáadalom, mint az ország legnagyobb többségben lévő osztálya megfelelően legyen képviselve az új országgyűlésen. Indítványára elhatározták, hogy a jelzett célok elérése végett a járás minden községében földműves tanácsokat alakítsanak. Végül bizalmukról biztosították a községi jegyzőket a szocialdemokrata párt „Üzenet”-ében foglalt sértésekkel szemben. Kéri Jenő és Juk József galamboki esperesplebános szólal ak még fel, mire a gyűlés összes résztvevői dr. Köllér István főszolgabíróhoz mentek, hogy a szocialista „Üzenet” miatti lemondásának visszavonására bírják rá.

— **Nagykanizsa város alkalmazottai a szocialdemokrata partban.** Az alábbi sorokat vettük: Igen tisztelt Szerkesztő ur! Becses lapjának december 2-iki számában „A városi alkalmazottak szervezkedése” c. alatt cikk jelent meg, melyben — bizonyára téves információ alapján — kétszer is ki van emelve, hogy a szervezkedést az alkalmazottak kisebbsége határozta el. A szervezkedő alkalmazottak nevében közlöm igen tisztelt Szerkesztő urral, hogy Nagykanizsa város tisztviselőitől és egyéb alkalmazottaitól eddig 128 belépési nyilatkozat érkezett be. Ez már egyáltalán nem mondható kisebbségnek, mert az összes városi alkalmazottak száma 224. A külső hivatalok még nem küldhették be a belépési nyilatkozatokat, így tehát a 128-as szám véglegesnek még nem is tekinthető. Kiváló tisztelettel Cavalloni Sándor.

— **Új ügyvéd Nagykanizsán.** Dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd irodáját Nagykanizsára (a Kazinczy-utca 11. számú házba) helyezte át. Dr. Reményi Zoltán, aki Zalavármegye közéletének egyik legszámottevőbb tényezője és mint a függetlenségi törekvések zászlóvivője vezető szerephez jutott, kiváló képességeit bizonyára Nagykanizsa város érdekeinek szolgálatába is fogja állítani.

— **Elégtétel a megsértett köztisztviselőknek.** Kolbenschlag Bela alispán az alábbi szövegű köriratot intézte Zalavármegye összes járási főszolgabíróhoz és Nagykanizsa város polgármesteréhez: „A Magyarországi Szocialdemokrata párt által az „Üzenet Magyarország népéhez” című kiáltványban a közigazgatási tisztikart ért méltatlan támadásáért a [belügyminiszter] urtól még november hó 23-án elégtételt kértem a tisztviselői kar részére, amit a miniszter ur telefonon vett értesülésem szerint kiállításba is helyezett.”

Tábornokok tömeges nyugdíjazása.

A kormány hivatalos lapja hosszú névsorát közli azoknak a generálisoknak, akiket a magyar népköztársasági kormány nyugdíjba küld. Valóban nem lehet csodálkozni azon, hogy az önállóvá és függetlenné lett Magyarország nem tartja tovább szolgálatában az osztrák szoldateszkának ezeket a tipikus képviselőit, a „magyar” tábornokokat. Az alábbiakban közöljük a nyugdíjazott generálisok közül azokat, akik Nagykanizsa városával, illetőleg a 20. és 48. gyalogezreddekek bármelyi nexusban voltak. Nyugdíjba vonul *Szurmay Sándor* gyalogsági tábornok, a 20-asok ezredtulajdonosa és Nagykanizsa város legujabb diszpolgára (pechje van Kanizsának a diszpolgáraival), *Tabajdy Kálmán* altábornagy, volt honvédelmi miniszteri államtitkár, aki mint fakosi földbirtokos gyakori vendége Nagykanizsának. Nyugdíjazták *Sypniewsky György* vezérőrnagyot, a 41-ik gyaloghadosztály parancsnokát, a volt 20-as ezredparancsnokot, kinek hadosztályába tartoztak a 20-asok a háború utolsó napjaig. Eltűnik a szereplés színpadáról *Cziló Károly* altábornagy, a pozsonyi konvédkerületi parancsnok, valamint helyettese *Csasny Valér* vezérőrnagy, akik a háború alatt mindketten sokszor megfordultak Nagykanizsán. A jól megérdemelt nyugalomba vonul *Foglár József* vezérőrnagy is, aki „piszkáld ki generális” elnevezés alatt vált rettegetté a háború alatt a kanizsai katonatársadalom előtt, mert igen gyakran megjelent itt, hogy az írodakból és kórházakból minél több embert a fronta expedíáljon. Nyugdíjazta a népkormány báró *Karg János* gyalogsági tábornokot, a honvédség volt lőparancsnokát, aki a háború négy esztendeje alatt szintén sokat inspiciált Nagykanizsán, továbbá *Schamschula Rezső* altábornagyot, aki a háború elején a 20-asok hadosztályparancsnoka volt, *Seide Rezső* altábornagyot, a 20-asok egykori ezredesét és még vagy husz más generalist, akik közül még csak Csáktornya szülöttét, *Molnár Dezső* altábornagyot említjük, akit szülővárosa alig két hónapja választott meg Csáktornya diszpolgárának (mért csak Nagykanizsának legyen pechje a diszpolgáraival?)

— **Kocsitulajdonosok figyelmébe.** A szociáldemokrata part propaganda bizottságának tagjai hetek óta járják a falvakat, hogy az ottani lakosságot a magyar népköztársaság programjáról híven tájékoztassák, és hogy a netán fellőgni akaró nemtelen indulatokat a meggyőző szó erejével csírájukban elfojtsák. A propaganda-bizottság üdvös munkáját mindenkinek támogatni kell, akinek az ország nyugalma drága érték; tehát az ország minden polgárának. Kanizsától mindössze annyit kér, hogy ez országos érdekű munkájában fogatok rendelkezésre bocsájtásával könnyítse helyzetét. Bár a kocsitulajdonosok legtöbbször már felszólították erre, csak nagyon kevesen és elégtelenül feleltek meg a várakozásnak. Felhívjuk a kocsitulajdonosokat, hogy kocsijaikat lehetőleg gyakran bocsássák rendelkezésére a mindnyájunk érdekében folytatott propagandának, és erről a bizottságot értesítsék.

— **Zalaegerszegi szállodafosztogatók körzése.** A zalaegerszegi rendőrkapitányságtól megkeresés érkezett a nagykanizsai rendőrséghez, amelyben két veszedelmes szállodai tolvaj kézrekerítését kéri. A tolvajok egyike Weisz Mihály néven szerepel, a másiknak azonban egy név nem elég, hanem mindjárt hármat használ: a Gerő József, Farkas István és Simon Endre neveket. Az első mint katona, a másik hivatalnokként szerepel. Az a módszerük, hogy egy jobb szállóban megszállanak,

egy-egy vagy külön szobákat nyitnak és másnap reggelre a szobájukban található mindenféle ruha- és fehérneműekkel egyetemben kereket oldanak. Legutóbb két zalaegerszegi szállodát loptak meg ilyen módon: az „Aranybárány”-t és a „Koroná”-t. Mindkettőből rengeteg holmit vittek el, csupa lepedőt, ág- és paplanhuzatot, törülközőt, vánkoshuzatot és paplant. A zalaegerszegi rendőrség azt hiszi, hogy Nagykanizsa felé vették útjukat és elküldte a két jómadár tüzetes személyleírását is, hogy itt megfelelő fogadtatásban részesíthessék őket. Nagykanizsán azonban a legszorgosabb nyomozással sem sikerült felfedezni őket. Valószínűleg itt egyáltalán nem is voltak.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei:** A köztisztviselők és közalkalmazottak beszerzési csoportjának tagjai felhívattak, hogy az 1919. évre szóló hatósági igazolványuk és összes élelmezési jegyeik igénybe vétele végett a régi hatósági igazolványok az összes élelmezési jegyekkel a városi élelmezési hivatalban folyó hó 5-től kezdve délelőtt 9-től 12-ig azok, akiknek a beszerzési csoportnál 1-től 125-ig és ugyanaz nap délután 3-tól 5-ig 125-től 250-ig terjedő igazolványi számukban, — folyó hó 6-án délelőtt 251-től 370-ig, délután 371-től 526-ig és további számig okvetlen jelentkezni sziveskedjenek, mert más időben a jövő évre szóló jegyek és igazolványaik kiszolgáltathatók nem lesznek.

— **Orvvadászok és erdészek halálos harca.** Gyekényéről jelenik: Festetich Tasziló góli erdejében az orvvadászok megtámadták az erdőőröket, akik elmenekültek előlük. Az orvvadászok, akik többnyire hazatért katonából állottak, üldözőbe vették az erdőőröket. Harc fejlődött ki közöttük. Ritter János erdőst egy golyó halálosan megsebesítette, egy 20 éves katona-orvvadász szintén megsebesült. Rittert a berzencei kórházba akarták szállítani, de utközben meghalt. A másik áldozat haldoklik.

— **A cipőhivatal közleménye:** A kereskedelemügyi miniszter a cipőjegyek kiadását beszüntette, miért is felhivatnak mindazon készcipőt elárúsítók, valamint cipőket készítő és javító iparosok, hogy készcipőket és mérték után lábbelieket és lábbeli javításokat csak azon nagykanizsai lakosok részére készíthetnek, akik igazolják, hogy állandó nagykanizsai lakosok és élelmezési igazolvánnyal rendelkeznek. A lábbeli kiszolgáltatása előtt a cipővel kereskedő, vagy cipész, csizmadia, papucsos mester által névjegyzékbe veendő a vásárló vagy rendelő hatósági igazolvány-száma, az illető vezeték és keresztnéve, foglalkozása, lakása, utca, házszám és a miniszteri rendelet értelmében minden pár új cipő után 1 korona, javítás után 50 fillér vételezendő be és az ezen bevételezett összegek kéthetenként a névjegyzékkel pontosan az élelmezési hivatalhoz beterjesztendők. A legutóbb az ipartestület által kiosztott talpak hasonlóan lesznek elszámolandók. Készcipők mérték után, új és javítás cipők a már kiadott jegyekre elsősorban szolgáltatandók ki. Készcipőkért, mérték utáni cipőkért és javításokért a maximális árak érvényben maradnak, miért is a rendelkezésre álló talpából szerző talpalásért férfi vagy női után 12 K 80 f., sarok javításért 4 K 80 f., gyermektalpalás 8 K, sarkalás 2 K 90 f. fizetendő.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Világos, szellős és száraz raktár és padlás kiadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál Bettlheim és Guth cég.

Józan, Irni-olvasni tudó kocsi
jó fizetéssel felvét tik Magyar u. 20. sz.

Keresünk megvételre
egy igáskocsit, egy pár igásszerszámot és egy homokfutó kocsit. KEFEGYÁP.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. december hó 2-án, 3-án és 4-én
Uher film második aransorozata
Hazugság
Burget regénye után. Dráma 4 felv.
Hova lett a gyerek?
magyar szalonvígjáték 1 felvonásban.
Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Egykötűnben a portirozott német olvasó eladó. — **Cim a kiadóban.**

Vendégfogó, mészárszék és szatócs-üzlet
10 hold szántófölddel, melynek fele be van vetve, azonnal bérbeadó, esetleg külön-külön is, ezenkívül 2 hold rét. Bővebbet Tarnauer Herm. agybakónak.

A világitási rendelet
határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis
TUNGSRAM - félwattos lámpákkal
lehet betartani
Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású Tungsrاملámpákat.

Értesítés.

Az igen tisztelt rendelőim becses tudomására hozom, hogy boldogult jó férjem

kötélgyártó üzemét

szakszerűen tovább folytatom. Egyben kerem úgy a helybeli, mint a vidéki rendelőinket, hogy nagybecsű párfogásukkal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Tisztelettel

Özv. Szabó Vass Károlyné
kötélgyártó műhelye
Nagykanizsa, Magyar-utca 79.
TELEFON 218.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 4-én és 5-én
MIA MAY a legszebb moziművész nő felleptével
MÁRIA
(Egy hercegisasszony története.)
dráma 5 felvonásban.
És a kiegészítő képek.
Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár- és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám: 12 fillér. Vidékre postán .. 1 óra 350 kor.
Nyitólár és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 49. Telefon Kiadóhivatal 41.

Magyarország sorsa. Északmagyarország kiűritése.

Budapest. Mint a mai reggeli lapok jelentették, a francia kormány kívánságára ki fogjuk katonailag uralni uralni Magyarországot északi vármegyéit. Kormányzatunk e tárgyban már érintkezésben is lépett a cseh parancsnoksággal. Arról folynak tárgyalások, hogy melyik legyen az a vonal, mely mögé csapatainkat visszarendeljük.

Az Est munkatársa ez ügyben beszélgetést folytatott Hodzsa Milánnal, a Tót Nemzeti Tanács elnökével, aki az alábbiakat mondotta:

— Tegnap magához kéretett Zix francia ezredes és közölte velem, hogy Párisból kapott rendelkezést és arra kér, hogy lépjek azonnal érintkezésbe a magyar kormányval. Egyébként parancs van arra, hogy a cseh-szlovák államról és ennek haderejéről bizalmas közléseket tegyen a cseh és magyar kormányok előtt. A demarkációs vonal tekintetében most várom pontos intézkedéseket. Egyelőre csak azt közölhetem, hogy államunk Pozsonytól Ungvárig terjed. E területet azonnal át vesszük a közigazgatást. Kivételt csak Kassa városa képezhet, melynek zöme magyar, de Abaujvármegye felső része már teljesen tót. Általában nem a megyei határok alapján, hanem a néprajzi térkép alapján követelünk 8 egész és 8 fél vármegyét. Itt a közigazgatás embereit nagyrészt át vesszük, kivéve azokat, akik nem tudnak tótul, vagy nagyon exponáltak magukat a tótság rovására. Az iskolákat a szlovák önkormányzati szerv átveszi, s ezekben a tanítási nyelv a tót lesz, ahol azonban tömegesebben laknak magyarok és németek, ott magyar, illetve német lesz a tanítási nyelv. Diner-Dénes államtitkárrel is tárgyaltam, támogassa törekvésünket, hogy az átmenet zavar nélkül történhessen meg.

A szénkérdésről is nyilatkozott Hodzsa: A szénínségnek nem a csehek az oka. Egyes cseh szénbányákból a németek naponta száz meg száz vagon szenet szállítottak Németországba, s a cseheknek nem volt karhatalmuk, mellyel a német erőszakosságot megakadályozhatták volna. Ezek a nehézségek elmúltak, s hiszi, hogy a tót kérdés megoldása is lehetővé teszi a prágai kormánynak, hogy szenet szállítson Magyarországnak.

A hivatalos cseh álláspont.

Prága. A cseh sajtóiroda hivatalosan közli: Dr. Benés kezdeményezésére a minisztertanács minden kétséget kizáró módon megállapodott a következő nézetben: 1.) Károlyi a fegyverszüneti szerződést hamisan értelmezi. 2.) A fegyver-

szüneti szerződés Magyarország területi integritását nem ismerte el. Károlyival egyáltalán nem mint elismert törvényes meghatalmazottal tárgyaltak. 3.) A volt monarchia sorsáról csak a versaillei antant-haditanács hivatott dönten. 4.) Minthogy a szövetségesek elismerték a cseh-szlovák államot, Magyarország területi integritása de facto és jogszerűen nem létezik többé.

Rólunk — nélkülünk.

Classo. A félhivatalos Agencia Volta jelenti: Az előzetes békeszerződés aláírása december második felére várható. Az ellenséges kormányok a szerződés főfeltételeiről nem bocsátkozhatnak semmi vitába, minthogy az alapelvek ugyanazok, melyeket a szövetségesek a háború alatt ismételtén nyilvánosságra hoztak s melyeket Wilson is megállapított. Tárgyalások csak csekélyebb jelentőségű részletkérdésekről lehetnek.

Megbizottunk Párisban.

Budapest. Sigray Antal, ki Amerikából nősült és sógora Gerardnak a volt berlini amerikai nagykövetnek, összeköttetése révén utlevelet kapott Párisba és már el is utazott. Ott a magyar kormány megbízásából bejárja Wilson, House ezredest és Gerard nagykövetet. Minden adattal felszerelve jelentést tesz a nemzetiségi helyzetről, rámutat a széínségre és lehetővé teszi az összeköttetést a magyar kormány és az antant között.

A románok előnyomulása.

Budapest. A magyar hadügyminiszterium sajtóosztálya közli:

A románok Nyászád-ig érték el. Petrózsényba, miután azt a németek elhagyták, román felderítő csapatok vonultak be. A szerbeknél a helyzet változatlan.

Új háború Németország ellen. Nyugatról és keletről támadják.

Prága. Tegnap itt egy távirat látott napvilágot, mely szerint a cseh kormány mozgósította a cseh hadsereget. Ez a mozgósítás látszólag Magyarországot ellen irányult. Illetékes helyről közlik, hogy ez a beállítás teljesen téves, mert a cseh mozgósításnak egészen más oka van. Arról van szó, hogy az antant ismét háborút kezd Németország ellen. A német birodalom zavaros belső viszonyai és a mind-egyre terjedő bolsevik propaganda a legnagyobb aggodalommal töltik el az antant kormányokat, melyek elhatározták, hogy fegyverrel védekeznek ezen eszmearamlat ellen. Az antant-kormányok abban állapodtak meg, hogy felmondják a fegyverszüneti szer-

ződést és új háborút kezdenek Németország ellen. Ennek terminusa december közepe és a terv az; hogy két oldalról intézzenek támadást Németország ellen és pedig nyugatról az egyesült angol-francia-amerikai hadsereg, keletről pedig a csehek és azok a francia és olasz csapatok, amelyeket Csehországban koncentrálnak.

HIREK.

— Gyászrovat. Nagykanizsa régi híres cigányprimasainak egyike, idősb Torma Tóni is befejezte földi pályáját. Az öreg cigány már évek óta nem muzsikált, betegsége miatt már rég fiának adta át hegedűjét és bandáját, amelyekkel valamikor Nyugateurópának számos nagy városában és több világfürdön szerzett elismerést és dicsőséget a magyar zenének. Végleg lesújtotta nemrég az a csapás, amikor egyszerre két felnőtt leánya halt meg spanyolbetegségben s ettől fogva élete lassu haladás volt. 61 évet élt. Temetése tegnap délután volt és azon hangszerével vitt részt Nagykanizsa minden muzsikuscigánya, akik egyetlen hata mas zenekarrá tömörülve játszották a halottas menetben végig a városban Torma Tóni legszebb nótáit. — Egy viruló szépségű fiatal leánykát is elvitt tegnap a spanyoljárvány Nováczky József magyar utcai cipész 15 éves Mariska lánya a legújabb áldozat, kinek halála széles körben mély részvételt keltett.

— Nagykanizsa közegészségügye novemberben. Dr. Rätz Kálmán városi tisztifőorvos bejelentette a polgármesteri hivatalnak Nagykanizsa város november havi közegészségi állapotairól szóló jelentését. Mult hónapban a közegészségi állapota Nagykanizsán kedvezőtlen volt. Leginkább a légző szervek hurutos és lobos betegségei uralkodtak. A hónap elején csökkent spanyolinfluenza járvány ismét kiújult és számos áldozatot követelt. Úgy a felnőttek, mint a gyermekek között terjedőben van, miért is az összes iskolák, óvodák, mozik és tánciskoláknak 14 napra leendő bezárását kellett indítványozni, továbbá a kórházak, kávéházak és vendéglőkben a zárórának este 10 óráig leendő korlátozását. Spanyolinfluenzában és tüdőgyulladásban november hó folyamán 42-en haltak meg Nagykanizsán. Ami ez egyéb fertőző betegségeket illeti, a mult hónapban Nagykanizsán difteritisz 7, kanyaró 7, tifusz 7, vérhas 2, vörheny 2 és hólyagos himlő 1 esetben fordult elő. Haláleset 93 volt és pedig az alábbi halálozási okok folytán: Spanyolinfluenza és tüdőlob 42 esetben, csecsemő sárgaság 1, agkori végkimerülés 4, tüdőbántalmak 18, szervi szivbaj 3, agybántalmak 7, veselob 3, bélhurut 2, ránggörcs 5, koraszülöttség 1, tüdőgyümőkór 1, gyomorfekély 1, rákos betegség 1, tifusz 2, torokgyík 1 és méhnyehesség 1 esetben.

— A leszerelési illetékek fizetése a kanizsai városházán. A városház Kazinczy-utcai traktusán lévő főszámvevői hivatalban tegnap reggel megkezdődött a leszerelési illetékek kifizetése. Minden leszerelt katona 270 koronát kap, akiknek a leszereléskor a kaszányában nem fizették ki a 90 korona zsoldpénzüket, azok most ennyivel többet, vagyis 360 koronát kapnak. Ma délig 384 leszerelt katona illetékeit fizették ki 140.000 korona összegben, de még legalább egy millió korona kifizetése hátra van. A kifizetések fásztó és felelősséges munkáját Hardy Gyula városi közgyám végzi.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3-50 kor.
— Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett. —

Alapította

Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.

Telefon: Szerkesztőség 41.

Telefon Kiadóhivatal 41.

A béketárgyalás. Hétfőn vagy kedden utaznak a magyar miniszterek Párisba.

Budapest. December 17-én kezdődik meg Versaillesben az előzetes békekonferencia, amelyen a volt központi hatalmak képviselőinek nincs részvételi joguk. Ennek dacára a magyar kormány rendkívül fontosnak magyar megbízottaknak Párisban való jelenlétét már csak azért is, mert a hazai nemzetiségeknek az előzetes békekonferencián való megjelenése miatt Magyarország viszonyairól és a magyarság követeléseinek jogosságáról idejében kell tájékoztatni az antant nyilvánosságát. Ezért tehát Károlyi Mihály nem halasztja tovább párisi útját és a jövő hét elején, — függetlenül attól, hogy sikerül-e addigra utjának zavartalanságát biztosítani, hétfőn vagy kedden okvetlen elindul. Az első terv az volt, hogy a miniszterelnököt csak Jászai Oszkár és Diener Dénes József külügyi államtitkár kísérik el Franciaországba, de a Károlyi párt határozott kívánságára Lovász Márton kultuszminiszter is Károlyival megy, sőt szó lehet még más függetlenségi politikusokról is.

Az antant és a magyarság ügye.

Genf. Különböző helyekről olyan értesülések azt mutatják, hogy a magyarság ügye elveszett az antant tényezői előtt — hacsak nem történik valami, ami tökéletesen diszkreditált helyzetet megmenti. Franciaországban elvesztettük a játszmát. A párisi sajtó, különösen a Temps és a félhivatalos Journal des Debats, a magyarok ellen izgat. Hangoztatják, hogy Romániából, a délszláv államból és Csehországból hatalmas államot kell csinálni, Magyarországot ellenben oly kicsivé kell tenni, amilyenné csak lehet. A Temps és az Echo de Paris gunyosan írnak a magyar propaganda munkájáról és a Budapesten tervezett francia gimnáziumról. Ezzel szemben a hivatalos körök nagy előzékenységet és békülékenységet mutatnak. Svájcba angol megbízottak érkeztek, kik megvizsgálják a nemzetiségi kérdést és a Magyarország helyzetét.

Wilson uton van.

Washington. Wilson feleségével kedden este elindult Európába a George Washington nevű óriáshajón. Általános meggyőződés szerint az elnök hat hétnél tovább nem marad Európában, ahol Lloyd Georgeval, Clemenceauval és Orlandóval fog tanácskozni és Albert belga királlyal is találkozik. — Amerikában, különösen

Newyorkban a bevándorolt lakosság körében igen rossz szemmel nézik, hogy az antant Oroszország ellen akar vonulni.

Magyarország sorsa. Fegyverszünet a csehekkel.

Szeged. A csehekkel Dévénytónál folytatott fegyverszüneti tárgyalások befejeződtek. A pozsonyi kerületi parancsnokság és a Vojeska-Szlavenszku kiküldöttel megállapították a demarkációs vonalat és a fegyverszüneti feltételeket, melyek 48 óra alatt felmondhatók. A demarkációs vonal Dévénytónál kezdődik és Bözing-Kajlától északra vonul Vágkeresztúron át a Vág folyóig. Ezt a vonalat cseh-szlovák csapatok szállják meg. A kiküldöttek megállapodtak abban, hogy holnap éjjel 12 órakor fel kell venni a demarkációs vonalon kijelölt helyeket.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról: A románok egy járőre átlépte a demarkációs vonalat és bevonult Mezöbánba. Besztercét 500 román megszállta. A szerbeknél a helyzet változatlan.

Csehország érintetlen marad.

Bécs. Az antant legközelebb deklarációt ad ki, mely szerint a csehországi német területek is Csehországhoz tartoznak.

A német trónörökös is lemondott.

Berlin. Ma a német kormány megkapta a német trónörökös lemondó oklevelét is. Ez így szól:

„Határozottan és végleg lemondok minden igényemről, amelyek a porosz koronára és a császári koronára, akár öfelsége lemondása folytán, akár más jogi alapon létesültek.

Kelt Wiheringenben, 1918 december 2.
Frigyes Yilmos.“

A Mackensen-sereg sorsa.

Berlin. A német fegyverszüneti bizottságnak sikerült kieszközölnie, hogy Macken hadseregének internálásától végleg eltekintenek. A csapatok gyalog és vasúton mennek haza.

Ma nagyobb mennyiségű frissen lőtt nyul érkezett. Kapható SZABÓ ANTAL csemege üzletében.

Kitűnő pianinó 2500 koronáért eladó. Sugar-ut 47.

Városi közgyűlés.

Az 1918. évi költségvetés. — Nagykanizsa zsirellátása. — Ötven százalékos segély a városi tisztviselőknek. — Mindenki kapott fizetésjavítást. —

A rendőrség sztrájkba akart lépni

— Saját tudósítónktól. —

A árgyorsorozat sivár sztrkesége dacára lölte izgalmas és eseményes közgyűlés volt tegnap Nagykanizsa város képviselőtestületének. Azzá tette azt egy váratlan incidens, amit a rendőrkapitányság tisztikara és legénysége rendezett, de amelynek legizgalmasabb fordulatát közvetlenül a közgyűlés után a polgármester hivatalában játszódtak le.

Negyvenöt képviselő jelenlétében negyed négykor nyitotta meg a közgyűlést az elnöklő dr. Sabján Gyula polgármester, aki mellett az emelvényen dr. Prack István tanácsnok, Hemmert Károly főszámvevő, dr. Kaufmann Lajos és Novai Imre aljegyzők ültek mint előadók.

Napirend előtt dr. Sabján Gyula polgármester az elhunyt Csanádi János kiskanizsai városatyát parentálta el kegyeletes szavakkal, majd

Nagykanizsa város 1918. évi költségvetés-előirányzata

tárgyalása következett. A város ez évi kiadásainak összege 1 millió 227 ezer 887 koronában vannak előirányozva, míg a bevételek összege csak 745,980 korona, tehát 481,906 koronáról kell pótdadókivétel útján gondoskodni, ami 82% pótdadónak felel meg. (Múlt esztendőben ugyanennyi volt a pótdadó.)

Eperjesy Gábor arra utalván, hogy a szeszkimézési tilalom miatt a város fogyasztásiadóbevételei lényegesen csökkentek, a költségvetés realitása végett az előirányzott bevételi tételek redukálását és ennek megfelelően a pótdadókulcs megfelelő emelését javasolta, annyival is inkább, mert mint mondotta, jövőre a rengeteg kiadás miatt a pótdadókulcs ugyanis jóval felül lesz a száz százalékon.

A polgármester megjegyzései után a közgyűlés a költségvetést eredeti formájában fogadta el, mert a legtöbben már megfizették idei adójukat a 82 százalékos pótdadóval együtt.

A városi élelmezési üzem mérlege.

Nagykanizsa város közellátási üzeme a tegnapi közgyűlésen bemutatott mérleg szerint eddig 3 millió 304 ezer 100 korona forgalmat csinált, aminek főbb tételei: 1.600,000 K értékű liszt, 1.280,000 K értékű cukor, 150,000 K értékű tűzifa, 90,000 K értékű szappan, 34,000 K értékű kávé, 18,000 K értékű burgonya stb. Az üzem 8 százalék jövedelemmel dolgozik. Ennek tárgyalása során a polgármester felhatalmazást nyert arra, hogy 10,000 korona jutalmat oszthasson ki az élelmezési üzem legambiciózusabb alkalmazottai között, s ezen kívül az összes alkalmazottak fizetését megfelelő összeggel megjavíthassa.

Nagykanizsa zsirellátása.

Nagykanizsa városának 193 sertése hizik a barcsi hizlalótelepen. Kétséges azonban, hogy azok ha meghiznak, eljuthatnak-e Nagykanizsára, mert Barcsot tudvalevőleg szerb csapatok tartják megszállva. Most talán még el lehetne a sertéseket hozatni, de viszont Nagykanizsán a sertésvesz eshetősége fenyegeti azokat.

Dr. Friedl Ödön és Ujváry Géza javaslatára úgy határoztak, hogy ha lehet, a legelősebben hazahozatják a sertéseket Barcsról az azok részére felhalmozott takarmánnyal együtt és a sertéseket további hizlalásra a kanizsa-környéki uradalmaknak adják ki.

A városi tisztviselők 50 százalékos háborús segélye.

Zerkowicz Lajos és társai írásbeli beadvánnyal azt javasolták a közgyűlésnek, hogy a mérhetetlen drágaságra való tekintettel a város összes közigazgatási alkalmazottai a f. év két utolsó hónapjára és a jövő egész esztendőre fizetésük 50 százalékát kapják rendkívül segély gyanánt.

Ujváry Géza — ugymond — nem ellenzi a javaslatot, csak arra kéri a tisztviselőket, hogy tekintettel számos élelmiszer jelentékeny olcsóvadására, többé ily kéréssel ne forduljanak a közgyűléshez, Győry László ellenzi a javaslatot, Kohn Samu pedig azt indítványozza, hogy a tisztviselők részére a piacon olcsóbb áron való beszerzésre kell lehetőséget teremteni. A 14 óra szülő 50 százalékos segélyt a közgyűlés 39 szavazattal 6 ellenében elfogadta.

A rendőrlégénység fizetésjavítása.

A rendőrtisztikar és a rendőrlégénység együttes memorandummal fordult a közgyűléshez. A rendőrtisztek kivánsága az volt, hogy súlyos szolgálatukra való tekintettel egy fizetési osztálynak megfelelő jobb javadalmazásban részesüljenek, a rendőrlégénység pedig törzsfizetesenek és természetesen ennek alapján számított háborús pótlékának is 100 százalékkal való emelést kerte, azonkívül javasolták a rendőrszemélyzetnek 27 új taggal (12 lovas és 15 gyalogrendőrrel) való szaporítását. A városi tanács javaslata utalt arra, hogy a rendőrtisztek az előző tárgysorozati pontnál a többi tisztviselővel együtt 14 hónapra (1919. december 31-ig) szülő 20% os újabb háborús segélyben részesüljenek, tehát az ő kivánságuk már tárgyalatlan, a rendőrlégénységnek pedig ugyanerre a 14 hónapra havi 80 korona segélyt javasolt a tanács, továbbá 300 korona évi csizmapenzuknak 400 koronára való felemelését.

Szabo Istvan és dr. Villányi Henrik felszólalásai után dr. Hoch Oszkár keveselte a tanács javaslataiban foglaltakat és indítványozta az egész memorandum felolvasását. Ez megtörténve, dr. Sabján Gyula polgármester kifejté, hogy a rendőrtisztek kivánsága a legnagyobb mértékben sérelmes a többi, legalább ugyanolyan kvantifikációval bíró városi tisztviselőkre nézve, tehát ellenzi a rendőrtiszteknek emezeknél magasabb fizetési osztályokba való sorozását, (amit azonban a rendőrtisztek nem is kértek. A Szerk.) ellenben készséggel hozzájárul ahhoz, hogy különleges szolgálataik az éjjeli ügyeleti díjak és a szolgálati pótlékok megfelelő emelésével honoráltassék. A rendőrlégénységnek pedig a tanács által 14 hónapra javasolt havi 80 korona segély helyett havi 150 korona megszavazását indítványozza.

A közgyűlés ily értelemben határozott.

A rendőrség új timátuma a városi képviselőtestülethez.

A rendőrségi fizetésjavítási kérdések ilyen módon való elintézése után nagy sereg egyéb

városi alkalmazott kisebb-nagyobb fizetésjavítási és hasonló kérvénye került sorra. A képviselőtestület nagyon adakozó kedvében volt, egyetlen kivánság sem maradt telj. sítellenül. Már a vége felé járt a közgyűlés, s alig néhány városatya lézengett csak a teremben, amikor hirtelen felnyílt az ajtó és a nagykanizsai szociáldemokrata párt két tagja sietett végig a padosorok között a polgármesterhez, akinek egy ívet adtak át. A polgármester rögtön felolvasta azt, mely a rendőrségnek a képviselőtestülethez intézett alábbi ultimátumát tartalmazta:

Tekintetes Képviselőtestület!

Miután a mai képviselőtestületi ülés tárgysorozatának 8 ik pontja felett hozott határozat a rendőrség memorandumában foglaltaknak a tisztviselőkre vonatkozó részét egyáltalán nem fedi és az a határozat egyedül a közgyűlést vezető polgármester részéről történt téves információ folytán hozott, alulírottak, mint a városi közalkalmazottak helyi csoportja rendőrségi szakosztályának bizalmi férfiai, tisztelettel bejelentjük, hogy amennyiben a fent hivatkozott sérelmes határozat még a mai közgyűlés folyamán orvoslást nem nyer, úgy a rendőrtisztek, mint a rendőrlégénység egymással szolidárisan működését azonnal beszünteti.

Aláírva: Szőnyi Sándor rendőralkapitány, Pollermann János rendőrtiszt, Kalmár Béla rendőrmester, Farkas Ferenc rendőrtizedes.

Dr. Tamás János azon kijelentése után, hogy az a néhány városi képviselő, aki még jelen van, nem vállalhatja a felelősséget az imént hozott közgyűlési határozat megváltoztatásáért,

dr. Sabján Gyula polgármester azt az üzenetet küldte a rendőrségnek, hogy a néhány perc múlva befejeződő közgyűlés után jöjjenek az ő hivatali helyiségébe a dolgok megbeszélése végett. Este fél 8-kor öt rendőrtisztviselő és vagy negyven rendőr vonult fel a polgármesterhez, aki az egész városházi fogalmazói kar jelenlétében fogadta a rendőrséget. Szőnyi Sándor rendőralkapitány és Pollermann János rendőrfelügyelő adták elő újból előszóval is a rendőrség halaszthatatlan kivánságait. Hosszas, izgatott hangú tárgyalás után a polgármesternek sikerült elfogadtatni azon álláspontját, hogy a jogvégzett városi tisztviselők nem lehetnek törzsfizetésben hátrább, mint a rendőrtisztek, de igenis készséggel hajlandó a ma nevelésesen csekély szolgálati pótdíjaik és éjjeli ügyeleti díjaik megfelelő emelését javasolni. Abban állapodtak meg, hogy holnap, szombaton a rendőrség bizalmi emberei a polgármesterrel együttesen fogják megállapítani a megfelelő javaslatot. A polgármester hétfőre összehívja a pénzügyi bizottságot, mely azt letárgyalja, s a legkésőbb szerdára, vagy csütörtökre összehívandó rendkívüli városi közgyűlés ez ügyben már döntést is hozhat. E megállapodás után a rendőrség kijelentette, hogy eláll a sztrájk tervétől és továbbra is a legnagyobb lelkiismeretességgel végzi feladatát.

HIREK.

— **Franciák jönnek Nagykanizsára.** Illetékes helyről közlik, hogy a közel napokban egy francia katonai különítmény jön Nagykanizsára. A franciák egyelőre csak lovakat rekvirálni jönnek, amiért a Nagykanizsáról kiadott katonalovakat a legsürgősebben bevonják a lótariktól. Nincs kizárva azonban az sem, hogy a francia katonaság a békekötésig el sem mozdul Nagykanizsáról, amelyet mint fontos vasuti gócpontot a fegyverszüneti szerződés értelmében is joga van megszállni.

— **Tűz a Csengery-utcában.** Az éjszaka 1 óra tájban tűzirtóverte fel a város csendjét. A tűzoltók a Csengery-utca nyargaltak, melynek 13. számú házában (az egykori

Schönfeld-házban) Guttág József könyvkötő műhelye égett. Az ott felhalmozott nagy mennyiségű papíryagot már nem lehetett megmenteni a pusztulástól, de a tűz terjedését sikerült meggátolni. Guttág kára meghaladja a tízezer koronát.

— **A tánciskola befejezése.** Adorjáné Mayersberg Frida tánciskolájában a táncanfolyam befejeződött. A vizgát a tanítványok legnagyobb sajnálatára a spanyol zárlat miatt nem lehetett megtartani, s ez így a zárlat felüggesztése után lesz megtartva, aminek terminusát annak idején jelezni fogjuk.

— **A nagykanizsai önkéntes polgármester II. csoportja tart ma szolgálatot.**

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Mészárosoknak!

Vizmentes kötény, kocsi-ponyva és husszatyor beszerezhető HIRSCH és SZEGŐ cégnél Erzsébet-tér.

KÁROLYI SÁNDOR**zongorakészítő és hangoló**

az Első Zongorakészítő gyár művezetője
1918. december 8-tól (átutaztában) pár napra Nagykanizsára érkezik. — Mindenemű szakmunkát, bőrdzést felelősséggel végez. — Cim a kiadóhivatalban.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 6, 7 és 8-án

Fedák Sári, Rákosi Szidi
felléptével

A SZERETŐ

dráma 4 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár-és ünnepnap 2, 5^{1/2} és 9 órakor.

Értesítés.

Az igen tisztelt rendelőim becses tudomására hozom, hogy boldogult jó férjem

kötélgyártó üzemét

szakszerűen tovább folytatom. Egyben kerem úgy a helybeli, mint a vidéki rendelőinket, hogy nagybecsű párfogásukkal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Tisztelettel

Özo. Szabó Vass Károlyné
kötélgyártó műhelye
Nagykanizsa, Magyar-utca 70.
TELEFON 218.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. december hó 5-én, 6-án és 7-én
nagy szenzáció!

A kétlelkű asszony

Bródy Sándor híres drámája
4 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 3, 5 és 7 órakor.

Józan, Irenl-olvasni tudó kocsi
jó fizetéssel felvét. tik Magyar. u. 20. sz.

Üres cipócrémes dobozokat
minden mennyiségben veszünk
HIRSCH és SZEGŐ Erzsébet-tér.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3-50 kor.
Nyilvántartás és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengerly-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Magyarország sorsa. A román előnyomulás.

Székykocsárd. Tegnap délután román csapatok bemasíroztak Marosludásra, Marosújvárra ma reggelre várják a románok bevonulását. Marosvásárhelyre tegnap kétezer román katona érkezett.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: Pozsony és Nyitra környéke helyi érdekű demarkációs vonalainak megállapítására a tárgyalások folynak. Ruttkát és Zsolnát a csehek megszállták. **Délszlávok:** Muraszombat környékéről jelentik, hogy kisebb délszláv csapatok átlépték Magyarország határát. **Német-Ausztria:** Lajtaufjalunál megghiusult egy automobilos német járőr betörése és a magával hozott fegyverek szétszórása. Lefegyverezték őket.

Berendezkednek a románok.

Arad. A gyulafehérvári román Nemzeti Tanács kihirdette, hogy az elmenekült polgármester helyére két román ügyvédet nevez ki. Az új polgármester maga köré gyűjtötte a városi tisztviselőket s közölte velük, hogy mindenki a helyén maradhat, aki felelős a román Nemzeti Tanácsra. A tisztviselők az esküt letették. Aki nem tud románul, az magyarul esküdt.

Amerika a hadikárpótlás ellen.

Rotterdam. A Daily Newsnek jelentik Newyorkból: Lansing államtitkár kijelentette a szenátusban, hogy Amerika nem járul hozzá az antant-államok azon indítványához, hogy a legyőzött ellenség fizesse a háború költségeit. Wilson semmi esetre sem járul hozzá ily politikához.

A francia szociálisták Wilson mellett.

Genf. A francia szociálista párt elhatározta, hogy Brestbe küldi képviselőit, hogy Wilsont megérkezésekor üdvözljék. A köztársasági koalíció is küldöttséget fog meneszteni. Bresttől Párisig minden állomáson szociálista küldöttségek fogják Wilson elnököt üdvözölni.

Anglia leszerel.

Rotterdam. Churhill lord kijelentette, hogy az angol kormány a katonai szolgálat megszüntetését követeli. Cecil lord megbízást kapott, hogy a békelegációnak azt az osztályát vezesse, amelyik a népszövetség megszervezésével fog foglalkozni. Cecil lord ezt a megbízást el is vállalta.

Berlin véres napja.

Rejtélyes események Liebknechték gyűlésén.

Berlin. Tegnap délután 5 órakor a bolsevik áramlat élén álló Spartakus-csoport (Liebknecht hívei) ülésre gyűlt össze, hogy tiltakozzanak az ellen, hogy a harc-téri szökevények és a munkanélküliek tanácsának képviselőit nem engedik be a berlini munkástanácsba, továbbá, hogy követeljék az összes korosztályok elbocsátását és a vörösgárda felállítását. Ülés közben híre terjedt, hogy a Munkás és Katonatanács végrehajtó bizottságát letartóztatták. Nagy izgalom támadt e hírre, melynek hallatára az ülés összes résztvevői kivonultak az utcára, ahol ez a kiáltás visszhangzott: „Akasszuk fel Ebertet lámpavasra!” Mindenki azt hitte ugyanis, hogy a kormány rendelte el a letartóztatást. Az utcákat nagy csapat katonaság zárta el, de nem tudni kinek intézkedésére. A tömeg rávetette magát a katonákra, akik erre sortűzet adtak le, melynek nyomán 20 halott és számos sebesült vágódott el az utca kövezetén.

Mialatt ezek a kancellári palota előtt történtek, a katonatanács végrehajtó bizottságának ülésén ismeretlen küldetésű katonák jelentek meg és egy őrmester letartóztatottnak jelentette ki a tanácsot. Mindnyájan azt hitték, hogy ez a kormány utasítására történt. Csakhamar megjelent Barth népbiztos és felháborodva értesült a történetekről és kijelentette, hogy a kormánynak semmi köze e dolgokhoz. Majd megparancsolta az őrmesternek, hogy azonnal bocsássa szabadon az általa letartóztatott tanácsot. Az őrmester némi vonakodás után eleget tett a felhívásnak.

Ugyancsak az est folyamán egy ismeretlen küldetésű katonacsapat jelent meg a Rothe Fahne szerkesztőségében és letartóztatták Liebknechtet, de a kormány intézkedésére később szabadon bocsátották. Mikor a tömeg megtudta, hogy a kormánynak nincs köze e dolgokhoz, zajos tüntetést rendeztek Ebert miniszterelnök mellett, akinek felajánlották a köztársasági elnökséget. Ebert kijelentette, hogy ezt nem fogadja el, amíg a kormánnyal nem tanácskozik.

Berlinben leirhatatlan izgalom uralkodik. További véres események várhatók.

Lesz szenünk.

Budapest. A szénkérdés nehézségei enyhülnek. Illetékes helyen kijelentették, hogy megállapodás készül a cseh kormánnyal, mely megígérte, hogy ad szenet Magyarországnak.

A Károlyi-párt megalakulása Nagykanizsán

— Saját tudósítónktól. —

Magyarország világtörténelmi átalakulása óta Nagykanizsán eddig még csak a szociáldemokrata irányzat fejtett ki aktivitást és gyűjtötte egy táborba a politikai irányzat híveit és harcosait. Tegnap azonban végre Nagykanizsa város polgári elemei is felébredtek lethargiájukból, hogy a maguk politikai meggyőződésének megfelelő pártalakulásba tömörülve vegyenek részt a második honalapítónak, a demokratikus Magyarország megalapításának gyönyörű munkájában. Nagykanizsa város polgári társadalmának színe-java összegyűlt tegnap délután a Korona éttermében, hogy megalakítsák a „Nagykanizsai függetlenségi és 48-as Károlyi pártot.” Az új idők szellemének megfelelően egy csomó nő is ott volt, örvedes jelétül annak, hogy Nagykanizsa női is részt kérnek maguknak az ország további sorsának irányításában. A pártalakulásról az alábbi tudósításai szólnak:

Elek Ernő az értekezlet összehívói nevében meleg szavakkal köszöntötte a megjelenteket, különösen pedig az alkotmány sáncaiba bevonult nőket.

Ezután a gyűlés elnökevé Elek Ernőt, jegyzőivé pedig Gürller Istvánt és Földes Miklóst választották.

Elek Ernő szólalt fel ismét. Vázolta a Károlyi-párt programját, melynek alapvető tételei: Az új Magyarországnak demokratikus alapon való felépítése, az önálló nemzeti bankkal és önállóságunknak egyéb intézményes biztosítékaival bíró független Magyarország létesítése; a részletekben pedig: A munkások (fizikai és szellemi munkások egyaránt) helyzetének javítása, a termelés lehető fokozása, a földbirtokreform, a progresszív adórendszer megvalósítása. Arra a kérdésére, hogy a megjelentek meg akarják-e alakítani a fenti elvi alapokon álló Károlyi pártot és akarnak-e ezen elvek megvalósításának munkájában részt venni, általános helyeslés volt a válasz. S ezzel Elek Ernő zugó éljenzéstől kísérve kimondotta a „Nagykanizsai függetlenség és 48-as Károlyi párt” megalakulását. Végül a megalakult párt elnöke gyanánt való megválasztásra a függetlenségi eszmék régikipróbált harcosát, dr. Hajdu Gyulát ajánlotta, akit egyhangú lelkesedéssel választották meg a párt elnökévé.

Dr. Hajdu Gyula: Köszöni a személye iránt megnyilatkozott bizalmat, de érzi azt a súlyos felelősséget, amit ez a bizalom reá ró és ő ennek a felelősségnek tudatában fogja dolgát végezni. Nem új párt alakult most tulajdonképpen — mondotta, — mert hosszú évtizedeken át ápolta egy politikai párt Nagykanizsán Irányi Dániel szent eszméit, s ez a párt kelt most új életre. A parlamentben a Károlyi Mihály körül alakult párt képviselte legutóbb a maguk érintetlen tisztaságában Irányi Dániel elveit, s ennek a pártnak munkája hozta létre a forradalmat és annak összes eredményeit. De ezek az elvek nálunk még intézményben, — törvényhozásilag — biztosítva nincsenek, ezért szükséges tehát, hogy e párt többsége az országban és ennek megfelelően

majdan a parlamentben is biztosítva legyen. A hazaszeretet minden magyar embert összekapcsoló eszméjéről beszél és hogy e párt nemzet lobogója nem a harcnak, hanem a békének, a törvényes rendnek és igazságnak zászlója. A nagykanizsai képviselőválasztó kerületben mindig a függetlenségi lobogó győzedelmeskedett, mennyivel inkább így kell és így is fog lenni ez ezután. Bejelenti, hogy a Zala megyei függetlenségi és 48-as párt hivatalos lapjaul a *Zalai Hírlapot* választotta, végül felolvassa az alábbi táviratot, amelyet Károlyi Mihály miniszterelnök dr. Havas Hugóhoz intézett, s amely így szól:

Az országos függetlenségi nagygyűlés Budapesten va őszinüleg december 15-én lesz. Hazafias fáradozásukhoz sikert kívánok Károlyi.

Elek Ernő indítványára megválasztják ezután a tisztikart és pedig ekként: Dr. Hajdu Gyula elnök mellé *elnökségsakul*: Dr. Tamás Jánost, dr. Havas Hugót, Plander György városi tanácsost, dr. Szekeres Józsefet, dr. Szigeti Károlyt, Halvax Frigyes, Nagy Lajost, Petrik Dezsőt, Kováts Antalt, Eberhardt Bélát, Unger Uilmann Eleket és Mátyás Ferencet; *titkárokul*: Földes Miklóst, Gürtler Istvánt, Horváth Istvánt, dr. Kaufmann Lajost, Novai Imrét, dr. Gärtner Antalt, Banekovics Jánost és Füredi Jánost; *pénztárosul*: Gürtler Ferencet és *ellenőrrül*: Lányi Lászlót. Végül egy mintegy 80 tagú elnöki tanácsot alakítottak.

Földes Miklós szól ezután nagy hatással. Minden politikai párt egy közös hibában szenvedett eddig, — mondotta, — s ez az, hogy csak a képviselőválasztások előtt szokott életre kelni, s ha választás nincs, mintha politikai pártok sem volnának. A jövőben ez nem lehet így, mert a szociáldemokrata párt állandóan a legnagyobb apparatussal terjeszti a maga politikai programját, s ha a Károlyi párt célt akar érni, úgy a párttal rokonszenvező tömegeket állandóan szervezni és tanítani kell. Amennyivel is inkább, mert a jövőben titkos választások lesznek, amikor mindenki őszinte meggyőződését követve fog ide, vagy amoda szavazni, tehát a választók igazi meggyőződésévé kell tenni a Károlyi párti elveket.

Petrik Dezső az intenzív pártélet lehelővé tétele végett állandó párthelyiség berendezését javasolja, s minthogy ez pénzbe kerül, megfelelő pártadó megállapítását. Az indítvány általános helyestességgel találkozott.

Dr. Reményi Zoltán propaganda-bizottság szervezését javasolja, dr. Tamás János pedig a többi pártokkal való békés együttműködésre vonatkozólag tett ünnepélyes kijelentéseket.

Elek Ernő közölte az országos Károlyi pártnak azon kérelmét, hogy a jövő vasárnap Budapesten tartandó országos függetlenségi nagygyűlésen minél többen vegyenek részt és hogy minél többen jelentkezzenek az országos Károlyi pártba kültagokul, s ezek minél gyakrabban keressék fel Budapesten a pártkört, ahol meleg baráti szeretettel fogadják őket. Végül indítványára az alábbi szövegű táviratot küldték az országos Károlyi pártához:

Függetlenségi és 48-as Károlyi párt
Budapest.

A nagykanizsai függetlenségi és 48-as Károlyi párt ma megalakult. Lelkes déssel üdvözljük ez alkalomból pártunk illusztris vezérét, Károlyi Mihályt, kit a szabad, boldog Magyarországgért folytatott hazafias munkájában bizalommal és tántoríthatatlanul követünk és üdvözljük lelkes munkatársait, pártunk központjának vezetőit és kérjük csatlakozásunk tudomásul vételét.

Aláírva: Az elnökség.

HIREK.

— **Változások a kanizsai iparajstromban.** Nagykanizsa város tanácsának tegnap tartott tanácsüléséből hatósági engedélyt nyertek: *Halász* (Hirschsohn) Manó gabona- és veteménymagvakkal való kereskedésre, valamint zsák és ponyvakölcsonzó ipar üzésére (néhai Halics Lipót üzletének folytatására), és *Rechnitzer* Mór fűszer, csemege, gyümölcs és déligyümölcs kereskedésére. Egyszerű iparigazolványt kért és kapott *Fogarasi* Sándor géplakatos. — Végül tudomásul vették *Baksa* Józsefné sertéskereskedőnek iparigazolványáról való lemondását s őt az iparajstromból törölték.

— **A Muraközt nem fenyegeti ellenség.** A fővárosi lapok napok óta remégték az országot, de főleg Zalavármegye közönségét a Muraköz ellen készülő horvát invázió híreivel. A leghitelesebb információk alapján megállapítjuk, hogy e hírek teljesen alaptalanok. Ellenkezőleg, hivatalos horvát részről a legteljesebb garancia megvan arra, hogy a horvátok, kiknek rendes sorkatonaságuk éppúgy nincs, akárcsak Magyarországnak, — semmiféle fegyveres eszközzel nem akarnak elébe vágni a versaillesi döntésnek, mely Muraköz sorsáról van hivatalosan határozni. Éppilyen koholtak a vas megyei Muraszombatnak jugoszlávok által való megszállásáról szóló hírek, mert a jugoszlávok mindössze a stájerországi Radkersburgig jöttek, de tegnap onnét is kivonultak.

— **Gyászrovat.** Néhai *Babochay* György polgármester özvegye, született Eggersdorfer Mária, a régi nagyasszonyok típusa is itthagya ezt a megbomlott világot, amelybe törékeny, finom egyénisége sehoggy sem tudott beilleszkedni. Hosszas szenvedéseitől váltotta meg a halál a 62 éves urinőt, kinek temetése holnap, vasárnap délután 4 órakor lesz.

— **Ady-ünnepély a városházán.** A „Haladás” kulturális egyesület holnap, vasárnap délután 5 órakor a városház dísztermében Ady-ünnepélyt tart. Érdeklődőket az egyesület szívesen lát.

— **A városi alkalmazottak országos szövetségének nagykanizsai köre** vasárnap délután 3 órakor a városház közgyűlési termében ülést tart. — *A választmány.*

— **Kérelem.** Felkérjük a t. adakozni óhajítókat, akiknél ruhagyűjtő kocsik nem jelentkeznek, kegyeskedjenek adományait (ruha, cipő és fehérnemű) a Zrínyi Miklós-utcai központi iskola földszintjén levő raktárunkba elküldeni. *A nagykanizsai Nemzeti Tanács.*

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei.** A köztisztviselők és közalkalmazottak beszerzési csoportjának tagjai újból felhívattak, hogy az 1919. évre szóló hatósági igazolványuk és összes élelmezési jegyeik igénybe vétele végett f. hó 7-én d. e. és d. u. és 8-án d. e. 9-től 11 óráig az Élelmezési Hivatalban okvetlen jelentkezzenek, mert ezen két nap az utolsó terminus. Későbbi jelentkezések nem fogadttanak el.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség III. csoportja** tart ma szolgálatot.

Felelős szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

Üres cipőcrémes dobozokat minden mennyiségben veszünk **HIRSCH és SZEGŐ** Erzsébet-tér.

Mészárosoknak!

Vízmentes kötény, kocsiponyva és husszatyor beszerezhető **HIRSCH és SZEGŐ** cégnél Erzsébet-tér.

KÁROLYI SÁNDOR

zongorakészítő és hangoló
az Első Zongorakészítő gyár művezetője
1918. december 8-tól (átutaztában) párnapra Nagykanizsára érkezik. — Mindenemű szakmunkát, bőrdzést felelősséggel végez. — Cim a kiadóhivatalban.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. december hó 5-én, 6-án és 7-én
nagy szenzáció!

A kétlelkű asszony

Bródy Sándor híres drámája
4 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 5^{1/2} és 9 órakor.

Az Általános Fogyasztási Szövetkezet
keres megvételre
üzletberendezést
vagy átvenne egész üzletet.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget hogy

étkezdémet

Kazinczy-utca 53. sz. alatt megnyitottam. Hideg és meleg ételeket minden időben kaphatók, továbbá kitűnő felvágott különlegességek és valódi debreceni kolbász.

Tisztelettel

Miltényi Károly Ignác

URANIA Mozgóképpalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 6, 7 és 8-án

Fedák Sári, Rákosi Szidi
felléptével

A szerető

dráma 4 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár- és ünnepnap 2, 5^{1/2} és 9 órakor.

Kitűnő pianinó

2500 koronáért eladó. Sugár-ut 47.

Rotschild Zsigmondné szül. **Neufeld Anna** saját és az összes rokonság nevében fájdalomtelt szívvel tudatja, hogy szeretett edes anyja

Özv. Neufeld Bernátné

szül. Bayer Jozefina

életének 87. évében folyó hó 6-án délután 5 órakor hosszú betegség után elhunyt. A megboldogult holttestét f. hó 8-án délelőtt 10 órakor a Nádor-utca 6. sz. gyászszobából kísérik az izr. sirkertbe örök nyugalomra.

Nagykanizsa, 1918. évi december hó 7-én.

Rosenberg Pál és Rothschild Zsigmond mint vők.

Áldás és béke porai felett!

(Csendes részvét kéretik.)

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . . 1 óra 350 kor.
Nyilttér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Hadügyminiszterünk Jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: Dévénytő és Szered között ideiglenes demarkációs vonalat állapítottunk meg a csehekkel, A románok Mezőbánnál is átlépték a demarkációs vonalat és elérték Mezőmadarast. Beszterce-Naszódot is megszállták. **Horvátok és délszlávok:** A Radkersburgon át előnyomultnak jelentett osztagok visszavonultak a délszláv állam határa mögé. **Német-Ausztria:** Az osztrák határon nincs ujság. A szerbeknél a helyzet változatlan.

Még nincs végleges demarkációs vonal Északmagyarországon.

Budapest. Az antant főparancsnokságának Vix francia alezredes útján a magyar kormány tudomására hozott azon kívánságát, hogy a tótlakta felvidéket ürítsük ki, a kormány teljesítette. Csapataink visszavonását megkezdtük és az teljes rendben megy végbe. Vix alezredes jegyzékéből hiányzott a demarkációs vonal pontos megjelölése, az, hogy meddig kívánja az antant a kiürítést. Vix alezredes ezért a versaillesi konferenciának táviratozott, hogy ez jelölje meg a pontos demarkációs vonalat. De addig is szükséges volt az ideiglenes demarkációs vonal megjelölése, amit Bartha Albert hadügyminiszter, Vix alezredes és Hodzsa Milán, a Tót Nemzeti Tanács elnöke szombaton állapítottak meg. A létrejött megegyezés Pozsonyra vonatkozólag nem intézkedik, mert ott a helyi parancsnokságok állapították meg a demarkációs vonalat, mely a várostól északra Bazinon keresztül húzódik.

A végleges demarkációs vonalra vonatkozólag Hodzsa Milán ezeket mondotta egy újságíró előtt:

— A demarkációs vonalat az antant táviratilag fogja közölni. Addig a magyar csapatok visszavonulnak a végleges vonal mögé. Hogy ez milyen lesz és hol fog húzódni, azt most még nem lehet tudni, csak annyi bizonyos, hogy azt a tót-magyar nyelvhatár szemmel tartásával fogják megszabni. **A végleges demarkációs vonalban benne lesznek Pozsony és Kassa is, mint fontos közlekedési és stratégiai pontok, valamint Komárom is, s a vonal valószínűleg Ungvárnál fog végződni.**

A pöttestek és katonai intézmények Északmagyarországon maradnak.

Budapest. Északmagyarország katonai kiürítését a magyar kormány csak ideiglenesnek tekinti és így csupán a csehek ellen küldött karhatalmi osztagok vissza-

vonására vonatkozik és az összes katonai pöttestek és katonai intézmények továbbra is a helyükön maradnak és működésüket továbbra is folytatni tartoznak.

Horvátország forradalom előtt.

Fiume. A délszláv állam helyzete rendkívül komoly. A délszláv csapatok egy része a paraszttal, más részük a polgári osztállyal tart és a köztársaság mellett foglal állást s azt kívánják, hogy a szerbek hagyják el Jugoszláviát. A délszláv államban véres polgárháború réme fenyeget. Az olasz lapok azt írják, hogy Olaszország e dolgokkal szemben nem viselkedhet közömbösen és az olasz csapatok Horvátországba való bevonulásának szükségességét hangoztatják.

Lloyd George boszut hirdet.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Lloyd George angol miniszterelnök tegnap tartott beszédében elemezte eddigi politikáját és azon álláspontját szegezte le, hogy a volt német császárt a trónörökösrel együtt a vádlottak padjára kell ültetni. Az angol kormány jogügyi szakértői azt ajánlják, hogy a volt császárt és cinkos társait nemzetközi törvényszék elé állítsák és a legerélyesebben meg kell büntetni azokat is, akik a nyílt tengeren gyilkoltak és a hadifoglyokat kintózták. Az angol kormány a békelárgyalásokon teljes erejével fellép elvei érvényesítése véget, hogy a németekkel kiméletebben bánni lehetlenség, mert számba kell venni azokat az eseményeket, amelyek az utóbbi években történtek. Az antant minden tagja egyetért abban, hogy a hadikárokat a központi hatalmaknak kell fizetniök és pedig teljesítőképességük legvégső határáig. Szakértő bizottságok fogják megállapítani a kártérítés legalkalmasabb módját.

Tótország külön állam.

Massaryk nyilatkozata.

Genf. Massaryk, a cseh köztársaság elnöke Párisba érkezett, hogy a francia kormányt informálja. Egy újságíró előtt tett nyilatkozatában többek között ezeket mondotta:

— A régi cseh programnak kell győznie: hogy Csehország, Morvaország és Szilézia egy állam legyen. Szlovákország (Tótország) északi és északnyugati határait a legtüzetesebben meg kell állapítani. Szlovákország déli határait a néprajzi helyzetnek megfelelően kell megszabni.

Lemondott a főispán.

Zalaegerszeg. Bosnyák Géza, Zala vármegye főispánja a mai megyegyűlésen bejelentette állásáról való lemondását.

Muraköz autonómiát kap. Nagykanizsa a válaszuton.

— Saját tudósítónktól. —

A Világ 1918. december 7-iki száma írja: „... Dr. Hamburger Jenő, a kanizsai szocialista párt vezetője, aki a forradalom diadala óta mint Zalamegye karhatalmi parancsnoka Zalában a rendet helyreállította... tegnap Budapesten járt és a kormánynak jelentést tett a muraközi állapotokról. Közölte a kormány több tagjával, hogy Muraköz lakossága ragaszkodik Magyarországhoz, de közigazgatásilag külön akar válni Zalamegyétől. Muraköznek a vármegyéhez hasonló autonómiája lenne, a hivatalos nyelv, mivel a lakosság többsége horvát, természetesen horvát lenne és horvát lenne a tanyelv is. A kormány — mint értesülünk — az előterjesztett megoldási módot fontolóra fogja venni...”

Ugyanott olvassuk a kormánybiztosnak a lap számára adott interjúját is a nálunk ismeretes muraközi helyzetről, mely interjúban Hamburger dr. megerősíti az előterjesztéséről szóló értesülést.

A muraközi kérdésnek autonómiával való megoldása Kolumbusz tojása. Muraköz lakossága számára, amely érzelmileg nem tulságosan, gazdaságilag sem nagyon van érdekelve Jugoszláviában, biztosítaná a helybenmaradás kényelmét, Magyarországnak pedig megfartani egyik legértékesebb österületrészt. A kérdés illetően megoldása megfelel a népek önrendelkezési jogának, a nemzetiségekkel szemben való liberális musnak, Jászi elveinek, Wilson pontjainak, mindennek, csak a magyar sovinizmusnak — és Nagykanizsa érdekeinek nem.

Nagykanizsa számára majdnem ugyanannyit jelent Muraköz autonómiája, mint az elszakadása. Muraköz nem gravitál többé Nagykanizsa felé, hanem a valószínű székhelye: Csáktornya felé. Beteljesül majdnem mindaz, amit Muraköz elszakadásának Nagykanizsára vonatkozó következményeiről e hasábon már volt alkalom kifejtetni.

És mégis! Kanizsának egy hajszálat sem szabad a muraközi autonómia elé fektetni. Ugysem is használna. De a legnagyobb baj az lenne, ha használni találna. Akkor a Mura nem megyehatár lenne, hanem országhatár. Már pedig a megyehatáron keresztül még csak folyhatik érintkezés, de az országhatáron át vajmi kevés. A megegyezés szemernyi megnehezítésével is nemcsak országos érdeket veszélyeztetne Nagykanizsa, hanem a saját sirtját is mélyítené egy ásonnyal.

Le a napirendről azokkal a felirati javaslatokkal, hogy a perlaki szemkórházat és a csáktornyai tanítóképzőt Kanizsára helyezték! A trachoma Muraközben pusztul, és ugyan csak Muraköznek van szüksége jó magyar értesül, horvát nyelvű tanítókra! A két intézetnek tehát nincs nálunk keresni valója.

Ellenben: igenis tessék sürgősen felírni az irányban, hogy a Hinterland nélkül maradt Nagykanizsa más oldalon kapjon rekompensációt! Hogy az ország megmaradó területé-

nek új közigazgatási beosztásánál figyelembe vegyék azt, hogy Nagykanizsa a délnyugati országrész legjelentősebb, sőt egyetlen nagyvárosa; szép multja jogán szép jövő várományosa. És tessék megtenni még egyet-mást.

Vagy:

Zuljék le Nagykanizsa oda, ahova az illetékesek nemtörődömsége sodorja, s ahova lakónak éhbetelen közönye után nem jut érdemtelennél. Legyen jelentéktelen átszállóállomás, melynek neve említésére borzongó unalom lud őrizik végig a fáradt utason. k. r.

HIREK.

— **DR. BERGER GÉZA** muraszterdahelyi körorvos rendelését Csáktornyan megkezdte. Szakorosi rendelés bőr- és nemibetegeknek.

— **Tartalékos tisztek és önkéntesek szervezkedése Nagykanizsán.** Jeleztük a minap, hogy Budapesten megalakult a „Tartalékos és népfőlkelő tisztek és szellemi-munkás katonák országos egyesülete” és hogy az ország minden nagyobb helyorségének székhelyén folyamatban van ezen nagy szociális jelentőségű egyesület fiókjainak létesítése. Tegnap, vasárnap délután a kanizsai és környékbeli tartalékos és népfőlkelő tisztek s önkéntesek élénk részvételével Nagykanizsán is megalakult az országos egyesület helybeli fiókjá. Az alakuló gyűlést, amelyen mintegy százan voltak jelen, a városház közgyűlési termében tartották, Elsőnek **Hoffmann Jenő** hadnagy szólott. Felolvasta az országos egyesület üdvözlő táviratát, majd rámutatott az egyesületben rejlő erőre, ami nélkül a leszerelt és még ezután leszerelő tisztek és önkéntesek jogos érdekeiket megvédeni nem lesznek képesek. Utánna **Kárpáthy Imre** főhadnagy beszélt. Vázolta a katonai szolgálatból a civil társadalomba visszatérő tartalékos és népfőlkelő tisztek elé meredő helyzetet, amelyet igen reménytelenül tesz a Magyarország közgazdasági életének minden ágazatában tapasztalható általános pangás. Közölte, hogy az országos egyesület eddig is már az alábbi követeléseket terjesztette a kormány elé: Megfelelő végkielégítést a leszerelő tisztek részére (mert az 1500 korona végkielégítés éppen csak egy öltözet ruhára elég), összes tagjai részére ruháért, fehérműért és lábbeliért, valamint 5000 koronáig terjedő adósságaiknak konvertálásáért, végül a városban lakók részére állami területen megfelelő lakóházak építése végett, amelyeket azok amortizációs alapon tulajdonuk gyanánt szervezhetnek meg. Az általános helyesléssel fogadott beszéd után a gyűlé elfogadta **Hoffmann Jenő** hadnagy határozat javaslatát, mellyel elhatározták, hogy a „Tartalékos és népfőlkelő tisztek és szellemi-munkás katonák országos egyesülete” nagykanizsai fiókját megalakítják és evégből a jövő vasárnap (f. hó 15-én) délután 3 órakor a városház nagytermében tartandó nagygyűlésre egész Zalavármegye összes tartalékos és népfőlkelő tiszteit és önkéneseit meghívják. Végül a nagygyűlés előkészítésére egy bizottságot választottak, melynek tagjai: **Földes Miklós** főhadnagy, **Hoffmann Jenő** hadnagy, **László József** és **Schwarz Ottó** századosok. A nagykanizsai fiókegyesület vezetőségét is a jövő vasárnap nagygyűlésen fogják megválasztani.

— **Ady-ünnepély a városházán.** A Nagykanizsa szellemi életének fellendítésére nemrég alakult „Haladás” címet viselő kulturális egyesület tegnap tartotta debütjét a városház dísztermében. A debüt minden tekintetben kitűnően sikerült és az egyesület igazi hivatottságáról tett tanúságot. A városházi nagyterem széksorai zsufolásig megteltek mindkét nembeli intelligens közönséggel, s még a széksorokon kívül is számosan állva hallgatták az ambiciózus

előadókat. Elsőnek **Székely Vilmos** hirlapíró jelent meg az emelvényen és az egyesület céljait és rendeltetését vázolta, majd a legnagyobb élő magyar költőnek, **Ady Endrének** irodalmi jelentőségét méltatta. Azután **Bencze László** bölcsészettanhallgató „Az élet mozgalmi Ady költeményeiben” cím alatt olvasott fel. Kár, hogy a felolvasás gyors pergése miatt a különben igen tartalmas és világos fogalmazású tanulmány minden részletét a hallgatóság kellően nem élvezhette. **Bencze Lajos** orvosnövendék Adynak négy gyönyörű versét adta elő elismerést érdemlő talentummal és igazi mély hatással. Végül **Baron Pál** jogszigorló indítványára az alábbi szövegű táviratot küldték el Ady Endrének:

Ady Endrének, a költőnek Budapest.

Amidőn a „Haladás” kulturális egyesület első előadása a Te költészeted ismertetésével Nagykanizsa város ünnepélyévé vált, mindnyájunk óhajának eleget téve, legforróbb üdvözlőnként küldjük Neked, a nagy költőnek és nagy magyarnak. „Haladás” kulturális egyesület, Nagykanizsa.

— **Hurokra került a kanizsai téllkabátok tolvaja.** Észellett egy hónappal egyik Batthyány-utcai házba betörték s onnét egy csomó értékes ruhát és élelmiszereket vittek el. A tetteseknek semmi nyomuk nem volt. Tegnap a korzón **Krausz Sándor** felsőkereskedelmista egy sétáló alakon felismerte a téli kabátját, melyet szintén a jelzett alkalommal vittek el. Rögtön értesítette a rendőrséget és a pasas öt perc múlva már zárt helyen volt. A kabátot jogos tulajdonának mondta, de **Mágics szabó** kijelentette, hogy azt ő csinálta **Krausz Sándornak**. A kabátoltvaj **Takács Zsigmond** kanizsai származású pesti jassz, aki már több betörésért ült.

— **Tűz a szentmiklósi uti barakktelepen.** Szombat este 9 órakor hatalmas lángnyelvek látszottak a vasúti állomás irányából. A Patria pótkávégyár melletti barakktelep (nem a hadikórház) egyik óriási deszkaépülete égett. A tüzet még idejében észrevették, s a hadikórházban elszállásolt tengerészek, valamint a még idejében érkezett tűzoltóság meggátolták annak terjedését és az égő barakkban volt marhákat sikerült onnét még jókor kiterelni. A barakk azonban földig leégett. A rendőrkapitányság tegnap nyomozással megállapította, hogy a tűz szándékos gyújtogatás folytán keletkezett. A marhák egyik öre, **Kovács Kálmán** nevű közismert nagykanizsai kétes alak gyújtotta fel a barakkot azért, mert társai lustasága miatt elzavarták a körükből. A gyújtogató, akit a rendőrkapitányságon őriznek, beismerte bűnét.

— **A hadifoglyok kanizsai hozzátartozóinak gyűlése.** Az ellenséges országokban, de főleg Oroszországban lévő hadifoglyok nagykanizsai hozzátartozóit felkérem, hogy holnapután, szerdán délután 5 órakor a városház nagytermében megjelenni sziveskedjenek, hogy ott egyöntetű megállapodásra jussunk még mindig messze idegenben lévő hozzátartozóink mielőbbi hazaszállítása ügyében. Az értekezlet a magyar kormányhoz fog fordulni megfelelő intézkedések végett. **Nagy Lajos** állami tanító.

Felelős szerkesztő: **GÜRTLER ISTVÁN.**

Leszerelési illetékek kifizetése a következő sorrendben történik:

10-én, kedden délelőtt 9-12-ig A, B, Cz, Cs, D, E, F, délután 3-6-ig G, H, I, J. — 11-én, szerdán d. e. 9-12-ig K, L, M, N, Ny, d. u. 3-6-ig O, Ö, P, R, S, Sz. — 12-én, csütörtök d. e. 9-12-ig T, Ty, U, V, Z, Zs, d. u. 3-6-ig A kezdő betűtől Z be üg az elmaradtak csak azok részére, kik igazolványaikat e hó 9-én (hétfőn) adták be.

Meséskönyvek, ifjúsági iratok, szépirodalmi művek!

A legszebb karácsonyi ajándék nagy választékban kapható

Ifj. Wajdits József

(Czégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

könyv-, papír-, rajz-, író- és zeneműkereskedésében.

Értesítés.

Az igen tisztelt rendelőim becses tudomására hozom, hogy boldogult jó férjem

kötélgyártó üzemét

szakszerűen tovább folytatom. Egyben kérem úgy a helybeli, mint a vidéki rendelőinket, hogy nagybecsű pártfogásukkal továbbra is megtisztelni kegyeskedjenek.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Tisztelettel

Özv. Szabó Vass Károlyné
kötélgyártó műhelye
Nagykanizsa, Magyar-utca 79.
TELEFON 218.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. december hó 10., 11. és 12-én

Susanne Grandais felléptével

A negyvenéves férfi

társadalmi színmű 5 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 5^{1/2} és 9 órakor.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget hogy

étkezdémet

Kazinczy-utca 53. sz. alatt megnyitottam. Hideg és meleg ételket minden időben kaphatók, továbbá kitűnő félvágott különlegességek és valódi debreceni kolbász. Tisztelettel

Miltényi Károly Ignác

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 9, 10 és 11-én

GREGGERS EMIL

a világhírű svéd artista és filmművész f. léptével

Cigánybosszu

dráma a cigányok életéből 4 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár- és ünnepnap 2, 5^{1/2} és 9 órakor.

Nagy karácsonyi vásár
leszállított árak!

FÜRST JÓZSEF

áruházában

lőzpont szálló épület.

Telefon 388 sz.

ZALAI HIRLAP

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Helyben házhoz hordva 1 óra 3 korona.
Egyes szám 12 fillér. Vidékre postán . . 1 óra 3-50 kor.
Nyiltér és hirdetések megállapított árak mellett.

Alapította
Dr. HAJDU GYULA.

Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda Csengery-ut 7. szám.
Telefon: Szerkesztőség 41. Telefon Kiadóhivatal 41.

Hadügyminiszterünk Jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megzallásról:

Csehek: Pozsonytól északra és északkeletre a csehek a demarkációs vonalig nyomultak előre. Sárónél és Boldogfalvánál, hol egy cseh járőr a demarkációs vonalon túl nyomult elő, kisebb összecsapásokra került a sor. **Románok:** Sepsiszentgyörgyre tegnap román megszálló csapatok érkeztek. A Maros völgyében előnyomuló oszlop Marosujvár felé folytatja menetelését. Marosludasnál kisebb osztagok északi irányban átlépték a demarkációs vonalat alkotó Marost. A szerbeknél a helyzet változatlan. A horvát és osztrák határról nincs jelenteni való.

Holnap alakul meg a tót köztársaság.

Eperjes. A tótlakta megyék megbízottai holnap Kassán összegyűlnek a tót köztársasági kormány megalakítása céljából. A magyar kormány már elismerte a tót köztársaságot.

Tótország határai és beosztása.

Prága. Cseh politikai körökben Tótország határait a Vác—Tokaj—Ungvár vonalban kontemplálják a beleeső magyar, német, rutén és lengyel nyelvterületekkel együtt. A leendő Tótország közigazgatásának kérdése élénken foglalkoztatja a cseh kormányköröket. Egyházkormányzati tekintetben a Magyarországból kiszakadó területeket két püspökség alá akarják foglalni, melyek székhelye Pozsony és Kassa lesznek.

A békekonferencia előtt. Miért jön Wilson Európába?

Genf. A Petit Parisienne jelenti Washingtonból: Wilson elnök elutazása előtt beszédet tartott, melyben azt mondta, hogy azért látja szükségesnek azt, hogy személyesen legyen jelen az előzetes békekonferencián, mert ő maga akarja kifejteni 14 pontját, amelyek alapján nemzetközi közösség létesülhet. — A „George Washington“-nak, amelyen Wilson utazik, nagyon rossz utja van. Állandóan vihar tombol a tengeren és a hajó még csak ma haladt el az Azori szigetek mellett. Wilson tengeri betegséget kapott, de állapota már jobbra fordult.

Bern. Néhány órával azután, hogy

Wilson elhagyta Amerikát, az United Press munkatársa „George Washington“ hajóról az alábbi tartalmu szikratávíratot küldte lapja szerkesztőségének: Wilson elsősorban azért megy Európába, hogy az amerikaiak ideáljait kifejtse és képviselje a békekonferencián és sikraszálljon 14 pontjának érvényesítéseért, állást foglaljon a tengerek szabadságáért és az általános leszerelés mellett. Amerika 3 éves flotta-programjára támaszkodva kijelenti Wilson hogy egy nép sem támaszthat különleges előjogokat a tengeri uralomra, de amennyiben más nép nem lenne hajlandó flotta-építést korlátozni, Amerika is kénytelen kibővíteni flottáját.

A francia szociálisták a méltányos és igazságos békéért.

Genf. Párisból jelentik: Cachin a „Humanité“-ben élesen kikel a francia imperialista körök ellen, amelyek Wilson ellen úgy akarnak tüntetni, hogy politikai ellenfelét Roosevelt volt elnököt hívják Párisba ugyanakkorra, amikor Wilson is ott lesz. Az igazi francia nép, — írja Cachin — világosan meg fogja mondani Wilsonnak, hogy van még Franciorszámban lelkiismeret, mely méltányolja az ő nemes érzelmeit. A francia proletárság számít az ő támogatására, amikor mindenkit figyelmeztetni fognak arra, hogy a győzelem a jog és az emberiség győzelme, amiről senkinek sem szabad megfélemednie.

Vilmos császár öngyilkos kísérlete.

Hága. Jól informált körökből jelentik: Vilmos volt német császár buskomorságba esett. Egy ilyen rohamában öngyilkosságot kísérelt meg, de megakadályozták. A golyó környezetének egy tagját sebesítette meg, aki a fegyvert kezéből kicsavarta. Az excsászár teljesen meg van törve és egész kíséretét visszaküldte Németországba.

Ludendorff és Falkenhayn kiadatását is követeli az antant.

Bázel. A Daily Mail közli: Az antant-kormányok végleg elhatározták, hogy Ludendorff és Falkenhayn kiadatását követelik. Minthogy Falkenhayn Hollandiába, Ludendorff pedig Svédországba menekült, a holland illetve svéd kormányokat legközelebb felszólítja az antant, hogy a két német tábornokot adják ki.

HIREK.

— **DR. BERGER GÉZA** muraszerdahelyi kőr orvos rendeléselt Csáktornyán megkezdte. Szakorvosi rendelés bőr- és nemibetegeknek.

— **A miniszterelnök válasza a nagykanizsai Károlyi pártnak.** A nagykanizsai függetlenségi és 48-as Károlyi-párt minapi megalakulásakor, — mint közöltük, — üdvözlőtávíratot intézett Károlyi Mihály miniszterelnökhöz, illetőleg a magyar népkormányhoz. A miniszterelnök az üdvözlésre szóló válaszul tegnap az alábbi szövegű távíratot intézte dr. Hajdu Gyulához, a Nagykanizsai függetlenségi és 48-as Károlyi párt elnökéhez:

„Jóleső üdvözléteket melegen viszonzom. Kérem legyenek nagy munkánkban odaadó támazataik. Károlyi.”

Elismerés egy kanizsai vasutltsztnak. Ney Miksa dv. ellenőr a Délivasut igazgatósága mintegy másfél évvel ezelőt sulyos és felelőséges feladattal bizta meg. Nagykanizsáról a háboru további tartamára Marburgba helyezte át, az olasz front felé irányuló egész forgalom legnagyobb vasuti csomópontjára. Véget érven a háboru, sőt az azt követő leszerelés óriási zürzavara is, Ney ellenőr ismét visszakért régi állomáshelyére, Nagykanizsára. Ez alkalomból a Délivasut üzletigazgatósága megleghangu leiratot intézett hozzá, mely úgy a vasutársaság, mint Gordon Róbert vezérigazgató nevében nagy elismeréssel méltatja azon értékes szolgálatokat, amiket Ney Miksa a szállításvezetőség marburgi kirendeltségénél különösen az átmeneti idő alatt kifejtett.

— **Gyászrovat.** A spanyoljárvány megállás nélkül szedi tovább áldozatait. Ma reggel a kanizsai kereskedővilág egyik érdemes tagjának, Kisfaludi Gyulának fiatal feleségét ragadta ki mindörökre szerettei köréből. Egy héten át szenvedett a spanyolinfluenzából keletkezett tüdőgyulladásban, melynek törékeny, gyenge szervezete nem tudott ellenállni. A finomlelkű, kedves uriaszonyka korai halála felett őszinte mély részvétet érez minden ismerőse.

— **A rendőrség fizetésjavítási ügye a pénzügyi bizottság előtt.** Szombaton délután dr. Sabján Gyula polgármester a rendőrtisztikar és a rendőrlégénység megbízottaival megállapította a rendőrség fizetésjavításának tervezetét, amelyet a tegnap délutánra egybehívott pénzügyi bizottságnak terjesztett elő. A pénzügyi bizottság hosszas tárgyalás után majdnem teljesen változatlanul elfogadta a tervezetet, melyhez most már csak a közgyűlési jóváhagyás szükséges. A pénzügyi bizottság által jóváhagyott tervezet szerint minden nagykanizsai rendőrtiszt javadalmazása átlag évi 2000 koronával lesz magasabb az eddiginél. Ennek részletezése a következő: A rend-

Maximális árnál olcsóbban kaphatók gyermek-cipők a volt Keleti M. Mór-féle üzletben Kaufmann Testvéreknél. - Ugyanott 2 jobb házból való fiút tanulónak felvesszünk.

Örtisztítók tagjainak ruhaátalányát (mely 800 és 360 korona között váltakozott) mindenkinek 500—500 koronával felemelik. A polgári biztosok és deaktívek, akik eddig ruhaátalányt nem kaptak, ezentul kapnak és pedig évi 860 koronát. Jelentékenyen emelték az ügyeletes-dijakat. Eddig a rendőrtiszték részére központi ügyeleti díjak nem voltak külön megállapítva. Ez egybeesett a ruhaátalánnyal (l. fentebb). Ezentul minden rendőrtisztviselőnek, valahányszor éjjeli ügyeletés szolgálatot tart, ezért 16 korona jár. Külön intézkedés történik a mozik, színházak és táncmulatságok rendőri ügyeletes-dijának megfelelő emelése iránt. Eddig ez 1—3 korona között váltakozott, míg a jövőben 8 korona lesz itt a legkisebb díj és az 32 koronáig is terjedhet (pl. reggelig tartó táncmulatságoknál). A mozik ezentul minden egyes előadás után külön-külön tartoznak az ügyeleti díjakat fizetni, míg eddig e díjak egy-egy egész napra jártak, tekintet nélkül arra, hogy hány előadás volt egy nap. A **rendőrtiszték** központi ügyeleti díját (éjjeli szolgálat után) az eddigi 1 koronáról 8 koronára emelték, míg az **egészrendőrlégénységnek** mozi, színház és táncmulatság-ügyeleti díját 4-től 20 koronáig terjedő összegben irányozták elő.

— **Nagykanizsa védekezése a spanyol-járvány ellen.** Ma délután 5 órára egybehívták Nagykanizsa város közegészségügyi bizottságát, hogy a spanyol-járvány terjedése elleni védekezés ügyében újabb intézkedéseket határozzon el.

— **Vármegyeli tanitógyűlés Nagykanizsán.** Hivatkozva a közoktatásügyi és hadügyminiszternek a Néptanítók Lapja I. évi 49. számában megjelent „Felhívás”-ára, értesítjük Zalamegye valamennyi férfi és női tanítóit és óvóit, hogy **f. hó 19-én, csütörtökön d. e. 10 órakor** rendkívüli közgyűlést tartunk Nagykanizsán a városháza dísztermében. A tárgysorozat egyik pontja lesz a magyar hadügyminiszter megbízottjának jelentése és javaslata. — Az érkező kartársak lakásáról gondoskodunk. Tanítótestvérek! a magyar haza érdeke és a ti érdeketek, hogy valamennyien eljőjtek. Csak a beteg maradhat otthon. Lelkét az is küldje el. A zalamegyei általános tanítótestület elnöksége.

— **A leszerelési járulékok fizetése a kanizsai városházán.** Nap-nap után százan és százan veszik fel a leszerelt katonák közül a kanizsai városházán a 270, illetőleg a 360 koronát. Ma délig 1500 embert fizetett ki Hardy Gyula közgyám 450,000 koronát meghaladó összegben. De még legalább háromszor ennyi jelentkezőre számítanak, akiknek másfél millió koronát meghaladó összeget fognak kifizetni. A fizetések példás rendben és elismerésre méltó gyorsasággal történnek.

— **A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete** f. hó 22-én, vasárnap délelőtt 1/2, 11 órakor Fő ut 24. szám alatt a Ha'adás egyesület helyiségében közgyűlést tart. Az elnökség ezuton kéri az egyesület rendes tagjainak megjelenését. Tárgysorozat: Évi jelentés, zárszámadások bemutatása és a felmentvény megadása. Tisztikar és választmány választása. — Csak olyan indítványok tárgyalhatók, melyek a közgyűlés előtt legalább 4 nappal nyújtattak be a választmányhoz.

— **A négyórás záróra elrendelése Nagykanizsán.** Tegnap már a nagykanizsai rendőrkapitányságra is megérkezett a szénügyek kormánybiztosának a délután 4 órai üzleti záróráról és a tüzelőanyagokkal való takarítást célzó egyéb korlátozó intézkedésekről szóló országos rendelethez és azt nyomban

Nagykanizsán is életbeléptették. A terjedelmes rendelet lényege a következő: Nyílt üzleteket (boltokat) és az azokhoz tartozó irodai és raktárhelyiségeket reggel 6 óra előtt kinyitni és délután 4 órán tul nyitvatartani tilos, szombaton a záróra azonban este 7 óra. Az élelmiszerüzletek, valamint a trafikok és fűzelőanyagkereskedések zárórája délután 5 óra, szombaton azonban szintén 7 óra. Borbélyüzletek este 6 órakor, szombaton 7 órakor zárandók. A karácsonyi és újévi vásárra való tekintettel december 19-től 27-ig, majd december 27-től 31-éig az összes üzletek este 6-ig, szombati napokon pedig este 7-ig nyitva tarthatók. Az irodák (a hírlapok irodáit és a közhivatalokat kivéve) reggel 7-től csak délután 3-ig tarthatók nyitva. A kávéházak, éttermek és cukrászdák zárórája 10 óra, a kisebb vendéglőké pedig 9 óra. Muzik és egyéb előadások sem terjedhetnek este 10 órán tul. A zárórendelet úgy értelmezendő, hogy a záróra leteltével a helyiségeknek már bezárva, üresen kell állniuk. A **világítás korlátozását** illetőleg a rendelet legfőbb intézkedése az, hogy egy-egy helyiségben csak egy-egy villamos lámpa éghet, de ez sem lehet erősebb 60 gyertyafényűnél. Minden további égőt ki kell csavarni. Kávéházakban, vendéglőkben stb., a helyiségben tartózkodó minden 6 személy részére egy-egy legfeljebb 60 gyertyafényű izzólámpát szabad csak égetni. — A nyilvános fürdők hétfői napon zárva tartandók. E rendelkezések megszegői kihágást követnek el és 6 hónapi elzárással és 2000 korona pénzbüntetéssel büntethetők, akit pedig villanypazarlásban csipinek, attól a villamos áram is megvonható.

— **Kertgazdasági rokkant-tanfolyam.** Az Országos Hadigondozó Hivatal Feketefalu (Szatmármegye) helyiségben 50 rokkant számára kertgazdasági tanfolyamot tartat, mely 1919. február 1-én kezdődik és 1920. február 1-én végződik. Az oktatás a kertészet, méhészet és szőlőszet minden ágát, meg és egyszerű gazdasági eszközök készítését is felöleli. A rokkantintézetek kötelékébe nem tartozó hadirokkantak személyesen vagy írásban az Országos Hadigondozó Hivatalnál (Budapest, VI. Vilmos császár-ut 37) kérhetik fölvetelüket.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** III. csoportja tart ma szolgálatot.

— **Koszorupótló adományok.** Mult hó 26-án elhunyt Kaufmann Klára nánti kegyeletből koszorupótló címen adományoztak: Gyászoló család 100 K, Balog Oszkár 50 K, dr. Bród Tivadár, Wolák Mór, Zerkowitz Hanna 20—20 K, dr. Pollák Ernő 10 K, Pásztor Miksa 5 K, összesen 225 koronát. — *Israelita Szentegylet.*

Felölös szerkesztő: GÜRTLER ISTVÁN.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. december hó 10., 11. és 12-én

Susanne Grandals felleptével

A negyvenéves férfi

társadalmi színmű 5 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 5 1/2 és 9 órakor.

Keresünk megvételre

egy igáskocsit, egy pár igásszerszámot és egy homokfutó kocsit. KEFEGYÁ.

Meséskönyvek, Ifjúsági iratok, szépirodalmi művek!

A legszebb karácsonyi ajándék nagy választékban kapható

Ifj. Wajdits József

(Czégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

könyv-, papír-, rajz-, író- és zeneműkereskedésében.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban SZABÓ ANTAL fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 9, 10 és 11-én

GREGGERS EMIL

a világhírű svéd artista és filmművész f. léléptével

Cigánybosszu

dráma a cigányok életéből 4 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár- és ünnepnap 2, 5 1/2 és 9 órakor.

Az Általános Fogyasztási Szövetkezet keres megvételre

üzletberendezést vagy átvenne egész üzletet.

Kisfaludi Gyula a saját és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtörtén jelent, hogy forrón szeretett hitvese, a legjobb gyermek és rokon

Kisfaludi Gyuláné

szül. Holczer Margit

életének 25., boldog házasságuk 5-ik évében folyó hó 10-én reggel 6 órakor megszűnt élni. Drága tetemeit folyó hó 11-én délután 3 órakor kísérik a Zrínyi Miklós-utca 45. sz. gyászaházából örök nyugvó helyére a helybeli izr. sírkertbe.

Nagykanizsa, 1918. december 10.

Nyugodjék békében!

Holczer József és neje szül. Rosenberger Karolina szül. — Holczer László testvére. — Krausz Miksa és neje szül. Mayer Fanni apósa és anyósa. — Krausz Zoltán, Rosenbergs Zsigmondné szül. Krausz Elza, Löwy Arnoldné szül. Krausz Irma, Kisfaludi Jenő és neje, Kisfaludi Rezső és neje, Kisfaludi Aladár, Imre, Margit és Matild sógorai illetve sógornői.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 11. szerda.

282. szám.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megzárásról:

Csehek: A malackai cseh csapatok parancsnoksága a Morva és Vág folyók között megállapított helyi demarkációs vonalat minden indoklás nélkül felbonthatta. Csapataink a demarkációs vonalat nem adták fel. Szeredtől délre a csehek átlépték a demarkációs vonalat, de csapataink visszaverték őket. A vágvölgyi cseh osztagok élükkel elérték Ruttkát és Nyitrát.

Románok: A románok tiltakozásunk ellenére újból igénybevétték a demarkációs vonaltól nyugatra fekvő vasutvonalat, amelyeket csapateltolásokra használnak fel.

A többi határokról nincs ujság.

Erdélyi küldöttség Romániában.

Arad. Goldis Lászlónak, az erdélyi román kormány kultuszminiszterének vezetésével Nagyszebenből küldöttség megy Bukarestbe, hogy a gyulafehérvári román nemzetgyűlés határozatait Ferdinánd román királynak és a román kormánynak bemutassák.

Amerika és a központi hatalmak.

Rotterdam. Az amerikai kormány közölte Berlinnel és Béccsel, hogy nem óhajt venni külön összeköttetést az itteni kormányokkal, hanem csak az antant köztelékébe tartozó szövetségesekkel együttesen hajlandó érintkezni berlini és bécsi kormányokkal.

Wilson nem vesz részt a versaillesi békekonferencián.

Rotterdam. Washingtonból jelentik: Wilson nem vesz részt személyesen az előzetes békekonferencián, hanem állandó összeköttetést fog fenntartani Amerika legtekintélyesebb képviselőivel és ezek útján világítja meg azokat a problémákat, amelyeket elébe terjesztenek. Wilson december 23-án meglátogatja a pápát és franciaországi tartózkodása alatt be fogja utazni Északfranciaországnak mindazon vidékeit, amelyeket a németek megszállva tartottak.

Wilson bojkottáltatja a németeket.

Genf. Az Echo de Paris az alábbi tartalmu szikratáviratot kapta a George Washingtonról, a Wilson elnököt hozó hajóról:

Wilson midőn megtudta, hogy Ebert német kancellár kormánya nevében őt Németországba akarja hívni, kijelentette, hogy a német népnek még hosszú ideig kell bünelért bünhődni. Egy amerikainak sem szabad Németor-

szágba utazni, hacsak komoly hivatalos kötelességek nem készítik erre. Wilson elítéli azokat az amerikai újságírókat is, akik utlevél nélkül Svájcban át Németországba utaztak.

Átalakul a kormány?

Budapest. Azoknak az ellentéteknek a kiegyenlítésére, melyek a Károlyi pártban, másrészt a kormány kebelében támadtak alig van remény. A Károlyi pártban felülkerekedett az a csoport, amelyik félti a párt erejét és befolyását a szociáldemokratáktól és a radikálisoktól.

Károlyi Mihálynak az a nézete, hogy a mai nehéz viszonyok között úgy kell vezetni, a kormányt, hogy a forradalmi pártok együtt működése zavartalan maradjon. Honorálni akarja a munkásság program-követeléseit, mert a háboru terheltől csak a leg-radikálisabb politika szabadíthatja meg az országot. Ezért a miniszterelnök a földbirtokreform kérdésében a radikális miniszterek álláspontjához csatlakozik. Hasonlóképpen Buzsák Barna földmívelési miniszter is. Ellenben Batthyány, Lovászy és Nagy miniszterek azt az álláspontot képviselik, hogy a pénzügyi és földbirtokreformok csak a tulajdonjog legteljesebb tiszteletbentartásával valósíthatók meg. Garami és Kunfi ragaszkodnak a birtokreformról kifejtett álláspontjukhoz, mely ha nem érvényesülhet, kilépnek a kormányból. Végső lépésük a pártvezetőség határozatától függ, azonban nem kétséges, hogy ez megegyezik a miniszterek álláspontjával. A miniszterelnök csak a szociálisokkal és radikálisokkal való együttműködés feltételével vállalta a kormányt. Ha ez nem lehetséges, lemond. Ez esetben Batthyány és Lovászy veszik át a kormányt és a Károlyi pártnak mögöttük álló tagjaival egészítik ki a kabinetet.

Válságos a német helyzet.

Berlin. A helyzet felette komoly, sőt válságos. A Berliner Tageblatt értesül Genfből, hogy Foch utasítást kapott a szükséges intézkedések megtételére és teljes felhatalmazása van a németországi anarchia leverésére. Evégből egyre nagyobb ellenséges csapatokat vonnak össze a német határon. Az angol kormány kebelében legutóbb olyan hangok hallatszottak, hogy az angol békedelegátusok nem vehetnek részt oly tárgyalásokon, melyen a német munkás- és katonatanács tagjai is jelen vannak, akik nem tartoznak a kormányhoz. Amsterdamból is hasonló jelentések jönnek. A Kölnische Zeitung hiteles forrásból értesül, hogy Anglia követeli a német munkás- és katonatanács haladéktalan feloszlását. Ilyértelmű jegyzék küldése küszöbön áll. Hírlik, hogy az antant

Wilson megérkezése után négy heti határidőt ad Németországnak, melynek letelte után ha nem alakul törvényes kormány, a nyugati szövetségesek maguk intézkednek a német bolsevizmus letörésére.

HIREK.

Holnap városi közgyűlés.

A rendőrség illetményrendezése.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai rendőrség illetményrendezési ügyének halaszthatlan sürgőssége folytán, — noha csak a minap volt rendes városi közgyűlés, — holnap, csütörtök délutánra ismét közgyűlésre hívta össze dr. Sabján Gyula polgármester Nagykanizsa város képviselőtestületét. A holnapi rendkívüli közgyűlés tárgysorozatára a rendőrség ügyein kívül még néhány sürgős természetű tárgyat felvettek. A tárgysorozat egyébként a következő:

1. Rendőrség újabb kérelme illetményei szabályozása végett.
2. Szabályrendelet a Nagykanizsa r. t. város rendőrsége és tűzoltósága által teljesítendő ügyeletes szolgálat díjazásáról.
3. Cavalloni Sándor és társai gimnáziumi tanárok kérelme 50% os rendkívüli segély tárgyában.
4. A városi alkalmazottak 1918. évi egyszeri rendkívüli segélye.
5. A polgármester jelentése a városi huszár átadásáról és üzembentartásáról.
6. Zsivkovics Sándor (48. gyalogezredbeli alezredes), Schöll Rezső (48-as őrnagy) és Rapocz Elza nagykanizsai lakosok kérelme Nagykanizsa községi kötelékébe való felvétele tárgyában.

— **Jelentkezések a Károlyi pártba.** Nagy arányokban kezd kibontakozni a Nagykanizsán minap megalakult függetlenségi és 48-as Károlyi párt. A pártvezetőség a legszélesebb körű propaganda tervét dolgozza ki, melynek eredménye nem lehet kétséges: egy táborba, Magyarország ujjafermőjének, Károlyi Mihálynak táborába gyűjteni a kanizsai választók többségét. A propaganda még meg sem kezdődött, máris megindult a párttagok tömeges jelentkezése. A Károlyi párt tagjaiul jelentkezettek között nagy számmal vannak minden rendű és rangú nők is. Amíg rendes és állandó párthelyisége nem lesz a pártnak, addig párttagul való jelentkezéseket a párt elnökei és titkárai fogadnak el, de azt egy levelezőlapon is be lehet jelenteni dr. Hajdu Gyula elnöknel.

— **Új gyűjtési akció a kanizsai nyomor enyhítésére.** Végre határozott és mindenki által csak helyeselhető irányt vett az a sokat hánytorgatott jótékonyági mozgalom, melynek célja az, hogy a munkanélküliség folytán nyomorban élő kanizsaiak insége valóban megszüntethető legyen és ne váljék olyan jelenségek forrásává, amelyek Nagykanizsa város köz- és vagyonsbiztonságát veszélyeztetnék. A dolognak intézését Nagykanizsa polgári társadalmának legtekintélyesebb tagjai vették a kezükbe, akik a város legnagyobb

vagyoni polgárainak és intézményeinek teher-visező képességét hivatalos adatok alapján megvizsgálva, pontosan megállapították azt az igazán méltányos összeget, amellyel ezek megszüntethetik a kanizsai nyomort, s ezzel végleg biztosíthatják Nagykanizsa város rendjét és nyugalma. A bizottság erről egy igazán szerencsés fogalmazású körlevelet szerkesztett, s azt ma Nagykanizsának mintegy 500 nagyvagyoni magánosához, intézetihez és vállalataihoz szétküldötték, jelezve abban azt is, hogy a napokban a megfelelő segélyösszegek átvétele végett megjelennek náluk a bizottság tagjai.

— **A kanizsai rendőrlégénység iskolája.** Valamikor a háború előtti boldog időkben esztendőként hónapokig tartó rendszeres tanfolyamokon tanulták Nagykanizsa város rendőrei hivatásbeli kötelességeiket, s mindazt a sokféle tudnivalót, amelyek ismerete nélkül a rendőr nem felelhet meg fontos feladatainak. A háborús zűrzavar, a rendőrtisztikar egész személyzetében beállott nagy változások, stb. miatt, mint annyi más okos békeidőbeli munka, ez is abbamaradt. Most már azonban, mint-hogy egész sereg új rendőr áll Nagykanizsa város szolgálatában, s a rendőrtisztikar és ennek munkaköre is végleg kialakultnak tekinthető, a legsürgősebb: meg kell csinálni ismét a nagykanizsai rendőrlégénység iskoláját. Kiss Lajos rendőrkapitány holnapra rendelte be a 20 felvett új rendőrt, akik az előírt feltételeknek megfelelnek, azonnal szolgálatba is fognak lépni. A rendőrlégénység oktatása már a jövő héten megkezdődik és pedig naponta két órán át, amiből egy órát a rendőrtisztek, egyet pedig a rendőraltiszték tartanak. Utóbbiak a rendőrtisztek által előadott anyagot ismétlik a rendőrlégénységgel. A rendőrskola előadói az összes rendőrtisztek és dr. Goda Lipót rendőrorvos lesznek, annak tantárgyai pedig a következők: 1. Írás-olvasás és jelentések fogalmazása. 2. A rendőrség szolgálati utasítása. 3. A büntetőjog alapismeretei. A büntető eljárás, s különösen a nyomozás és daktiloszkópia. 4. A kihágások és a kihágási eljárás. 5. A rendőri ellenőrzés körébe vágó miniszteri rendeletek. 6. A városi és vármegyei szabályrendeletek. 7. Közrendészet. 8. Közegészségügy. 9. Tűzrendészet. 10. Az első segélynyújtás baleseteknél és testi sértéseknél.

— **A Nagykanizsai tornaegylet** gyakorlatait ma este 8—10 ig tartja.

— **A spanyoljárvány miatt bezárják a kanizsai mozikat is.** Tegnap délután Nagykanizsa város képviselőtestületének közegészségügyi bizottsága ülést tartott, amelyen az ismét mind nagyobb mértékben grasszáló spanyoljárvány terjedésének lehető megállítására végett további radikális intézkedések elrendelését javasolták. Azt javasolta elsősorban a bizottság, hogy a kanizsai mozikat január 7-ig zárják be, s tiltsanak be a terminusig Nagykanizsán mindennemű táncmulatság, előadás, stb. rendezését, illetőleg, hogy a polgármester a legsürgősebben tegyen ily értelmű előterjesztést Zalavármegye alispánjának. Továbbá azt javasolja a bizottság, hogy a kanizsai iskolák szüneteljen, mely egyelőre f. hó 15 ig van megszabva, a járvány terjedésére való tekintettel 1919. január 7-éig hosszabbítsák meg. Minthogy az iskolák szünetének január 7 ig

való meghosszabbítását az alispán kétségtelesen el fogja rendelni, a vidéken lakó tanulók a jelzett terminusig bátran távolmaradhatnak Nagykanizsáról.

— **A Nemzeti Tanács** ma délután 6 órára jelzett ülését Sneff József elnök betegsége miatt elmarad.

— **Dr. Fejes János távozása Nagykanizsáról.** Néhány héttel ezelőtt e hasábon közöltük, hogy dr. Fejes János volt siklósi ügyvéd Nagykanizsára költözött és néhai dr. Dóri József ügyvédi irodáját átvevén, itt ügyvédi gyakorlatot kezdett. Nem kis meglepődéssel olvassuk most a Pécsi Napló legutóbbi számában az alábbi hírt: „Fejes János dr. volt baranyavármegyei szolgabíró, siklósi ügyvéd, f. é. október hóban Nagykanizsára költözött. Lakást ott csak úgy tudott kapni, hogy a Fiumében katonai szolgálatot teljesítő Kálmán Leó nagykanizsai banktisztviselő átengedte neki a lakását. A háború befejeztével azonban a bérbeadó visszatért Nagykanizsára és Fejes dr. kénytelen volt neki a lakást ismét átengedni. Tekintettel arra, hogy Nagykanizsa ez idő szerint tele van muraközi menekültekkel, Fejes dr. lakás hiányában nem tehetett mást, mint visszatérjen régi működési helyére, Baranyába, Siklóra, ahol már meg is kezdte ügyvédi működését.”

— **A Néptakarékpénztár Részvénytársaság** Nagykanizsán pénztárórái az új záróra rendelet következtében d. e. 9—12-ig vannak. Ezenkívül értekezési idő d. u. 1/2—1/3-ig.

— **Hadirokkant majorgazda.** Balvállán amputált családos hadirokkant, ki hat elemi osztályt végezett, ezelőtt földműves volt, — majorgazdai állásra ajánkozik megegyezés szerinti fizetés mellett. Állását 1919. január elsején foglalhatja el. — Zalamegyé területén óhajtat alkalmazást. — A megkeresések Molnár Jánosnak (Százhalombatta, Pannónia-pusztá, Fehérmegye) küldendők.

— **Az Élelmezési Hivatal közleményei:** A Nagykanizsai Általános Fogyasztási Szövetkezet tagjai újból felhivatnak, hogy az 1919. évre szóló hatósági igazolványok és összes élelmezési jegyeik igénybe vétele végett hatósági igazolványukat legkésőbb folyó hó 14-ig az élelmezési hivatalhoz okvetlen adják be.

— **Koszorúpótló adományok.** F. hó 6-án elhunyt özv. Neufeld Bernátné iránti kegyeletből koszorúpótló címen adományoztak: Rothschild Zsigmond és neje 300 K, Lázár Soma és neje, Rosenberger Pál 40—40 K, Néptakarékpénztár, Rothschild Samu 30—30 K, Dr. Rothschild Jakab és neje 25 K, Breier Ignác és neje, dr. Havas Béla és neje, Lang Miksa és neje, Neufeld Henrik és neje, Neufeld Ödön és neje, Dr. Rothschild Béla és neje, Reik Samu, Weisz Béla és neje 20—20 K, Deutsch Lajos és neje, özv. dr. Molnár Jákóné, Vértés Antal és neje 10—10 kor. Összesen 665 korona. I. szent Egyet.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** I. csoportja tart ma szolgálatot.

Vadászfegyvert és Browningpisztolyt veszek
Szabó Antal Deák-tér 15.

Nyílttér.

Tudatom t. vevőközönségemmel, hogy úri- és női-divatáru üzletemet Grünberger Sándor urnak adtam át, s amikor köszönetet mondok a hosszú éveken át tanúsított szives támogatásért, kérem, hogy üzletem iránt megnyilatkozott bizalmat és támogatást utódommal szemben is gyakorolni sziveskedjék.

Kreiner Gyula.

Tudatom a nb. közönséggel, hogy Kreiner Gyula urnak a Fő-ut 11. szám alatt lévő úri- és női-divatüzletét átvettem, s azt a legmesszebbmenő igényeknek megfelelően fogom tovább vezetni. Kérem szives támogatásukat.

Grünberger Sándor.

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 9, 10 és 11-én

GREGGERS EMIL

a világhírű svéd artista és filmművész f. léptével

Cigánybosszu

dráma a cigányok életéből 4 felvonásb.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár- és ünnepnap 2, 5^{1/2} és 9 órakor.

20078/1918.

Pályázati hirdetés.

Nagykanizsa r. t. városnál üresedésben levő állásokra és pedig

- 1.) a X. fizetési osztályba sorozott levéltárnoki;
- 2.) a X. fizetési osztályba sorozott nyilvántartói;
- 3.) a XI. fizetési osztályba sorozott irnoki állásokra s az ezen állások betöltése folytán esetleg megüresedő egyéb állásokra pályázatot hirdetek.

Ezen állásokra mindazok pályázhatnak, akik az 1918. LVIII. t. c. 21., 22. és 27. §-ában előírt képzettséggel bírnak s az ott felsorolt egyéb feltételeknek megfelelnek.

A pályázati kérvények benyújtásának határidejéül **1919. évi január hó 11. napját** állapítom meg.

Felhívom mindazokat, akik a fenti állásokra pályázni óhajtanak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket és pedig a közszolgálatban állók föltöltés hatóságuk útján, mások pedig közvetlen hozzám nyújtsák be.

A választás idejének kitűzéséről Zalavármegye alispánja fog rendelkezni.

Nagykanizsán, 1918. évi december hó 9-én.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

VILÁG nagymozgó színház
Szarvas szálloda.

1918. december hó 10., 11. és 12-én

Susanne Grandals felléptével

A negyvenéves férfi

társadalmi színmű 5 felvonásb.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár- és ünnepnap 2, 5^{1/2} és 9 órakor.

Nagy karácsonyi vásár
leszállított árak!

FÜRST JÓZSEF

áruházában

Üzempont szálló épület.

Telefon 388 sz.

ZALA HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben hárhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3-50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltár és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 12. csütörtök

283. szám.

Hadügyminiszterünk Jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megzálásról:

Csehek: Pozsonytól északnyugatra Dévényujfalunál csatározások cseh előretolt csapatokkal. A tegnap jelzett harcnál, melyet a demarkációs vonal megvédéséért vívtunk, különösen Porja, budapesti 32. gyalogezredbeli hadapródjelölt tüntette ki magát, aki két sebből vérezve továbbharcolt. A harcban tótajku lakosság is önszántából a mi osztagainkkal vállalva a csehek ellen harcolt. A harc a mi előnyünkre dőlt el. Egyébként északnyugaton a helyzet változatlan.

Románok: Besztercénél a románok egy különítményüket 10 kilométernyire nyugatra Sajómező irányában előretolták s ezzel itt is átlépték a demarkációs vonalat.

A többi országhatárokról nincs jelenteni való.

A pesti honvédek tüntetése a hadügyminiszter ellen.

Lemondott a hadügyminiszter.

Budapest. Tegnap óta tartó tanácskozás után ma reggel az 1. honvédegység legénysége elhatározta, hogy a helyőrség többi tagjaival egyetértve békés tüntetésben vonul a hadügyminiszter elé, majd felkeresik Károlyi miniszterelnököt s átnyújtják neki memorandumukat, melyben Bartha hadügyminiszter távozását követelik. Délelőtt féliz órakor indult el a nagyszámu katonaság a Mária Terézia lakonyából a miniszterelnöki palota felé. Vezetőjük átnyújtotta a miniszterelnöknek a memorandumot a következő követelésekkel: a hadügyminiszter lemondása, a hadügyminiszterium reorganizálása és a tisztcsapatok azonnali feloszlata; kívánják továbbá, hogy a legénység maga választhassa meg a tisztikarból a parancsnokait, és hogy a kellő tehetségű és tudásu legénységi egyének tiszté léphessenek elő.

Károlyi átvette a memorandumot, s kijelentette, hogy bármily demokrata vagy szocialista kormány jöjjön, okvetlen szüksége van hadseregnek. Örömmel látja a fiatal korosztályok felvonulását, mert érzi azt az erőt, ami bennük van. A hadügyminiszter ellen felhozott panaszokat most nem tárgyalhatja, — ennek természetességét beláthatják, — azonban szóba hozza a kifogásokat Bartha miniszternél s felkéri őt, hogy a dolgokat vegye figyelembe. A kormány demokratikus programját meg fogja valósítani, s evégből a legrövidebb idő alatt, négy héten belül ki fogják írni a választásokat. Beszéde után a katonaság lelkesen tüntetett a miniszterelnök mellett.

Délben Bartha miniszter, tekintettel

a délelőtti kínos szituációra, benyújtotta lemondását. Utódja személyéről még nem történt döntés.

Nincs már kormányválság.

Batthyány lemond.

Budapest. Tegnap éjszaka úgy alakult a helyzet, hogy a kormányt fenyegető krízis személyi ellentétekké zsugorodott. Batthyány belügyminiszter kiválik a kabinetből, és Lovász kultuszminiszter lesz az utóda. Bartha hadügyminiszter utóda Nagy Vince miniszterelnökségi államtitkár lesz.

Németország krízise.

Az antant ultimátuma a katonai- és munkástanácsok feloszlataért.

Berlin. A Haase-Ebert kormány helyzete napról-napra súlyosabb. Órák kérdése csupán, hogy az antant ultimátumban fogja követelni a német munkás és katonatanácsok feloszlataát. Az antant ugyanis oly kormányral nem tárgyal, mely semmi képviselőre nem támaszkodik. Svájcban keresztül díszkrét formában már tudtára adták a német kormánynak, hogy az antant a katonai- és munkástanácsok feloszlataát fogja követelni, mert a munkás- és katonatanácsok szovjetrendszere nem jelent népképviselőt. Az antant oly kormánnyal óhajt tárgyalni, mely mögött a nép áll. **A Clemenceauk és Lloyd George-ok tudják, hogy csak most kezdődik az élethalál harc, melyben vagy ők verik le a forradalmat Németországban, vagy a forradalom őköt.** Annyi egyelőre bizonyos, hogy a mai német kormány addig fog élni, amíg az antant ultimátuma, mely a katonai- és munkástanácsok feloszlataát követeli, meg nem érkezik.

Internálták Franciaországban a német fegyverszüneti bizottságot.

Berlin. Az antant a német fegyverszüneti bizottságot, melynek ma reggel kellett volna a fegyverszünet meghosszabbítására vonatkozólag tárgyalást kezdenie, Trierben internálták. Ez csak nagyon kevésbé különbözik a letartóztatástól, mert az internált fegyverszüneti bizottság tagjainak — Erzbergerrel az élükön — senkivel sem szabad érintkezniök, szállásukat el nem hagyhatják és a külvilággal nem közlekedhetnek. A német fegyverszüneti bizottság internálásának oka Berlinben ismeretlen.

Wilson Európában.

Genf. Hivatalosan jelentik: Wilson pénteken érkezik Franciaország földjére, Brestben ér szombaton reggel különvontaton Párisba utazik. Wilson fogadására Brestbe utaztak: Pichon francia külügyminiszter, Tardieu, House ezredes és Pershing amerikai tábornok.

HIREK.

Dr. Neumann Ede
1859-1918.

A nagykanizsai izraelita hitközség tudós fő-rabbija nincs többé. A világháború fekete uszálya, a spanyoljárvány magával ragadta őt is, aki oly sok embertársát kísérte el a sír szájáig. Halála, mely java férfikorában, alig néhány napi betegség után döbbenetes váratlansággal következett be, mély gyászba borította nemcsak érette rajongó családját, hanem Nagykanizsa város egész közönségét és nagy veszteséggel sujtotta az egész magyar rabbi-kart. Igaz lelkipásztora volt a hitközségnek, melynek minden egyes tagja lelke legmélyén érett fájdalommal bucsuzik tőle és szívében őrizi meg emlékét. Végtelenül jóságos, finom egyénisége pótolhatatlan irt hogy nemcsak hitközségében, hanem Nagykanizsa város egész társadalmában, melynek minden egyes tagja, valláskülönbség nélkül mély tisztelettel és őszinte becsüléssel övezte személyét. Igazi ember volt mint pap, mint családapa és mint minden igaz és jó ügynek önzetlen harcosa. Halálát is a legnagyobb lélekkel, az Isten akaratában való teljes megnyugvással fogadta, s noha csak 59 évet élt, hatalmas alkotóerejével — mint ő maga mondotta nemrég; — megtette kötelességét és befejezte feladatát, melyre hivatva volt.

Dr. Neumann Ede 1859. október 20-ikán született Budapesten. Még 24 éves sem volt, amikor 1883. februárjában a nagykanizsai izr. hitközség elhunyt hírneves rabbiának, Fassi H. B.-nek utódjává választotta. A budapesti magyar rabbi-képző szeminárium legelső végzett növendéke volt, akit tanárai ajánlottak a nagykanizsai hitközség figyelmébe. Ettől fogva pályafutása a mai napig folyton emelkedő ivben haladt. Tudósi és emberi kvalitásait legjobban jellemzik az alábbi címek, melyek mindegyike a személye iránt megnyilatkozott elismerés és becsülés bizonyosságai. Az Országos Rabbiegyesület elnöke (s e minőségében a „Magyar Izrael” című lap szerkesztője), a Magyar Rabbiképző Szeminárium vezérő bizottságának tagja, az Országos Izraelita Magyar Irodalmi Társulat választmányi tagja, a Zala- és Somogyvármegyék magában foglaló IX. izr. községkerület előjáróságának tagja, a Zsidó Patronázssegyesület nagykanizsai fiókjának elnöke, a Nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör alelnöke, a Nagykanizsai Casinó választmányi tagja és városi képviselő volt. Mint papot igazi liberalizmus jellemezte, aki-nek megért őlapintata hozta létre legnagyobb

részben Nagykanizsán az összes hitfelekezetek közti zavartalan harmóniát. Templomi szónoklatai és gyászbeszédei mély bölcseségnek és hatalmas tudományos készültségnek cizellalt mesterművei voltak, melyek a zsidó egyházi szónoklatok örök mintái gyanánt fognak szolgálni. Érette rajongó hívei ezeltől tíz évvel ünnepelték működésének 25 éves jubileumát, amikor az ország minden részéből elhalmozták a tisztelet és elismerés minden elképzelhető jeleivel.

Megállapítható, hogy hivatásának áldozata lett. Két héttel ezelőtt Csáktornyan Strausz Sándor nyomdatulajdonos temetésén meghült, majd hazaérkezve nyomban ágyba feküdt, s többé fel sem kelt. Spanyolbetegséget kapott, melyből tüdőgyulladás fejlődött és állapota már napokkal ezelőtt válságosra fordult. Utolsó öröme az volt, amikor két felnőtt fia halálos ágyához megérkezett. Mondhatni, utolsó pillanatáig eszméletlenül volt és egy igazán nagy lélek megnyugvásává vált meg ma reggel 7 órakor az életről. Halál híre megdöbbentette az egész várost és a legmélyebb részvételt keltette nagy csapástól sújtott családja iránt. Dr. Neumann Ede holttestét a nagytemplomban fogják fölraavatalozni, s onnét vasárnap délelőtt 1/2 11 órakor kísérik örök pihenő helyére. A gyászszertartást a megboldogult jó barátja, dr. Büchler Sándor keszthelyi rabbi fogja végezni.

— **A kanizsai gyalogezredek egybeolvasása.** Az önálló független Magyarország megalakulása óta nincsenek többé közös ezredek, de honvédség sincs, hanem egyedül csak magyar hadsereg van. Az egykori közös hadsereg magyarországi ezredei most nagy átalakuláson mennek keresztül. Legtöbb közülük beleolvad az ugyanazon területeken rekrutálódó honvédgyalogezredekbe. Így olvadt bele a minap a nevezetes kaposvári 44-es ezred az ugyanonnan 19. honvédgyalogezredbe. Nagykanizsára is megjött a rendelet, mely a dicső multu ősi 48. gyalogezrednek a jóval fiatalabb, de a világháboruban a halhatatlanság glóriájára szert tett 20-as honvédgyalogezreddel való egybeolvasásáról intézkedik. A 48. gyalogezred, melyben valaha Petőfi szolgált, a közel napokban megszűnik, s a 20-as ezreddel egyesülve ennek egyik zászlóalját fogja képezni. Ez a zászlóalj értesülésünk szerint továbbra is régi helyén, a Sugár-úti laktanyában marad elhelyezve, az ezredparancsnokság azonban a József főherceg-úti laktanyában lesz, ahol az ezred másik két zászlóalja van. Az egybeolvasott kanizsai ezredek ezredparancsnoka egyébként Bugsch Aladár ezredes, a 20-asoknak csaták viharában sok érdemet szerzett régi ezredparancsnoka lett, aki a közel napokban Nagykanizsára érkezik.

— **Bezárták a kanizsai mozikat.** Nagykanizsa város közegészségi bizottságának javaslatára a spanyoljárvány miatt ma az alispán táviratilag elrendelte a nagykanizsai moziknak és tánciskoláknak január 8-ig való zárvatartását. Az iskoláknak ugyanaddig való szünetelését szintén elrendelte az alispán.

— **Az izr. hitközség közgyűlése.** A nagykanizsai izraelita hitközség f. hó 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a hitközség tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését az alábbi tárgysorozattal: 1. Az 1919. évi költségvetés megállapítása. 2. Egy községkerületi képviselő és egy számvizsgáló bizottsági tag vála ztása. 3. Esetleges indítványok.

— **Nyolc osztály lesz a népiskola.** A kultuszminisztériumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a népiskolát 8 osztályúvá tegyék. Tervbe vették azt is, hogy a földműves-

vidéken a mezőgazdasági szakoktatást a lehető legstürögősebben bevezessék a népiskolákba. E célból a tanítók részére mielőbb ilyen irányú tanfolyamokat létesítenek. Az iskolák reformja kapcsolatban van a földbirtok-reformmal. Mint jelentették, újjászervezik a középiskolákat is. A 60 évesnél öregebb tanítókat nyugdíjba helyezik.

— **A nagykanizsai tanítókhöz.** Felkértenek Nagykanizsa férfi és női tanítói és óvónői, hogy a rendkívüli közgyűlés előkészítése érdekében f. hó 14-én, szombaton d. u. 4 órakor a központi iskola 2. fűosztályának tantermében lehetőség teljes számban jelenjenek meg. *A Zalamegyei Ált. Tanítótestület elnöksége.*

— **A földért jelentkezők összeírása.** A földművelésügyi miniszter intézkedett, hogy a földért jelentkezőket minél előbb írják össze. Az összeírási munkálatokat a helyi hatóságok fogják végezni.

— **Márciusig fizetik a hadisegélyt.** A hadügyminiszter rendeletet intézett Nagykanizsa városához, amelyben aziránt intézkedik, kiknek kell megadni és kiktől kell megvonni a hadisegély kifizetését. A kormány úgy tervezte, hogy a hadisegélyt december végével megszünteti, miután ezig minden vonalon keresztülviszik a teljes leszerelést. Ettől a szándéktól azonban elállottak, mivel a zordon téli hónapok semmiféle munkaalkalmat sem nyújtanak a mezőgazdasági munkásoknak, akikre családjukkal együtt a legnagyobb nyomorúság várna, ha a jövő hónap végével beszüntetnék a hadisegélyt. Minden valószínűség szerint tavaszig tolják ki a terminust, hogy a harc-terektől hazaérkező munkálaton katonákat és hozzátartozóikat megóvják a tél nyomorúságától.

— **A kanizsai ruhagyűjtési akció.** Felkérjük mindazokat, akiknél ruhagyűjtő kocsink nem jelentkezett, hogy adományait (ruha, fehérnemű, cipő) a központi iskolában (Zrínyi Miklós-utca) lévő ruharaktárunkban f. hó 15-ig leadni szíveskedjenek. *A Nemzeti Tanács jóléti bizottsága.*

URANIA Mozgóképalota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 12 és 13-án

A kinematográf ipar legszebb produktuma, leghírnevesebb művészek közreműködésével

Fénysugár az éjben

Társadalmi dráma 4 felvonásb.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár-és ünnepnap 2, 5/2 és 9 órakor.

Nyíltér.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a

Kreiner Gyula-féle divatáru-üzletet

átvettem és azt tovább fogom vezetni.

Midőn kifejezésre juttatom, hogy üzletem vezetését a legszolidabb alapokra fektetem, kérem a közönség szives támogatását.

Teljes tisztelettel

Grünberger Sándor.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. december hó 10., 11. és 12-én

Susanne Grandals felléptével

A negyvenéves férfi

társadalmi színmű 5 felvonásban.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 2, 5/2 és 9 órakor.

Két hivatásos, régi gyakorlattal bíró **betegápolónő**

kórházi, vagy privat alkalmazást keres. — Beszélnek magyarul, németül és horvátul. Cim: **Hammerschlag Lajosné** Bazar-épület, Glasgál Vilmosnál.

A leszerelési illetékek kifizetése.

1918. december hó 13-án, pénteken délelőtt 9—12-ig kell beadni mindazokat az igazolványokat, amelyekre illeték kifizetve nem lett. Ugyancsak 13-án d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig lesznek kifizetve azok az igazolványok is, amelyek 9-én, hétfőn lettek beadva.

A leszerelt katonákat figyelmeztetjük, hogy az illeték kifizetése előtt a katonai gyalogsztyálynál jelentkezzenek, mert különben járulékaikat fel nem vehetik.

A kifizetés sorrendje a következő:

14-én, szombaton délelőtt 9—12-ig A, B, C, Cs, D, E, F, délután 3—6-ig G, Gy, H, I, J.

16-án, hétfőn d. e. 9—12-ig K, L, M, d. u. 3—6-ig N, Ny, O. Ö, P, R.

17-én, kedden d. e. 9—12-ig S, Sz, T, Ty, U, V, Z, Zs, d. u. 3—6-ig A—H betűig és

18-án, szerdán d. e. 9—12-ig I—Z azok az elmaradtak, kik igazolványaikat folyó hó 13-án beadták.

Egyben 18-án, szerdán d. e. és d. é. adandók be azok az igazolványok, melyekre illeték kifizetve még nem lett.

Hardy s. k. városi közgyám.

Mosónó

házakhoz ajánkozik. Cime: **Sánta Katalin** Teleky-ut 30. Tars köelesnél.

Megtört lélekkel és mélységes fájdalommal adjuk hírül, hogy családunk feje

DR. NEUMANN EDE

nagykanizsai főrabbi, az Országos Rabblegyesület elnöke stb.,

ma reggel atyáihoz költözött. 59 évet élt, 36 évet töltött papi szolgálatban, 35 évet boldog házasságban.

Átköri önzetlenség és becsületben dolgozott, áldják emléket.

1918 december 15-én d. e. 1/2 11 órakor temetjük a nagykanizsai zsidó templomból. Nagykanizsa, 1918 december 12.

Dr. Neumann Edéné. Kayserling Emma özvegye. — Dr. Naményi Ernő, Weiss Ernőné Neumann Vera, Dr. Naményi Lajos gyermekei. — Weiss Ernő veje. — Dr. Kayserling Májorné Philippson Berta anyósa. — Kayserling Jolán, Dr. Führer Simon és neje Kayserling Róza sógornői, sógora. — Weiss Évi és Anny unokái.

„Van jutalma munkádnak — ugymond az Örökkévaló — és van reménye a jövődnek.” (Jeremiás 31, 15—16.)

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 13. péntek

284. szám.

Hadügyminiszterünk Jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: Nyitrán cseh erősítések érkeztek és megszállták a várost.

Románok: A Brassón át benyomult román csapatok egy különítménye megszállta Fogarast. Besztercétől nyugatra újabb csapateltolások történtek a fegyverszüneti szerződés megsértésével.

A szerb aspirációk.

Genf. A szerb kormány három év óta itt francia nyelven megjelenő hivatalos lapja, a „La Serbie” szerkesztője, Markovics Lázár egyetemi tanár egy újságíró előtt az alábbi kijelentéseket tette:

— Politikánkat két szempont irányítja: az egyik a jugoszláv, a másik a nemzetközi szempont. Mi magunknak követelünk minden földet, ahol szerbek laknak. Igényt tartunk Bácskára, a Bánátra és Baranyára, a horvátok pedig Muraközre. Mihelyt a magyar kormány erre az elvi alapra helyezkedik, mi hajlandók vagyunk Magyarországgal szemben a közeledés politikájára, mert a magyar derék és szorgalmas nép. Eddig azonban a magyar kormány nem kísérelte meg a velünk való tárgyalást.

— Külpolitikánkat illetőleg területi közeledést kell megvalósítanunk Csehország és Lengyelország felé, mert ott nekünk kell határt szabnunk Germánia törekvéseivel szemben.

A szerb—román és a szerb—olasz ellentétekre vonatkozólag ezeket mondotta Markovics tanár:

— Romániával annál is könnyebben meg lehet egyeznünk, mivel a románok a mi oldalunkon harcoltak. Triestet nem követeljük az olaszoktól, csupán autonómiát akarunk az ott lakó szlávok részére. Ellenben ragaszkodunk Isztriához, Dalmácia pedig szóba se jöhet. A londoni szerződést érvénytelennek tekintjük és ha Olaszország elfoglalná partvidékünket, azt soha sem ismernők el.

— Jászi Oszkárnak a dunai konföderációra vonatkozó tervét még korai felvetni. Egyébként ennek létesülését az antant soha sem fogja megengedni.

— Ami Fiumét illeti, oda minden körülmények között utat kell engedni Magyarországnak.

Végül azt jelentette ki, hogy Szerbia hadikárpótlást fog kívánni Magyarországtól.

Meghosszabbították a német fegyverszüneti szerződést.

Berlin. A fegyverszüneti szerződést Németország és az antant között egy hónappal meghosszabbították. A német függetlenségi szocialisták lapja a

„Freiheit” beavatott körökből azt az értesítést közli, hogy számolni kell azzal, hogy a semleges zónát is antant-csapatok fogják megszállni, mert a fegyverszüneti szerződés egyes rendelkezéseit a németek nem hajtották végre. Több berlini lap rámutat arra, hogy az antant a fegyverszüneti feltételeket máris túllépte, mert Elzász-Lotharingiát elzárta a Németországgal való érintkezéstől, az oda már évekkel ezelőtt bevándorolt németeket internálták és Franciaországba hurcolták, az elzászlotharingiai német hivatalnokokat pedig elmozdították helyeikről.

A békekonferencia terminusa.

Rotterdam. Hivatalosan közlik, hogy a versaillesi békekonferencia terminusát végérvényesen január hó végére állapították meg.

Bécs és Berlin megszállása.

Lugano. Az antant eddig még nem kapott határozatot Bécs és Berlin megszállása ügyében. Az erről szóló eddigi hírek mind alaptalanok voltak. E kérdést csak az előzetes békekonferencián fogják eldönteni.

Forradalom Páristól Ázsiáig.

Genf. A „Feuille” közli a párisi „Humanité” ezen jelentését:

A francia szervezett munkások tegnapi párisi gyűlésén a szónokok beszédeikben mind elégtétellel állapították meg, hogy a Szajna partjától Ázsiáig miudenütt a vörös zászló leng dladalmasan. A gyűlés után a tömeg összeütközött a rendőrséggel, minek során több súlyos sebesülés történt.

A Károlyi-párt nagygyűlését elhalasztották.

Budapest. Hivatalosan jelentik: A Károlyi-párt szervezkedő nagygyűlését, amely december hó 15-ére van kitűzve, körülbelül egy héttel el kellett halasztani, mivel a párt programjának kidolgozása még nem nyert teljes befejezést. Azon vidéki küldöttségek, amelyek már utnak indultak, a párt választmányi ülésén részt vehetnek, a zászlóbontó nagygyűlést azonban csak később fogják megtartani s annak időpontjáról a vidéket idejében fogják értesíteni.

Vaddszfegyvert és Browningpisztolyt vesznek

Szabó Antal Deák-tér 15.

Városi közgyűlés.

Megszavazták a rendőrség felemelt illetményelt.

— Saját tudósítónktól. —

36, mondd: harminchat városi képviselő részvételével tartotta tegnap Nagykanizsa város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlést, melyet a rendőrségnek sztrájkfenyegetéssel kiszorított fizetésrendezési ügye miatt hívtak össze ilyen csodás gyorsasággal. A közgyűlés szó nélkül megszavazta a rendőrség összes kívánságait, csak a szavazás után állott fel dr. Hajdu Gyula és mondott megszívlelésre méltó bírálatot arról a módról, ahogyan a városi rendőrség kivánságainak teljesítése végett a városi képviselőtestülettel szemben fellépett. Egyébként még néhány érdekes és figyelemreméltó részlete volt a tegnapi közgyűlésnek, de csupa olyan dolgok, amelyek a megállapított tárgysorozatán kívül kerültek szőnyegre.

Napirend előtt az elnöklő dr. Sabján Gyula polgármester mély megilletődéssel parentálta el dr. Neumann Ede főrabbit, kinek halálával nemcsak Nagykanizsa városát, hanem az egész országot nagy veszteség érte, mert dr. Neumann Edének, az európai látkörü és műveltségű tudósak tudományos működése az egész országra kiterjedt. Emlékét a közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatják.

Dr. Prack István közigazgatási tanácsnok ismertette ezután a rendőrség kivánságait, illetőleg a városi tanácsnak ez ügyben hozott javaslatát. Ez minapi részletes közléseinkből már eléggé ismeretes, s annak lényege az, hogy a rendőrtisztek 500 koronával több ruhapénzt kapnak, mint eddig, s ügyeletes díjaik is oly mértékben állapítatnak meg, hogy e címen is átlag mintegy évi 1500 koronával nagyobb javadalmazáshoz jutnak. Hasonlóképpen a rendőrlegénység ügyeleti díjait is oly mértékben emelték, hogy ezáltal a rendőrlegénység évi összjövedelme megközelíti a 6000 koronát. Az ügyeletes díjaknak ily módon való rendezése azonban csak igen kis részben esik a város terhére, mert annak legnagyobb hányada a mozik és színházak tulajdonosainak és a táncmulatságok rendezőinek megterhelését jelenti.

Armuth Náthán (az Uránia mozi tulajdonosa) emelt egyedül kifogást az ügyeleti díjak szabályrendeletének ily módon való megváltoztatása ellen, s bebizonyította, hogy míg eddig maximálisan évi 3900 korona ügyeleti díjat fizetett ki a rendőrségnek, az új szabályrendelet értelmében ez az összeg évi 24,700 koronára emelkednék.

Ennek dacára a javaslatokat a közgyűlés 35 szavazattal 1 ellenében elfogadta.

Kritika a rendőrség ultimátumáról.

Dr. Hajdu Gyula: Közérdekből, a rendőrlegénység érdekében és azért szólal fel, hogy a felmerült sajnos esemény fullánkját kitépje, s hogy a közönség és a rendőrségi személyzet között a feltétlenül szükséges bizalmat biztosítsa. Rámutat arra, hogy a rendőrlegénység egytől-egyig válogatott, daliás, kiváló emberekből áll, tetőtől talpig igazi férfiak, lelkiismeretes, kötelességtudó ambiciózus alkalmazottak, a városnak diszei. Épp ezért

különös veszteséget jelentett volna a városra, ha ezt a hivatása magaslatán álló testület illetéktelen befolyások alatt megmértelyeztették volna. Nem a pénzkérdés, hanem a dolog erkölcsi háttere miatt nagy lelki nyomás sulya nehezedik a városi képviselőtestületre, s már a pénzügyi bizottság ülésén is keserű érzés töltötte el a tagokat, amidőn a sztrájkjal való fenyegetés terrorja alatt határozott. De azt hiszi, hogy mindnyájunk keble szabadon felelegzik, ha tudjuk azt, hogy a rendőrlégenység illetéktelen befolyás alatt, pillanatnyilag, át sem gondolhatja cselekményüknek a közre esetleg vészhozó következményét, nem is a saját érdekében cselekedett. Ezért épp e helyről, a közgyűlés színe előtt azzal a hittel fordul a rendőrségi személyzethez, hogy a terror, a sztrájkjal fegyverét soha többet ne használja, sőt a terror ellen a város közönségét megvédje. Leghőbb óhaja, hogy a város közönsége és a rendőrség között a régi bizalom helyreálljon.

A kiskanizsaiak kívánságai.

A rendőrség ügyeiről lévén szó, Szabó István több kiskanizsai képviselő aláírásával eláratott kérvényt terjesztett be a közgyűléshez, melyben a kiskanizsaiak megfelelő számú gyalogos és lovasrendőrnek Kiskanizsára való kivezenését, továbbá egy rendőrtisztnek állandó szolgálattételre való odarendelését kérik. A rendőrtisztet azért kérik, hogy az a kiskanizsaiak járulatlevelét kiállítsa, kisebb kihágási ügyeket ott elintézzzen és egyéb közigazgatási intézkedéseket fogantosszon. Mindezek elhelyezése végett a város a legsürgősebben gondoskodik megfelelő épületről, ahol egyszermind a Kiskanizsa részére választott harmadik városi orvos is lakhassék.

Bunczom József egyes kiskanizsai utcák megrongált uttestének sürgős megjavítását követeli, továbbá, hogy Kiskanizsán is csináltasson a város járdákat, mert különben ők nem hajlandók a belvárosiakkal egyenlő alapon pótdát fizetni.

Dr. Hegedűs György azt kívánja, hogy a harmadik városi orvos (dr. Fodor Aladár), akit Kiskanizsa részére választottak, kötelezzék, hogy ha családostul nem költözködhet oda megfelelő lakás hiánya miatt, kötelezzék arra, hogy ez esetben egyedül is menjen oda lakni, mert egy kétszobás lakást lehet részére Kiskanizsán szerezni.

Dr. Szabó Gyula polgármester együttes válaszában kijelentette, hogy a fölemelt létszámú új rendőrlégenységből kellő számban fognak Kiskanizsára is vezényelni, de rendőrtisztet oda nem küldhetnek, mert akkor annak a központi kapitányság érezné pótolhatatlan hiányát. — Örömmel üdvözi a kiskanizsaiak kívánságát, hogy járdát óhajtanak, de ezt csak úgy kaphatnak, mint a város I—V. kerületeinek lakói, ahol minden házigazda maga volt köteles a háza elé járdát csináltatni, s azt jókarban tartani. — Dr. Fodor Aladár városi tisztit orvost pedig kötelezni fogják, hogy 15 nap alatt kezdje meg Kiskanizsán rendeléseit, úgy hogy minden deledőt ott legyen, éjszaka pedig a kiskanizsai városházáról telefonon legyen kihívható a kiskanizsai betegekhez.

A gimnáziumi tanárok 50 százalékos fizetésjavítása.

A közgyűlés ezután egyhangú jóváhagyással megszavazta ugyanazt a 14 havi 50 százalékos háborús segélyt a nagykanizsai főgimnázium civil tanárainak is, mint amiben a legutóbbi közgyűlésen az összes többi városi alkalmazottakat részesítették.

A közgyűlés és a drágaság.

Közölte a polgármester, hogy a husárak csökkenése folytán a városi busszék részére

még régebben vásárolt 21 marhánál 10,000 korona kár éri a várost, ez azonban a befizest cukornál számított ártóbbletből fedeztet nyer. Végül Ujváry Géza szóváltette a ruhának, cipőnek és egyéb iparcikknek még mindig változatlan drágaságát, holott a gazdák már jelentékenyen leszállították az élelmickek árait. Dr. Szabó Gyula polgármester kijelenti, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel oda fog hatni, hogy a kereskedők áráikkal igazodjanak a létfenntartásnak jelentékenyen könnyebbült viszonyaihoz.

A közgyűlés illetőségi ügyek elintézésével ért véget.

HIREK.

— **Dr. Neumann Ede emlékezete.** A nagykanizsai izr. hitközség jeles főabbijának, dr. Neumann Edének halálhíre városszerte minden körben a legmélyebb részvétet kellette. A gyászborult családot az egész országból a részvétnyilatkozatok tömegével árasztják el. A nagykanizsai izraelita hitközség előjáróságának és a Szentegylet vezetőségének tegnapi együttes gyűlésén a teljes számban megjelent előjárósági tagok megtört szívvel vették tudomásul a gyász esetet. A megboldogult főabbit a hitközség halottjának tekintik, temetését méltó díszrel ők rendezik, s részére, illetőleg családjá részére az izraelita temető első sorában *diszszirhelyet* adományoznak; hervadhatatlan érdemeinek megörökítése végett nevére nagyobb *alapítványt létesítenek*; képmását a hitközség tanácssterme részére megfestetik és a családhoz részvétiratot intéznek, amelyet vasárnap délután, a temetés után a teljes számban előjáróság, — élén csapi Sommer Ignác elnökkel, — fog özv. dr. Neumann Edének átadni. A megboldogult főabbit holttestét a lakásról ma délután vitték át a nagytemplomba, ahol felravatalozták. A temetési szertartást, mint már közöltük, dr. Büchler Sándor keszthelyi rabbi fogja végezni, s a temetésen jelen lesz az Országos Rabbiegyesület képviselőjében (melynek a megboldogult elnöke volt) dr. Hevesi Simon budapesti főrabbi. A hitközség nevében csapi Sommer Ignác elnök bucsuztatja a magyar zsidóság nagy halottját. — Az izr. hitközség ez uton kéri fel a város közönségét, hogy az elhunyt főrabbi iránti kegyeletük jeléül adandó összes koszorúpótló adományokat a hitközség által létesítendő „dr. Neumann Ede-alapítvány” tőkéjének gyarapítására juttassák.

— **A nagykanizsai izr. hitközség** folyó hó 15-ére egybehívott közgyűlése a közbejött gyász eset miatt nem lesz megtartva.

— **Mi történt az éjjel?** A fiatal 48-as bakák, akik már napok óta új ruhát követeltek parancsnokaiktól, minthogy ezt csak hétfőre ígérték nekik, tegnap este feltörték a Sugár-uti laktanya raktárait és igyekeztek magukat ruhával ellátni. Minthogy ez az őrség lefegyverezésével történt, a 48-as laktanya őrsége a rendőrségtől és nemzetőrségtől segítséget kért. A nemzetőrség csakhamar megjelent a Sugár-uti laktanyában, ahol sajnos, fegyveres összeütközésre került a sor. Ezt azonban a raktárfosztogató bakák kezdeményezték. A kaszárnyaudvaron szerterőpködő golyók három 48-as bakát megsebesítettek, mignem a nemzetőröknek sikerült a raktárfosztogatókat lefegyverezniük és azok közül mintegy 30 embert a rendőrségre vittek. A többiek, akik megugrottak, a honvédlaktanyába szaladtak 20 as bajtársaik segítségét kérve. Ezek azonban meggyőződtek arról, hogy a 48-asok jogtalanul jártak el és ezért nem

azonosították magukat azokkal. Közben dr. Hamburger Jenő kormánybiztos intézkedésére a raktárfosztogatókat a rendőrségtől szabadon bocsátották, s azokkal abban állapodtak meg, hogy állítólagos sérelmeik reparálása végett ma tárgyalni fognak velük. Értesülésünk szerint ez a tárgyalás kölcsönös melegegedéssel fejeződött be, s ezzel elejét vették minden további ok nélküli zavaroknak és félreértéseknek.

— **Az állásnélküli kanizsai kereskedelmi alkalmazottak** holnap, szombat este 8 órakor a Munkásotthonban gyűlést tartanak.

— **Állástkereső hadirokkant.** Albert Ernő 22 éves, nemeshetési (Zalamegye) lakos, hadirokkant, ki az Országos Hadig. Hivatal váci rokkant-iskolájában nyert kiképzést, bárhol alkalmazást vállal szijgyártómesternél, mint segéd. Jobblábi bokabénulása iparának folytatásában semmit sem gátolja. Aki őt alkalmazni óhajlja, forduljon hozzá levélben.

— **Hadnagy testvér.** A cseh-szlovák hadseregben megszüntették az ur megszólítást, és azt a testvér megszólítással helyettesítik. A hivatalos megszólítás „Hadnagy testvér — vagy káplár testvér” stb. A köszöntés módja továbbra is megmarad, de hozzáteendő mindig ez a szó: nazdar (éljen).

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** III. csoportja tart ma szolgálatot.

URANIA Mozgókép-palota, Rozgonyi-utca 4. sz. — Telefon 259.

1918. december hó 12 és 13-án

A kinematográf ipar legszebb produktuma, leghirnevesebb művészek közreműködésével

Fénysugár az éjben

Társadalmi dráma 4 felvonásb.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9-kor, Vasár-és ünnepnap 2, 5¹/₂ és 9 órakor.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

VILÁG nagymozgó színház Szarvas szálloda.

1918. december hó 13., 14. és 15-én

Magyar aransorozat legnagyobb attrakciója

A testőr

Molnár Ferenc színműve 5 felv.

És a kiegészítő képek.

Előadások: Hétköznap 5 és 9 órakor. Vasár-és ünnepnap 2, 5¹/₂ és 9 órakor.

ZALA HIRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: **Dr. Hajdu Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Bürtler István.**

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 14. szombat

285. szám.

Forradalom Olaszországban.

Bécs. Svájci lapok megerősítik azokat a híreket, melyek napok óta forgalomba vannak arról; hogy Olaszországban is kitört a forradalmi mozgalom. A képviselők a néphez beszédeket tartanak, melyekben követelik, hogy azonnal kiáltás ki az olasz köztársaságot.

Forradalom Romániában és Bulgáriában.

Bukarest. Romániában és Bulgáriában kitört a forradalom. A Bulgáriát megszálló angol és francia csapatok tiszteivel közlő sokat meggyilkoltak. A romániai forradalom miatt az Erdélyt megszálló három román hadtestet hazarendelték.

Nem engedik Wilsonhoz a francia munkásokat.

Genf. A francia munkás-szövetség a Párisba érkező Wilsonnak feliratot akart átadni, mely a francia munkásoknak a béketárgyalásokkal kapcsolatos követeléseit foglalja magában. Clemenceau miniszterelnök azonban nem engedi a munkásokat Wilsonhoz, mert, — mint mondotta, — ehhez Wilson előzetes hozzájárulása lenne szükséges. Tekintettel Clemenceau eljárására, a francia munkás-szövetség felszólította tagjait, hogy tömegesen jelenjenek meg Páris utcáin Wilson érkezésekor, hogy őt üdvözljék.

(Clemenceau eljárása teljesen érthető. A francia munkásság a kölcsönös meg egyezés alapján becsületes békét akar a legyőzött központi hatalmakkal, Clemenceau és társai ellenben a bosszu és a kizsákmányolás alapján állanak békeprogramjukkal. Érthető ily körülmények között, hogy a francia munkásoknak igaz emberi hangjait Clemenceau nem engedi Wilson fülébe eljutni. De ehhez Clemenceau ereje kevés. Olaszországban már forradalom van. A szerk.)

Kanizsai tengerészek csináltak rendet Somogyban.

Marcali. Tegnapelőtt Kaposvárról egy csomó martalóc katona felfegyverezve Marcali felé vonult. A marcaliak Nagykanizsáról kértek segítséget, ahonnan a Fabich Károly tengerészalispán vezélése alatt katonákból, főleg tengerészekből álló őrségnek 40 tagú csoportja, a Tollár szakasz sietett a szorongatott Marcali segítségére. A kanizsai csapat Böhönye községénél találkozott a népköztársaság kaposvári ellenségeivel, akikkel formális

ütközet fejlődött, mely azzal végződött, hogy a kaposvári martalócok három halott hátrahagyásával széjjelszaladtak. A kanizsai katonák ezután a veszélyeztetett vidéken teljes rendet és nyugalmat teremtettek. Gróf Széchenyi Aladár kormánybiztos Somogyvármegye egész területére elrendelte a statáriumot.

Ma délután, éppen a időn budapesti telefonjelentéseinket kezdtük felvenni, a harmadik telefonhír közepén hirtelen és helyreállíthatatlanul megszakadt Nagykanizsának Budapesttel való telefoni összeköttetése. Ennek egyelőre még az okát sem lehet felderíteni.

A tegnapi éjszaka.

A katonalállomásparancsnok Jelentése

Folyamatban az eljárás.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap Nagykanizsa város egész közönsége az előző éjszaka eseményeinek hatása alatt volt. A legvadabb rémhíreket költötték az emberek ezzel összefüggésben, holott mindössze annyi történt, hogy a 48-as bakák nem lévén hajlandók tovább várni, amíg ruhát kaphatnak, feltörték a raktárt, amit a nemzetőrség meg akart akadályozni, mire a 48-asok löttek, a nemzetőrök visszalöttek és a 48-asok közül egy halott és három sebesült maradt a porondon, egy nemzetőr pedig szurt sebbel került ki a viadalból. Amint tegnap délután megválasztották a nagykanizsai helyőrség bizalmi férjait, ezek nyomban összeültek, hogy a csunya eset előidézőit felderítsék és azokat példásan megbüntessék. Ez a nyomozás és eljárás még folyamatban van.

Egyébként a tegnapi éjszakai dolgokra vonatkozólag Biffi Ferenc ezredes, a nagykanizsai új katonai állomásparancsnok az alábbi sorok közlésére kérte fel szerkesztőségünket:

A múlt éjjeli rendzavarásra vonatkozólag a 48-as gyalogezrednek az alreáliskola melletti barakkokban elhelyezett részeinek megbízottai megjelentek az állomás parancsnokságnál és előadták, illetve a hírlapokban való közzétételét kérték az alábbiaknak:

1. Legnagyobb sajnálatukat fejezik ki az éjjel történtek fölött. (Azonnal megjegyezni kívánom, hogy ezek rendzavarók nem voltak, hanem a városban elterjedt rémhírekre, amelyek hozzájuk is eljutottak, a városba jöttek, hogy állítólag veszélyben levő 48-as bajtársaiknak segítségére lehessenek).

2. Kérték az állomásparancsnokságot, hogy

a rendzavarók a tiszt és legénységi esküdtisékek elé állíttassanak. Erre nézve az állomásparancsnokság a legszigorubb vizsgálatot rendelte el az összes érdekelték ellen.

3. Garantálták a városban a teljes rend fentartását. (Ezen kijelentést az állomásparancsnokság annál szivesebben vette tudomásul, mert ez arra mutat, hogy a katonaságnak józan elemekből álló része a saját jóérzéséből is belátja, hogy a közrendnek megzavarásával mindenki a népköztársaság kárára cselekszik).

4. Követelték a szesz italok kimerésének beszüntetését és elvállalták annak ellenőrzését. (Az állomásparancsnokság ez irányban érintkezésbe lépett a városi rendőrfőkapitánnyal és abban állapodott meg, hogy ezen ellenőrzést a városi rendőrség a katonaság támogatásával fogja végezni.)

Végül a hadügyminiszterhez a történetekről tett jelentésemet az alábbiakban hozom becses tudomására:

E hó 12-én délután 10 órakor a helybeli Frigyes laktanyában, a legénység egy része megrohanta a pórtaktárt és azt fosztogatni kezdte. A helyőrség állandó készsége a nemzetőrségtől kivonult a fosztogatók elfogatására és a helyszínen harc támadt, két sebesülttel. A helyszínen elfogott fosztogatókat, 30 embert letartóztatták és a rendőrség fogdájába kísérték. A városban elterjedt rémhírekre a 48-as zászlóaljnak az alreáliskola melletti barakkokban elhelyezett része kivonult azon szándékkal, hogy bajtársaiknak segítségére legyenek. Az időközben feliasztott parancsnokoknak és ügyeleti tiszteknek és a kivonult polgárőrségnek sikerült az összeütközést elkerülni. Az egész legénység azonban követelte a bűnösöknek kiszolgáltatását, amit ki is erőszakoltak. Ezek után a kedélyek lecsillapultak, s mindenki laktanyájába távozott. Az elrabolt kincstári javakat nem sikerült kézre keríteni. A vizsgálat az állomásparancsnokság részéről elrendeltetett. — Állomásparancsnokság Nagykanizsán.

Az állomásparancsnokság jelentésére vonatkozólag a tárgyi igazság érdekében azt a megjegyzést kell tennünk, hogy teljesen téves az ezredes ur azon információja, hogy a rendőrségnek és a bajtársalk segítségére siető 20-asoknak és 48-asoknak összeütközését a feliasztott tiszteknek sikerült elkerülhetővé tenniük. A hiteles tényállás az, hogy az egész incidens alatt mindössze egyellen aktív tiszt igyekezett a nyugalom helyreállítása érdekében közbelépni, egy-két tartalékos tiszt pedig, akik véletlenül odavetődtek, az egész dologra ügyet sem vetve, tovább sétáltak. Hogy az incidens nem öltötte a legkomolyabb jellegét, az majdnem kizárólag Kunper Artur polgári rendőrbiztos érdeme, aki a fegyveresen felvonult csoportok közé állva a félreértéseket a legtapintatosabb módon eloszlatta és az összes indulatokat lecsillapította.

Két hivatásos, régi gyakorlatta bíról betegápolónő

kórházi, vagy privát alkalmazást keres. — Beszélnek magyarul, németül és horvátul. Cim: **Hammerschlag Lajosné** Bazár épület, III. lépcső, ajtó 14.

Lapos, féderes stróf-kocsi

alig használt (alkalmi vétel) eladó. — **REISZ BÉLA** Kazinczy-utca 5. szám. Dr. Goda-féle ház.

HIREK.

— **Változások a kanizsai városházán.** A városi tanács Deák Peter rendőrkapitányt a nagykanizsai lakáshivatal elnöki tiszte alól felmentette és helyére elnökké dr. Prack István közigazgatási tanácsnokot választotta meg. — Dr. Kráthy István városi főjegyző három évi katonáskodás után tegnap visszatért polgári foglalkozásához. A főjegyző hivatala azonban nem a városházán, hanem a postával szemközti élelmezési üzem épületben van, mert dr. Kráthy a város élelmezés-ügyének vezetője lett. A Rozgonyi-utcai Élelmezési Hivatal adminisztrációját továbbra is Novai Imre városi aljegyző vezeti.

— **Ötven percentes árleszállítás a kanizsai boltokban.** A nagykanizsai kereskedők — mint értesülünk — tegnap elhatározták, hogy a közszükségleti cikkek árát 50%-kal leszállítják. Nehogy azonban a csekély készleteket az ekként megállapított léláron illetéktelenek kapkodhassák el, a nagykanizsai Munkás-Tanácsot fogják felkérni, hogy a vásárolni akarók igényjogosultságát vizsgálja meg és az illetők részére névre és az árucikkre vonatkozólag kiállított felhatalmazást adjon. A részletkérdések megbeszélése végett az összes szakmákat kéri, küldjék megbizottaikat ma este 1/2 9 órára a városház dísztermébe.

— **A nagykanizsai katonatanács örködik a város rendjére.** Ma délelőtt 11 órakor a Munkásotthonban végleg megalakult a nagykanizsai katonatanács, mely kezébe veszi a nagykanizsai helyőrség összes dolgait, de azonkívül feladatául vállalta a város rendjének és közbiztonságának fentartását. A katonatanács, mely e célból a 20-as és 48-as legénységéből 400 főnyi karhatalmi őrséget szervez, a legszigorúbb eszközöket fogja alkalmazni azok ellen, akik a város rendjét és nyugalmaát meg akarják zavarni. Ha ez a szervezet beválik, — amibe nem férhet kétség. — ugy ezzel fölöslegessé válik Nagykanizsán a közrend biztosítására szolgáló minden egyéb organizmus, mint aminők a polgárőrség, a nemzetőrség stb. — A Nagykanizsai Katonatanács hivatalos helyisége egyelőre a 48-as taktanyában van.

— **Padlásbetörés a Sikátor-utcában.** Az éjszaka betörők jártak a Sikátor-utca 7. számú ház padlásán, s onnét Gelleich Renátó századosnak, a 20 as népfölkelő parancsnokság tisztjének összes fehérneműt vizes állapotban elvitték. A betörők a kaput feltörték s az udvarban lévő lépcsőn jutottak a padlásra, melynek zárját szintén feltörték. A százados kára több ezer korona.

— **A zalamegyei tartalékos tisztek és szellemi-munkás katonák szervezkedése.** Holnap, vasárnap délután 3 órakor lesz Nagykanizsán a városház dísztermében Zalamegye összes tartalékos és népfölkelő tiszteinek és szellemi-munkás katonáinak szervezkedő nagygyűlése, amelyeken a „Tartalékos és népfölkelő tisztek és szellemi-munkás katonák országos szövetségének” zalamegyei fiókját fogják megalakítani. A gyűlésre az országos egyesület is küld ki megbizottat és pedig Pauner Alfrédot, az egyesület propagandaügyi titkáraját. Ezen hiradás egyszersmind a holnapi nagygyűlésre szóló meghívásul is szolgál.

— **A tanulóifjuság a főrabbi temetésén.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola igazgatósága felhívja a Nagykanizsán tartózkodó felső kereskedelmi iskolai tanulókat, hogy dr. Neumann Ede főrabbi temetésén résztvegyenek. Gyülekezés vasárnap i. hó 15 é. d. e. 10 órakor az intézet dísztermében. Egyenkint egy tanuló sem fog a templomba bebocsáttatni. Ott csak tanáraik vezetése mellett helyezkedhetnek el.

— **Katonagyűlés az Erzsébet téren.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt vörös színű rőpcédulákra gyűlésre hívta tegnap délutánra a kanizsai egész helyőrséget, hogy a hadügyminiszter által már hetekkel ezelőtt kibocsátott, de Nagykanizsára még mindig le nem érkezett ismert rendelete éltelmeben minden század legénységéből bizalmiférfiakat válasszanak, akik a rendelet szerint a legénység fegyelmi dolgában a parancsnokló tisztekkel együtt járnak el és a legénység kívánságait is közvetítik az illetékes helyekre. Példás rendben, négyes sorokban vonult tegnap délután 3 órakor ugy a 20 as, mint a 48 as legénység az Erzsébet tere, ahol nagyszámu civil közönség is sereglett a katonaság köré. Előnek dr. Hamburger Jenő kormánybiztos beszélt, majd a katonák tiz pontból álló határozat javaslatot fogadtak el, melynek lényege a következő: Követeli a kanizsai katonagyűlés, hogy hadügyminiszterre és a hadügyminisztérium egyes ügyosztályainak élére polgári egyének neveztessenek ki, mert csak így remélhető a hadsereg antideokratikus kasztszellemeének megszűnése. — Törlessék el a tisztikarban a vezérkari distinkció. — Állítsák forradalmi törvényszék elé a háborus uszítókat. — Kívánják a helyőrségi katonatanácsokról és bizalmi férfiakról kiadott hadügyminiszteri rendeletek becsületes végrehajtását, a legteljesebb szervezkedési szabadságot és a legénységnek politikai pártban való tömörülését. — A legénység bizalmiférfiai választhatassák meg a tisztikarból a parancsnokot, továbbá, hogy bármely legénységi állományu egyén, ha arra alkalmasnak és érdemesnek bizonyul, tisztté avansálhasson. — A kaszárnyák higienikusan átalakítandók, minden embernek rendes ágya és takarója legyen, külön étkezőhelyiségek, könyvtár és olvasószoba létesítendők. — Jobb élelmezést a legénységnek, amit bizalmi férfiak ellenőrizzenek. — Minden katona téli ruhával és cipővel látandó el, s akire ilyen nem jut, azonnal szabadságojják. — Karácsonyra minden katona szabadságojva legyen. Ezután megválasztották a bizalmifér-

fiakat, minden századból kettőt-kettőt. Majd Kócsa János közlegény, az egyik bizalmiférfi becsületes bajtársaihoz, azután Rauch Ferenc vasutas, végül Fabick Károly, a kitűnő tengerészkiöltő-nilmény vezetője. A gyűlés közönsége délután 1/2 5 órakor példás rendben oszlott szét.

— **Elveszett egy arany gyűrű 1 gyönggyel és 2 brilliánsal és egy dr. arany gyűrű 3 brilliánsal és 2 türki-sel.** A becsületes megtaláló adja be a rendőrséghez, ahol 200 korona jutalomban részesül.

— **A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének nagykanizsai helyi csoportja,** holnap vasárnap d. u. 2 órakor a Munkás Otthon-ban rendkívül fontos ügyben taggyűlést tart. Kartársak mindnyájan ott legyetek!

— **Adományok agitációs célra.** A szociáldemokrata párt agitációs költségeire adakoztak a következők: N. N. 1000 K, Horváth János 500 K, Nagy pályaoör 200 K és Cs. J. 50 K.

— **Az Általános Fogyasztási Szövetkezet** ezuton értesíti tagjait, hogy burgonyát az is kaphat, aki burgonya bevásárlási igazolványát a Szövetkezetnél le nem adta. Aki burgonyára igényt tart, sürgösen jelentkezzen. Az igazgatóság.

— **A Nemzeti Tanács által fedezendő költségekhez hozzájárultak:** Ruhagyűjtes alkalmával ruhamegváltás címen adományoztak 544 K, Schmedt Zsigmond 300 K, Steiner Simon 100 K, dr. Ney Hugó és Reicher Dóra 50—50 K, Faics Lajos 25 K és Gáspár Ferenc 20 koronát.

Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányi hivatalától.

8274. Kzg. 1918.

Pályázati hirdetés.

A magyar belügyminiszter 153.654/1918. VI. C. sz. rendeletével a Magyar Kormány határrendőraltiszti állásokra pályázatot hirdetett, ezen állásokkal évi 2400 kor. fizetés, 400 kor. pótdíj, 175 kor. 62 fiil. egyenruházati állomány, 1900 kor. háborus segély, továbbá családi pótlék és törvényszerű lakáspénz vagy természetbeni lakás jár.

Ezen állásokra csupán teljesen megbizható és fegyveres szolgálatra alkalmas, irni olvasni tudó katonaviselt egészséges 40 évet túl nem haladott magyar állampolgárok pályázhatnak.

Felhívom a fenti állásra pályázni szándékozókát, hogy hivatalomba pályázati kérvényüket születési és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve, személyesen hozzák magukkal **1919. január hó 10-ig,** hogy felvételük tárgyában a magyar belügyminiszter urnak javaslatot tehessek.

Nagykanizsa, 1918. december 13-án.

Kiss Lajos s. k. rendőrkapitány.

A nagykanizsai izr. hitközség és Chevra Kadischa szentegylet, valamint a hitközség kebelében alakult többi jötekonysági egyetek mélységes fájdalommal jelentik, hogy a hitközség közszereletben és köztiszteletben állott leikpásztora

főtisztelendő dr. Neumann Ede főrabbi ur

az Országos Rabbiegyesület elnöke, az Országos Rabbiképző Intézet vezérbizottságának tagja, az Országos Izr. Patronage Egyesület nagykanizsai fiókjának elnöke, a IX. Izr. Községkerület előjáróságán k és Nagykanizsa r. t. város képviselő-testületének tagja stb. stb.

rövid betegség után i. hó 12-én reggel 7 órakor, a vallásnak és tudományának, az emberszeretetének és közjónak szenteit áldásos életének 60, üdvös és eredményes lelképásztori működésének 36. évében az egész gyülekezet őszinte bánatára az öröklet honába költözött.

Drága halottunk hull tetemeit i. hó 15-én, vasárnap d. e. 1/2 11 órakor a templomunkban tartandó végtisztességtétel után kísérik örök nyugovóra a helybeli izr. temetőbe. Nagykanizsán, 1918. december hó 12-én.

Aldott emlékért hálás kegyelettel fogjuk megőrizni!

Nagy karácsonyi vásár FÜRST JÓZSEF
leszállított árak! áruházában

lőzpont szálló épület.

Telefon 388 sz.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 16. hétfő

286. szám.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: Tegnap délután a Bazin—Szenice uton ismét visszavertünk egy cseh támadást, mely alkalommal a derék szenicei nemzetőrök tüntették ki magukat. Egyébként a Morva és a Vág között a helyzet változatlan. A Zsolna és Ruttka környékén álló cseh csapatok december 15-én megkezdték előnyomulásukat a felső Vág völgyébe. Vonatokon csapatokat szállítanak előre, megszállták Poprád-Felkánál és ettől keletre a vasúti órházakat egészen Káposztásfalváig. A Turóc völgyében előrenyomulnak és megszállták Körmöcbányát és Garamberzencét.

Románok: A Déva és Piski vidékén előnyomuló románok elérték Branyiszlót. Három zászlóaljuk átlépte a demarkációs vonalat képező Marost. A Marost védő őrségeink felvették velük a harcot. Csapatunkat utasítottuk, hogy a felesleges vérontást kerüljék. A fegyverszüneti szerződés megszegése miatt óvást emelünk.

Kassát akarják megszállni a csehek.

Kassa. Vasárnap reggel cseh csapatok megszállták Poprádot. Parancsnokuk innét táviratozott Kassára, hogy hétfőn reggel csapataival meg akarja szállni Kassát. A csehek bejelentése nagy riadalmat keltett a városba. A kassai katona és munkástanács úgy határozott, hogy mivel Kassa kívül esik a demarkációs vonalon, ha a csehek azt meg akarják szállni, fegyveresen fogják a várost védeni. Ideérkezett jelentések szerint ma reggel Poprádon több száz főnyi cseh katonaság ágyukkal és gépfegyverekkel vonatra szállva elindul Kassa ellen.

Kassát védik csapataink.

Kassa. A város lakossága tegnap délután népgyűlést tartott, amelyen kitörő örömmel fogadták azt a hírt, hogy Kassát védeni fogják a csehek ellen. A katonák kijelentették, hogy akkor is ellentállnának a csehek támadásának, ha a kassai katona- és munkástanács másként határozott volna is. Minthogy Kassa helyőrsége gyenge volt, Ungvárra és Miskolcra táviratoztak segítségért. Katonáink megszállták a kassai pályaudvart és a sineket Margitfalváig felszedték.

Igló már a csehoké.

Igló. Ma délelőtt fél 10-kor egy cseh páncélvonat elfoglalta Igló pályaudvarát. Fél órával később egy teljes század cseh katonaság érkezett a városba. Iglóról Kassa felé megszakadt a közlekedés.

A románok el akarják foglalni az erdélyi városokat.

Kolozsvár. Tegnap éjjel 3 órakor a nagyszebeni katonatanács telefonon közölte Vincze Sándorral, a kolozsvári Nemzeti Tanács elnökével, hogy román reguláris csapatok át fogják lépni a demarkációs vonalat és megszállják a magyarországi és erdélyi városokat. Vincze 24 órai haladékot kért a válaszára, mialatt érintkezésbe lépett Böhm helyettes hadügyminiszterrel, aki ma reggel azt közölte Vinczével, hogy intézkedések történtek, hogy a románok ne lépjék át a demarkációs vonalat.

Wilson nem enged.

Genf. Az Associated Press munkatársa beszélt Wilson elnökkel, amidőn az Franciaország földjén, Bresztben partraszállt, de Wilson arra kérte az újságíró, hogy a beszélgetésből semmit ne közöljön. Az újságíró annak az impressziójának adott kifejezést, hogy Wilson a békekonferencián küzdeni fog 14 pontjának megvalósításáért.

Mackensent Budapesten lefegyverezték és internálták.

Budapest. Mackensen tábornagyot 150 főnyi törzskarával ma délelőtt 11 órakor Budapesten, a ferencvárosi pályaudvaron lefegyverezték és internálták.

Meggyilkolták a portugál elnököt

Rotterdam. A Reuter-ügynökség jelenti, hogy a portugál köztársaság elnökét meggyilkolták.

Könyvek

adják a tudást, ismereteket, melyre mindenkinek szüksége van.

Mi szobbel ajándékozhatná meg Önmagát és hozzátartozóit, mint a tudás csirájával?

ifj. Wajdits József

könyvkereskedése

(Czégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

raktáron tart felnőttek, ifjak és gyermekek részére minden irányu könyveket, melyekből karácsonyra örömet, későbbre tudást meríthet.

Katonák napja.

A nagykanizsai hivatásos katonák szervezkedése és memoranduma.

Megalakult Nagykanizsán a zalamegyei hadbavonult szellemi munkások egyesülete.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnapi napot Nagykanizsán a katonák ügye dominálta. Délelőtt a nagykanizsai helyőrség aktív katonáinak, a tényleges tiszteknek és továbbszolgáló altiszteknek hetekkel ezelőtt megalakult helyi szervezete kezdte meg tevékenységét egy nagyjelentőségű memorandum elfogadásával. Délután pedig Zalamegye tartalékos és népfelkelő tisztjeinek és egyéb szellemi munkás katonáinak egyesülete alakult meg és kezdte meg mindjárt igen határozott állásfoglalással nagyra hivatott működését. A két katonagyűlésről alábbi szűkszabott tudósításaink szólnak:

Nagykanizsán még a múlt héten megalakult a Magyar Országos Véderő Egyesület pozsonyi csoportjának nagykanizsai alcsoportja, melynek a nagykanizsai helyőrség összes aktív tisztjei és továbbszolgáló altisztjei a tagjai. A hivatásos katonák anyagi és szociális érdekeinek szolgálatára és megvédésére alakult MOVE nagykanizsai alcsoportja azonban, mely elnökül Endrődy Leó 20-as századosot választotta, működését tulajdonképpen csak tegnap kezdte meg, midőn a nagykanizsai hivatásos katonák szociális kívánságait memorandumba foglalták, s azt illetékes helyre továbbították. Tegnap vasárnap délelőtt volt a nagyjelentőségű értekezlet a 20-as laktanya tiszti értekezlet teremében, s azon a 20-as és 48-as ezredek, a katonai alreáliskola, az élelmezési raktár, a méntelep, a hadkiegészítő és népfelkelő parancsnokságok összes tisztjei és továbbszolgáló altisztjei résztvettek, s jelen voltak ott a helyi sajtó képviselői.

Endrődy Leó százados elnök nyitotta meg a gyűlést, különös örömeinek adva kifejezést a sajtó jelenléte fölött, ami azt jelenti, hogy a katonáknak többé nem kell ügyeiket zárt ajtók mögött tárgyalniok. Ezután Dömös Gyula százados előterjesztette a nagykanizsai helyi alcsoport bizalmi férfiai által szerkesztett memorandumot, amelyet elfogadásra ajánlott. A memorandum lényege a következő:

A helyi alcsoport elhatározza a szociáldemokrata pártba való belépést. Ennek megfelelően felhívja a NOVE budapesti központját az országos szociáldemokrata pártba való belépésre, ami ha nem történne meg, a nagykanizsai hivatásos katonák csoportja kilép a MOVE-ből és minden központi szervtől függetlenül belép a szociáldemokrata pártba. — A memorandum további pontjai a hivatásos katonák fizetési és előmeneteli viszonyainak megváltoztatásáról szólnak. Evégből a soron kívüli előléptetés rendszerének alapján álló vezérkar és hadbiztonság felosztását és a titkos minősítések eltörlését követelik. A nyugdíj egyenlősítéssék, tekintet nélkül a rangra olyként, hogy tisztelnél minden szolgálati év után 300 korona, altisztelnél pedig 200 korona legyen a nyugdíj. (Pl. 20 évi szolgálat után s e szerint minden tiszt nyugdíja évi 6000

korona lenne.) A tisztikar övégeinek nyugdíjfelhunyta (elérjék összes illetményeinek 75%-a legyen. Az állásizteknek egy-egy rendtöközattal való előléptetése minimálisan 6 hónapi időközlel történiessen. A legalább 6 középiszkolával bíró, továbbszolgáló altisztek tisztikébe léphessenek elő, ha a tisztikar arra érdemeseknek tartja őket. — A memorandum további pontjai azt garantáló intézkedéseket tartalmaznak, hogy a néphadsereg a demokratikus rendszer őszinte híveiből fog állani, s e végből a kétesek első sorban a már különben is teljes nyugdíjigényrel bírók haladéktalanul nyugdíjaztassanak.

A memorandumot egyhangu helyesléssel fogadták és Dömös Gyula századost megbízták, hogy a Magyar Országos Véderő Egyesület pozsonyi csoportjának (amelynek a kanizsai az alcsoportja) holnapi ülésén személyesen terjessze elő. Amiért is Dömös százados tegnap délután Pozsonyba utazott.

Tegnap délután élénk részvétel mellett megalakult Nagykanizsán a „Tartalékos és népfölkelő tiszték és szellemi munkás katonák országos szövetségének” zalamegyei fiókja. A központ kiküldöttje, *Panner Alfréd* ismertette a szövetség eddigi működését, amit a hadviselt szellemi-munkások tisztességes végkielégítéssel való ellátás ügyében végzett a népkormányánál. *Kárpáti Imre* főhadnagy a legérélyesebb föllépést követelte a szövetségtől, mert az csak így számíthat eredményekre. *Dr. Hegedüs György*, *Schwarz Lajos*, *Földes Miklós* és *dr. Bartha József* szóltak hozzá néhány részletkérdéshez, majd lármás jelenetek között megalakult a zalamegyei fiók tisztikara, mely a következő:

Elnök: *dr. Bartha József*. Alelnökök: *Weiser János* és *Cavalloni Sándor*. Jegyzők: *dr. Gyulai Béla*, *dr. Domján Lajos*, *dr. Rotschild Béla* és *Völgyi Zoltán*. Ellenőrök: *Hoffmann Henrik*, *László József*, *Maschankner László*, *Tóth József*, *Kondor István* és *Barta György*. Ügyész: *dr. Hegedüs György*. Pénztáros: *Tripanner Jenő*.

Az alakuló gyűlés *dr. Bartha József* elnök lendületes székfoglalójával zárult, mely vérlázító realizmussal ecsetelte a háboru áldozataivá vált tartalékos és népfölkelő tiszték és szellemi-munkás katonák helyzetét.

HIREK.

— **Dr. Neumann Ede temetése.** Sok ezer főnyi tömeg, Nagy- és Kiskanizsa apraja nagyja, valláskülönbség nélkül, kísérte tegnap utolsó útjára a nagykanizsai izr. hitközség csodás népszerűségű tudós főrabiját, *dr. Neumann Edét*. Hivatalosan képviselve voltak a temetésen a Nagykanizsa városában székelő összes állami, járási és városi hivatalok, Nagykanizsa város képviselőtestülete, a jótékony egyesületek, a 20-as és 48-as tisztikar, a katonai állomásparancsnokság, az összes felekezetek papjai egyházi ornátusaikban, a déli vasút tisztviselői, a nagykanizsai izr. hitközség és a szentegylet előjáróságai teljes számban stb. stb. A rossz utazási körülmények folytán idegenből csak a csáktornyai izr. hitközség képviselői jöttek el. A komor pompájú és megrendítőn ünnepélyes gyászszertartás legkiemelkedőbb mozzanata *dr. Büchler Sándor* készthelyi rabbi klasszikus tökéletességű gyászbeszéde volt, mely *dr. Neumann Ede* kiváló emberi, papi és tudósi egyéniségének remek méltatását tartalmazta. A beszéd alatt szem nem maradt szárazon a templomban. Művészi keretet adott a szomorú aktusnak *Abramovics Márk* főkántornak és a megerősített kórusnak éneke. Végláthatatlan tömeg és hosszú kocsisor haladt a halottas kocsit után, amelyen minden dísz

meléküli egyszerű fekete fakoporsóban feküdt a magyar rabbi kar díszes és büszkesége, *dr. Neumann Ede*. A sírnál *Sommer Ignác*, a hitközség elnöke és *Barta Lajos* hitközségi titkár bucsuztakelkük mélyéről fakadó szavakkal bálványozott lekipásztoruktól, kinek emléke *Barta* titkár szavai szerint örökké élni fog közöttük, — de megész Nagykanizsa város népe között is.

— **Franciák Nagykanizsán.** Jeleztük, hogy legközelebb egy francia katonai különítmény jelenik meg Nagykanizsán, hogy az itteni lógyűjtőparancsnokságtól 400 lovat átvegyen, amelyek a belgrádi fegyverszüneti szerződés szerint Magyarország által az antantnak átadandó lókontingenshez tartoznak. Szombaton, f. hó 21-ikén érkeznek Nagykanizsára a franciák és pedig 4 tiszt és 90 főnyi legénység. A francia katonaság mindössze két napig lesz Kanizsán, éppen csak amíg a lovakat átveszik. A tiszték részére a Központ szállóban rezerválnak szobákat, a 90 francia katonát pedig a Sugár-uti 48-as laktányában fogják elszállásolni. Nagykanizsára közvetlenül Zalaegerszegről jön a francia tiszt különítmény, ahol 19. és 20-án (csütörtökön és pénteken) vesznek át pár száz lovat, Nagykanizsáról pedig 23-án Kőszegre utaznak.

— **Nagykanizsán enyhül a drágaság.** A városház dísztermében szombat este egybegyűlt kereskedők *Unger Ullmann Elek* elnökletével egyhangulag elhatározták, hogy a közszükségleti cikkeiket a hétfőn megalakuló Munkás-Tanács rendelkezésére bocsátják és olcsón hozzák az utalványosok részére forgalomba. *Dr. Krátky István* főjegyző indítványára megállapodtak abban, hogy a részletkérdéseket az ő vezetésével kereskedőkből és munkásokból álló bizottság vasárnap délután tisztázza. Tegnap délután 4 órától 7-ig tartott az együttes tanácskozás. A kereskedők összes készleteiket a Munkás-Tanács által kijelölt szűkölködőknek akarták féláron fenntartani. A munkások azonban a készletek felét meghagyták a szabad forgalom számára, szabad áralakulás mellett, a másik felét viszont negyedáron kérték az arraszorulóknak. Ekként remélhető, hogy az ellátott közönség nem fogja a szabad készleteket elkapkodni, hanem további áresés reményében tartózkodik a vételtől. A kereskedők ma leltárt mutatnak be a főjegyzőnek közszükségleti cikkeikről és kérésükre a munkások kiküldöttel, kiknek *dr. Krátky István* főjegyző igazoló irást adott, a legszigorúbban fogják ellenőrizni a leltár helyességét. A felkutatás nemcsak a bolt- és raktárhelyiségekre szorítkozik, de kiterjed a kereskedőnek, esetleg rokonainak és jóakaróinak és jóbarátainak is minden elgondolható helyiségére. A beérkezett leltárak alapján fogja a Munkás-Tanács az utalványokat kisebb vagy nagyobb számban kiállítani. Ugyancsak a Tanács kiküldöttel szereznek majd meggyőződést arról is, hogy az egyes cikkek a kereskedőnél tényleg kifogytak-e. A felajánlott áruk áttamozott árjegyzékét az illető cikket árusító kereskedők boltjaikban feltűnő helyen kifüggesztik. Ezen árjegyzékekben a pamutharisnya és keztü például 7.50—10, trikóalsóruha darabonként 15, sifon ing s vagy nadrág 25, tányér 1 korona, vizespohár 30—40 fillérrel fog szerepelni. A fűszerek az új maximális áron. Készruha és készcipő negyedáron. Ez az új rend holnap kezdődik. Gyűfára, sóra és lugkőre nézve az az ötlet vetődött fel, hogy a kereskedők a hatóság részére fogják rendeléseiket küldetni. A kereskedők ezen ajánlatát a főjegyző és a munkásküldöttek szívesen fogadták és a megoldás módjait hamarosan megtárgyalják. — A tegnapi tár-

gyalás folyamán a helyzet képe akként alakult ki, hogy a rendelkezésre bocsátott készletek, a pillanatnyi nyomor enyhítésére az igazságos elosztás mellett elegendők lesznek. A vasuti és postaforgalom megújítással, s főleg a határok felszabadulásával érkezendő újabb áruk meg már ugys olcsóbbak lesznek. Ha nem is a mai bolti árak negyedéért, de mindenestre a mainál jelentősen érezhető olcsóbb áron lesznek mindenkinek hozzáférhetőek.

— **A magyar-utcai vasúti ór. hirtvesgylkos merénylete.** Tegnap délnben *Szabó József* dv. pályator, aki a vágóhid melletti vasúti ór. házban lakik, az udvaron Maulicher-fegyveréből rátüzelt a feleségére. A golyó az asszony egyik combját szétroncsolta. *Szabó*, akit letartóztattak, azt mondta, hogy az asszony összeférhetetlen magatartása miatt cselekedett így és csak azt sajnálja, hogy nem sikerült agyonlőni a feleségét. Az asszony lábát valószínűleg amputálni kell.

— **Önkéntes árverés.** F. hó 18-án délután 3 órakor Kazinczy utca 8. szám alatt egy drb. féderes lapos stráfkocsi, oldalakkal felszerelve, kerül árverésre a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett. *Reisz Béla*.

— **Háromszáz korona jutalmat kap** az, aki nyomra vezet azon tolvajokra, kik péntekről szombatra virradó éjjelen 3—4 óra között a padlásomból Sikátor utca 7/a még vizes fehérműt elvitték. — Cim a kiadóban.

— **Egy fehér szőrű négy éves hasas göbe,** rövid farka felett kis vágás forma, a derékán kinőtt szőrrel, e hó 14-én a kanász elől elveszett. Nyomravezető illő jutalmat kap. Teleky ut 41. szám.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** III. csoportja tart ma szolgálatot.

— **Az Általános Fogyasztási Szövetkezet** ezton értesíti tagjait, hogy burgonyát az is kaphat, aki burgonya bevásárlási igazolványát a Szövetkezetnél le nem adta. Aki burgonyára igényt tart, sürgősen jelentkezzen. Az igazgatóság.

20349/1918.

Szálfa eladása a városi felsőerdőn.

Nagykanizsa város vezennel közhírré teszi, hogy a város felső erdején 158 drb. szálfa, 1918. december hó 17-én d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen eladatik.

A városi tanács.

Nagykanizsa, 1918. december 13.

Dr. Sabján s. k.
polgármester.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

Vadászfegyvert és Browningpisztolyt veszek

"Szabó Antal" Deák-tér 15.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltár és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: **Dr. Hajdu Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 17. kedd

287. szám.

Statárium az egész országban.

Budapest. A kaposvári szomorú esetből kifolyólag a kormány a fosztogatások ellen statáriumot fog kihirdetni az egész ország területére és mindenütt rögtönítelő bíróságokat fog szervezni. A statáriális bíróságok azonban demokratikus szervezetűek lesznek. A kormány terve szerint ugyanis minden rögtönítelő bíróság 2 szakbíróból, 2 esküdiből, 2 munkásból és 2 földművesből lesz. Halálos ítéletet azonban ezek is csak egyhangú határozattal hozhatnak.

Antant-csapatok az összes magyar városokban.

Arad. Az a kolozsvári jelentés, hogy a románok átlépték a demarkációs vonalat, megfelel a valóságnak. Rövid idő múlva a román hadsereg meg fogja szállni Kolozsvárt és Nagyváradot. Román francia vegyes csapatok Debrecenbe is bevonulnak, sőt a budapesti francia megszálló sereget is kiegészítik románokkal, mert az antant úgy látja, hogy az összes magyar városokban csak reguláris csapatok tartathatják fenn a rendet, s evégből oly csapatokat fog kiválasztani, melyek szerinte legjobban megfelelnek a célnak.

(Idevezetett az anarkia, melynek gyászos példái: Muraközben, Kaposvárott és az ország számos helyén pontján elkövetett vandál pusztítások. Nem kellett a rend és önfegyelmzés — jön a statárium és a megbénító idegen invázió... Szerk.)

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: A marchégyi vasúti hídól a Dévényujfalutól északra fekvő őrházig terjedő vonal ellen újból támadásba mentek át a csehek, de rövid harc után visszavertük őket. A felső Vág völgyében Liptószentmiklóson, Rózsahegyén és egyéb helyeken megszálló csapatokat hagytak hátra. Elővédjeik megszállták Iglót és különítményeket toltak előre Lőcse és Szepesolaszi felé.

Románok: A Balázsfalva—Tövis vonalon egy román katonavonat át akart haladni a Maros hidján, a hidat védő csapatok a Maroson való áthaladás engedélyét megtagadták, mire a vonatot visszavezették, Parlamenter tisztünket a hid tulsó végén álló románok agyonlőtték.

Lengyelek: Ólub'óról lengyel csapatok beérkezését jelentik.

A románoknak parancsuk van a demarkációs vonal átlépésére.

Kolozsvár. A budapesti francia parancsnok, Vix alezredes kijelentette, hogy a demarkációs vonalat a románoknak nem szabad átlépniük. Ezzel szemben Pop Csicsó István az erdélyi román kormány hadügyminisztere az erdélyi román főkománybiztosságot értesítette, hogy a román csapatoknak főparancsnokuktól, Berthelot francia tábornoktól az új határozott parancsuk van, hogy a demarkációs vonalat igenis lépjen át. A kolozsvári főkománybiztosság ismét a hadügyminiszterhez fordult, mely ez ügyben Rónai Zoltánt és Fényes Lászlót küldte ki Kolozsvárra intézkedés végett.

Wilson békepontjai.

Hága. Itteni politikai körökben úgy tudják, hogy Wilson békefeltételei sokkal enyhébbek lesznek, mint azt az antant vezető köreiből tervezték. Három fő békepontja van Wilsonnak és pedig a következők:

1. Vilmos volt német császár és a háború többi okozói megbüntetendők akár németek, akár törökök voltak az illetők.
2. Gazdasági kártalanítás oly mértékben, amint azt Németország elviselni képes anélkül, hogy gazdasági élete emiatt megbénulna.
3. Németország nem kapja vissza gyarmatait.

Az összes polgári pártok támogatják a kormányt.

Bomlás a szociáldemokratáknál?

Budapest. Károlyi Mihály miniszterelnök vasárnapi beszédének, mely a polgári pártokat egyesülésre szólította fel, máris mutatkozik az eredménye. A kiszegedő és a keresztény szociálista párt már felajánlották a kormánynak támogatásukat és nincs súlyos akadálya a radikális párttal való együttműködésnek sem. Ami a szociáldemokrata pártot illeti, azt felbomlás fenyegeti, mert a párt keretein belül egy kommunista párt van kialakulóban. Kunfi miniszter erre vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy szociáldemokrata párt nem engedheti meg azt, hogy a magyar proletárságot idegen imperialista csapatok gépfegyverrel elé tereljék, azt éhhalálba döntsék és anarchiába kergessék.

A pesti utazások korlátozása.

Budapest. Legközelebb kormányrendelet jelenik meg, melynek értelmében Budapestre idegenek csak komoly jogcímekkel mehetnek, szórakozni azonban nem. A vidéki hatóságoktól kell minden Budapestre utazónak igazolványt vinnie

és csak ennek alapján lehet a szállodákban szobát kapni. A fővárosi hatóság ellenőrzi, hogy ki mennyi ideig tartózkodik Pesten.

Könyvek

adják a tudást, ismereteket, melyre mindenkinek szüksége van.

Mi szebbel ajándékozhatná meg Önmagát és hozzátartozóit, mint a tudás csirájával?

ifj. Wajdits József

könyvkereskedése

(Czégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

raktáron tart felnőttek, ifjak és gyermekek részére minden irányú könyveket, melyekből karácsonyra örömet, későbbre tudást meríthet.

HIREK.

Heti előjegyzési naptárakat

1919. évre t. üzletheinknek önköltséges áron 3 kor. 50 f.-ért szállítunk. Erre igényt tartókat lekerjük, közöljük velünk hány darabot önköltségesen. Gutenberg-nyomda.

— Részleges tisztujtás Nagykanizsa városánál. Január 10-iki lejáratú három városi állásra szó ó pályázati hirdetmény jelent meg a minap. Mindeztideig még egyetlen aspiráns sem adta be pályázati kérvényét, de azért a városházán a három betöltésre váró állás összes jelöltjeit a legpontosabban ismerik, sőt a legtöbbben már a választási eredményt illetőleg is jóslásokba mernek bocsátkozni. Ami a jóslásokat illeti, mi csak egyet tudunk minden kétséget kizáró bizonyossággal; azt, hogy Fűredi János lesz az Orbán Jánosnak katonaiügyi nyilvántartóvá történt megválasztásával megüresedett városi levéltárosi állás betöltője. Egyébként pedig a másik két állás betöltésénél, sőt az esetleg megüresedő további állásoknál alapos versengésre lehet számítani, amelyben csak egyet lehet egész bizonyossággal megjósolni: a legerősebb küzdelmet. A helyi lapokban megjelent pályázati hirdetményből ismeretes, hogy a három betöltésre váró állás: a X. fizetési osztályba sorozott levéltárosi állás, a X. fizetési osztályba sorozott kataszteri nyilvántartói állás (néhai Tancsics Béla öröke) és a XI. fizetési osztályba sorozott irnoki állás (néhai Kamenár Géza öröke). A városházán elterjedt hírek szerint az elsőnek, a levéltárosi állásnak egyetlen jelöltje Fűredi János, akinek annyira biztos kilátásai vannak a megválasztásra, hogy vele szemben nem is akad más pályázó. A kataszteri nyilvántartói állásra már ketten pályáznak:

Polai József irnok és Babits Antal díjok. Polai mint a második legrégebb irnok e címen tart ig. ny. avamára, míg Babits Antal mellett a városi adóhivatalban 13 éven át szerzett speciális és a kataszternél nélkülözhetetlen szakismeretei szólnak. Az irnoki állásnak már három jelöltje van: Prikler Gyula, Oszeszly Márta és Detrich Dzsó városi díjokok. Felsorolásuknak ez a sorrendje egyszermind a szolgálati éveiknek megfelelő rangsora is mutatja. A három betöltésre váró álláson kívül azonban ugyanakkor legalább még egy üresedés lesz: a levéltárossá előlépő Füredi János mai irnoki állásra. Erre a fentebb felsorolt három legrégebben szolgáló díjok közül kisebbségben maradó kettőnek lesznek sanszai. De ha esetleg Polai József jutna be a kataszteri nyilvántartói állásba, úgy az ő helye, vagyis egy harmadik irnoki állás is betöltendő lesz. Ez esetben a felsorolt három díjok közül mindhárman bevezethetnének régi vágyaik révébe, a városi tisztviselői kar kötelékébe.

Gyászrovat. Nagykanizsa város kereskedő-társadalmának gyászosa van. Keleti M. Mór, a legnagyobb kanizsai divatárú üzletek egyikének megalapítója és a legutóbbi időig tulajdonosa, ma reggel 6 órakor hosszas szenvedés után 57 éves korában meghalt. Napok óta tartott haláltusa, s már tegnap holt hírét költötték. Agilis és páratlanul előzékeny kereskedő volt kinek neve, illetőleg cége fogalommal vált különösen a város munkástársadalmi körében. Igazgatósági tagja volt a Néptakarékpénztárnak, melynek épületére halálhírére kitérték a gyászlobogót.

— **A kanizsai ügyvédi karból.** Dr. Bui Jenő ügyvéd Nagykanizsáról Budapestre költözött. Irodáját dr. Krausz Aladárnak adta át, aki három évi katonai szolgálatból hazatérve újult ambícióval fogott hozzá a háború előtt oly szép lendületnek indult ügyvédi praxisának folytatásához.

— **A vidéki hírlapírók szövetsége beolvad a budapesti újságíróegyesületbe.** A vidéki hírlapírók kétnapos közgyűlésre gyűlnek össze karácsony ünnepére Budapesten, az Otthon kör tanácskozó termében. Az első napon a V. H. O. Sz. autonómiájának fölfüggesztéséről és miniszteri biztos kiküldetéséről, az elrendelt vizsgálat eredményéről, az alapszabályok módosításáról és a kollektív szerződés ügyéről lesz szó. A következő napon pedig kimondják a Vidéki Hírlapírók Országos Egyesületének feloszlását, illetőleg annak a Budapesti Újságírók Egyesületével való összeolvadását.

— **A Casino közgyűlése.** A nagykanizsai Casino karácsony második ünnepén, december 26-án délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését az alábbi tárgysorozattal: 1. A választmány évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A költségelőirányzat előterjesztése és megállapítása. 4. A tagsági díj megállapítása. 5. Netáni indítványok. 6. Elnök, alelnök, 25 választmányi tag és 3 számvizsgáló bizottsági tag választása.

— **A jövő évi kanizsai esküdtek.** Elkészült a Nagykanizsa város 1919. évi esküdtjeit tartalmazó esküdtalaplajstrom, s azt a városi kiadóhivatal ma küldte a nagykanizsai törvényszék elnökéhez. A lapstrom 1068 nagykanizsai adófizető polgár nevét tartalmazza. Ezek közül sorolják ki a jövő évi nagykanizsai esküdtszéki ciklusok esküdtbíráit.

— **Három hónap egy kanizsai gyufa-lánckereskedőnek.** Tegnap délután a rendőrségnek tudomására jutott, hogy Singer Márk Zrínyi Miklós-utca 4. szám alatt lakó magánzó felesége gyufaadrágítással foglalkozik és egy

örmesternek 25 csomag gyufát 200 koronáért adott el, vagyis egy kis doboz gyufát 80 fillérért. Nyomban házkutatást tartottak Singerék lakásán, s ott még 199 doboz gyufát találtak. Ma délelőtt Kiss Lajos rendőrkapitány már ítélkezett is az odíozus ügyben, még pedig azzal a szigorúsággal, mely most igazán szükséges és helyénvaló. Singer Márkusné beismerete, hogy darabonként 80 fillérért árulta a gyufát, amit még két évvel ezelőtt saját házi szükségletére halmozott föl. Természetesen azt sem akceptálta a rendőrbíró, hogy egy olyan háztartásnak, mint amekkora Singeréké, 500 doboznyi gyufakészletet kellene összegyűjtenie. Ez a halmozás kétségkívül lánckereskedői célból történt. Kiss Lajos rendőrkapitány Singer Márkusné árdrágításért 3 havi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte. Singerné természetesen felebezett a szigorú ítélet ellen.

— **Elmarad a kanizsai tanítógyűlés.** A Zalavármegyei Általános Tanítótestület elnökségéhez Szirmai Miksa állami tanfelügyelőől távirati tudósítás érkezett, hogy Böhm helyettes hadügyminiszter rendeletére a december 19-ére Nagykanizsára összehívott rendkívüli tanítói közgyűlés elmarad.

— **A leszerelési illetékek fizetése a kanizsai városházán.** Két héttel ezelőtt még életveszélyes tolongás árán sikerült csak a kanizsai leszerelőknél hozzájutni leszerelési illetékeikhez, most már azonban újsághirdetésben fordul a hatóság a leszereltekhez, hogy jöjjenek a pénzért. Ma délig összesen 2580-an jelentkeztek Nagykanizsán leszerelési illetékeikért, melyeknek eddig kifizetett összege pontosan 803,880 koronát tesz.

— **Iskolai hír.** Félreértések kikerülése végett a nagykanizsai felső kereskedelmi iskola igazgatósága értesíti a vezetése alatt álló intézet tanulóit, hogy az iskolai szünet január 6-ig bezárólag tart. A rendes előadások január hó 7-én kezdődnek. Szénszünetet az iskola nem tart.

— **Gyilkosság — játékból.** Csáktornyáról jelentik: Biczó István belatinci uradalm erdőőr a minap szolgálati útjáról hazatérve, puskáját megvizsgálta, hogy nincs-e benne töltény. Miután erről meggyőződött, a puskát tréfálkozva az uradalom cselédségének női tagjaira fogta. A lányok hangos sikogással menekültek az erdőre elől, aki négyszer elcseltintette fegyverét. Mikor ötödször is csetintett, a puska elsült és az egyik lány, Novák Rozália holtan rogyott össze. Kiderült, hogy mégis volt golyó a puskában, mely négyszer csütörtököt mondott. A sikerült tréfa szerzőjét letartóztatták és a zalaegerszegi ügyészségi fogházba szállították.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség I. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **Önkéntes árverés.** F. hó 18-án délután 3 órakor Kazinczy utca 8. szám alatt egy drb. féderes lapos stráfkocsi, oldalakkal felszerelve, kerai árverésre a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett. Reisz Béla.

— **Egy fehér szőrű négy éves hasas göbe,** rövid farka felett kis vágás forma, a derekán kinőtt szőrrel, e hó 14-én a kanász elől elveszett. Nyomra vezető illő jutalmat kap. Teleky-ut 41. szám.

Dr. Krausz Aladár
Ügyvédi Irodáját
Batthyány-utca 4. szám alá
(Dr. Szekeres ig.-főorvos mellé)
helyezte át.

„HERMA“ gyertya

petroleum hiányában a legjobb világító anyag. — Dobozonként (5 gyertya 1 tartó) Kapható **EPSTEIN VILMOSNÁL** II., Bazár-udvar II. emelet ajtó 26. Vizonteladók árkedvezményben részesülnek.

Dunántul egyik legforgalmasabb fűszer és gyarmatárú nagykereskedés áruaktárral és üzletházzal a belváros legforgalmasabb és legszebb helyén szabad kézből ELADÓ. — Direkt reflektánsok forduljanak e lap kiadóhivatalához.

Röszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik drága feledhetlen feleségem elhunyla alkalmával nehéz fájdalommat részvétükkel igyekeztek enyhíteni, ezuton mondok hálás köszönetet.

† Kisfaludi Gyula.

Leszerelt katonák!

Az összes leszerelt katonák felhivatnak, hogy illetékeik felvétele végett mielőbb jelentkezzenek a kifizető bizottságnál (városház volt dr. Miklós-féle ügyvédi iroda.)

Özv. Keleti M. Mórné szül. **Blau Amália**, a maga és **Janka** leánya nevében fájdalomtól megtört szívevel tudatja, hogy felejthetetlen szerető férje, a legjobb apa

KELETI M. MÓR

Néptakarékpénztári Igazg. tag

tevékeny életének 57-ik, boldog házasságának 24 ik évében f. é. december hó 17. napjának reggel 6 órakor történt elhunylát.

Drága halottunk tetemeit f. hó 18. napján délután 3 órakor fogjuk a nagykanizsai izr. temető halottas házából örök nyugvó helyére kísérni.

Áldott legyen emléke! Nyugodjék békében!

Nagykanizsa, 1918. december 17.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hárva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyúttár és hírdetések díjazás szerinti.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 18. szerda

288. szám.

A román és cseh megszállás.

Budapest. Azokkal a nyugtalanító hírekkel szemben, mintha román és cseh csapatok csaknem az egész Magyarországot megszállnák, illetékes helyen kijelentik, hogy ily értelmű értesítés nem érkezett a román főparancsnokságtól a magyar kormányhoz. Amint hogy a román főparancsnokságtól semilyen átiratok nem jönnek. Az antant főparancsnokság rendelete szerint a demarkációs vonalon innen egyetlen magyar várost szállnak meg: Kolozsvárt. Ezen intézkedés a fegyverszüneti szerződés pontján alapul, melyek szerint az antant csapatok a demarkációs vonalra való tekintet nélkül joguk van fontos stratégiai pontok megszállására. A román csapatok nem mint hódítók vonulnak be Kolozsvárra, hanem mint az antant hadsereg részei hajtják végre a megszállást addig, míg francia csapatok nem érkezhettek Kolozsvárra.

Erdély küzdelmei.

Budapest. Azok a tárgyalások, melyeket a kolozsvári Nemzeti Tanács folytat Pop Csicsó Istvánnal, a román kormányzótanács hadügyi és közigazgatási osztályfőnökével, tudvalevőleg 24 órás fegyverszünettel végződtek. Az Est munkatársa beszélt Vince Sándorral, a kolozsvári Nemzeti Tanács alelnökével, ki arra nézve, hogy mily eredményeket várhatunk a tárgyalásoktól, a következőket jelentette ki: „Erős a hitem, hogy a románokkal meg fogunk egyezni. A székelyek rendkívül elkeseredettek, különösen az fáj nekik, hogy a románok Kolozsvárt is meg akarják szállni. Kolozsvárott több teljesen felszerelt székely zászlóalj van, melyek eltökéltek, hogy minden körülmények között védeni fogják Kolozsvárt. Ezenkívül az a benyomásom, hogy a románoknak nincs elég haderejük. A székelyek erősebbek, mint a román királyság csapatai a román nemzeti gárdával együtt. Meggyőződésem, hogy a románok maguk sem akarnak polgárháborút előidézni, mert ez borzalmasabb lenne a világháború minden rémségénél. A románok által követelt 26 vármegye magyar és székely lakossága és a román proletárok a hó 22-én nagy népgyűlést tartanak, melyen tiltakoznak a gyulafehérvári román nemzetgyűlés egyoldalú határozatai ellen.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: A Poprádon és Iglón át előnyomuló cseh csapatok elődjei Margitfalvág jutottak. (Eddig szedték fel a kassaiak a sineket. A szerk.) Oldalozó osztagaik Késmárkot érték el. A Vág és Morva között a helyzet változatlan.

Románok: Román reguláris csapatok elővédjei a Maros hidjánál állanak.

Lengyelek: Ólublón át benyomult lengyelek Podolint érték el.

A többi határszélekről nincs jelenteni való.

Győzni fog Wilson 14 pontja.

Genf. Clemenceau lapja, a L'Homme Enchainé jelenti: A Wilson és Clemenceau között folytatott tanácskozások azzal az eredménnyel végződtek, hogy tárgyi tekintetben teljes egyöntetűség jött létre még pedig Wilson természetes békeprogramja alapján.

Rotterdam. A Manchester Guardian írja: Wilson európai utjával azt akarja elérni, hogy oly béke köttessék, mely az ő 14 pontjának megfelel. Németország az e pontokban lefektetett alapelvekre való tekintettel fogadta el a fegyverszüneti feltételeket. Wilson számot vet Amerika becsületességével és kötelességeivel. Azért jött Európába, hogy programját, ha szükséges, az antant-szövetségesekre gyakorolt nyomással is keresztülvigye.

Tiltakozásunk az antantnál a cseh, román és szerb tulkapások ellen.

Budapest. A kormány a hadügyminiszteriumban működő fegyverszüneti bizottság útján előkészíti azoknak az eseteknek lajstromát, melyeket a csehek, románok és szerbek a Franchet D'Espérayval kötött fegyverszüneti szerződés pontjainak megsértésével követtek el. A kormány elhatározta, hogy az összegyűjtött adatokat Vix alezredes útján elküldi az antant kormányhoz, amelyeknél tiltakozni fognak a fegyverszüneti szerződésük a megszálló csapatok által minden léptenyomon való megsértése ellen.

Vilmost nem adják ki.

Amsterdam. A hollandi kormány elhatározta, hogy az antantnak Vilmos volt német császár kiadatására vonatkozó követelését nem teljesíti.

Forradalmak szövetsége.

Berlin. Az orosz népbiztosok tanácsa a német munkás- és katonatanácsok kongresszusához táviratot intézett, melyben panaszkodik, hogy az orosz-porosz határon feltartóztatták az orosz küldötteket. Hangoztatja, hogy a német forradalom gyümölcse az oroszoknak, amely nélkül nem győzhetett volna. A szovjet-kormány nem adja fel a reményt, hogy a német forradalom segíti diadalra vinni az orosz forradalom által teremtett új rendet, de Németországnak sem szabad a reményt elveszteni, hogy az eddigi forradalmakat olasz, francia és angol forradalmak fogják megkoronázni a sikerrel.

Muraköz — külön vármegye.

A muraközi és vendügy megoldása.

— Saját tudósítónktól. —

A Muraköz hovatarozandóságának és egész jövőjének sorsa eldőlt. Örömmel állapítjuk meg, hogy a mi javunkra dőlt el. Budapesten a belügyminiszteriumban két napon át nagy tárgyalások folytak e tárgyban, melyek azzal az örvendetes eredménnyel végződtek, hogy a Muraköz az ottani egész lakosság kívánságának megfelelően megmaradhat a magyar állam kötelességeiben. A tárgyaláson Zala, Vas, Sopron és Vasvármegyék hivatalos képviselői vettek részt, mert ott nemcsak a muraközi kérdést, hanem a vendék és a nyugatmagyarországi németiség problémáit is tárgyalták. A tárgyalás elnöke Jánossy Zoltán belügyi államtitkár volt, aki mellett a kormány részéről Blaha Sándor belügyi és Jekel Lajos nemzetiségi miniszteri tanácsosok vettek részt. Zalamegye érdekeinek képviseletében Kolben-schlag Béla alispán vett részt a tárgyaláson.

A Muraközt illetőleg leszegezték azt a tényállást, hogy a jó katolikus muraközi nép most már semmiképp sem akarja a Horvátországhoz való csatolást, mert irtózik a szerbek görögkeleti vallásának beolvasztó törekvéseitől és a Karagyorgyevics dinasztiától. Annak, hogy Muraköz továbbra is velünk egy állami kötelességekben maradjon, a muraköziek szerint egyetlen feltétele van, az, hogy Muraköz önálló vármegye legyen. Ennek létesítését a belügyminiszteriumban tartott tárgyaláson el is határozták. Addig pedig, míg ezt keresztülvihetik, már most teljes nyelvi autonómiát kap Muraköz és pedig úgy a községi ügyvitelben; mint iskoláiban és a templomaiban, ahol mindenütt rögtön bevezetik a horvát nyelvet.

Külön vármegyét alakítanak azonkívül Zala- és Vas megyék vendvidékéből szintén teljes nyelvi autonómiával. De még ezt megelőzőleg belatincijárást csinálnak az alsólendvai járás nyugati vendvidékéből.

Végül úgy a Muraköz, mint a vendvidék kormánybiztosokat kap, akik az átmenet ideje alatt e népek összes jóléti és kulturális kívánságainak közvetítői lesznek a magyar kormánynál.

HÍREK.

Dolgozzunk!

A jövő évi termésért!

A háború alatt hozzászoktunk ahhoz a gondolathoz, hogy a nagy pusztulást mi fogjuk legkönnyebben kiheverni az összes államok közül, mert hiszen az istenáldott magyar föld a kellő kihasználás mellett a legtöbb gazdasági erőt képviseli. Modern Antheusként tűnt fel lelki szemeink előtt a magyarság, amely földhöz sújtva az anyaföldiől kap ismét új erőre. Sok ujságpapírt emésztettek fel azok a cikkek, amelyek a nehéz gazdasági helyzetből való kivergődésre, a gazdasági összeomlás

kell a rendre vigyázni, akik ezt polgári kötelességüknek érzik.

Azoknak is természetesen, akik a rendben a privát vagyonukkal is érdekelve vannak. Nékik kétszeresen. De nem lenne jó, ha csak ők örködnének. Nem lehet a polgárörtség osztályterdek-képviselő, s mint ilyen gunyolódások és féltékenységek tárgya, — és izmaiban gyenge.

Nem is az. Vannak ott kispolgárok, hivatalnokok, kispapok, sőt igenis köztisztviselők is. A legtöbbje harctérjárt obsitos, aki úgy veli, hogy Habsburgi Károly trónjánál mégis csak milliószorta jobban kell védeni ezt a csipetnyi Magyarországot, ennek rendjét s ezzel tekintélyét.

Csak: kevesen vannak mindössze, minden harmadik napon fel kell áldozni az éjszakájukat, hogy elég erős legyen az örség. Szükség van arra, hogy minél többen, minél szélesebb körből gyülekezzenek.

Inspekciózásban kimerült vasutasokra azonban aligha gondolt a toborzót kibocsájtó parancsnokság.

Heti előjegyzési naptárakat

1919. évre t. üzletfeleinknek önköltséges áron **3 kor. 50 f.-ért szállítunk.** Erre igényt tartókat fekerjük, közöljük velünk hány darabot óhajtanak. — **Gutenberg-nyomda.**

— **Darvas őrnagy — Nagykanizsa katonai állomásparancsnoka.** A hadügyminiszter felismerve azokat a kiváló szervező képességeket, amelyeket **Darvas Lajos őrnagy,** a nagykanizsai 20. honvédegyalozezred volt pótzászlóaljparancsnoka a leszereléskor tanúsított, a nagykanizsai katonai állomásparancsnokság élére nevezte ki. Ez új pozícióban azért van szükség **Darvas őrnagy** jeles szervezőtehetségére, mert a hadügyminiszter az új állomásparancsnokot bizta meg a 20-as honvéd és a volt 48-ik közös gyalozezred egybeolvasztásával felállítandó 20-ik magyar gyalozezred szervezésével. **Darvas őrnagyot** egyébként, aki mint pótzászlóaljparancsnok kiváló tapintatúnak és a legjelesebb diplomata-tulajdonságoknak számtalan jelét mutatta, igaz örömmel látja Nagykanizsa város egész közönsége a kanizsai helyőrség legfőbb parancsnoki székében.

— **Gyászrovat.** Megdöbbenő gyászhirot hozott ma szerkesztőségünknek a posta. Váratlanul, szívszélhűdés következtében meghalt f. hó 14-én Budapesten hegyeshalmi **Fischer Imre** főállamügyész-helyettes, a nagykanizsai ügyészségnek nemrég nyugalomba vonult vezetője. 59 évet élt. A megboldogult népszerű tagja volt a kanizsai urtársaságnak, aki konciliáns, előzékeny modorával azonban a társadalom minden rétegében számos tisztelőt szerzett. Hivatasának gyakorlásában is sok elismerést szerzett, aminek jele volt még java működése közben a **Ferenc József-rend** tiszti keresztjével való kiüntetés. Holttestét Budapestről a közlekedési viszonyok lehetőségéhez kepest Győrre fogják szállítani és ott a családi sírban helyezik örök nyugalomra.

— **Járvány és iskolai szünet.** A kanizsai iskolák október 7-ike óta pár napi megszakítással zárva vannak. Ez intézkedést a spanyol-influenza-járvány megszüntetését célzó törekvések tették szükségessé. Igaz, hogy az iskolai hosszú szünet nem nyomta el a járványt, annál nagyobb kárt vallott azonban az ifjuság, amely nemcsak tanításban és nevelésben nem részesült, de hozzá is szokott a téllenséghez és korának meg nem felelő pártküldelemekben való részvételhez. Különben az iskolák bezárása

oly célból, hogy a spanyollázt megszüntessék, céltalan mindaddig, amíg megengedik, hogy minden nap legyenek gyűlések, és a kávéházak zsufolásig megteljenek. **A fővárosban összehívott járványbizottság, amelynek elismert szakorvosok tagjai, oda nyilatkozott, hogy az iskolák szünetelése teljesen céltalan.** Dr. Madzsar József, aki Svájcban figyelte a spanyolláz terjedését, azt állítja, hogy épen ebben az országban, amelyben a legradikálisabban védekeztek a járvány ellen, a járvány a legveszedelmesebb jellegű volt és még most is az. A fővárosi orvosok csak az egyéni védekezést és a közönség felvilágosítását tartják célhozvezetőnek. Nagykanizsán is tapasztalati tény, hogy nem az iskolában betegednek meg a tanulók, hanem ha szünetelnek az iskolák. Azért jól meg kell gondolnia a közegészségügyi bizottságnak, hogy az iskolai szünetet január 7-én túl is javasolja-e vagy sem.

— **Fogorvosi rendelés.** Dr. **Kahn Imre** törzsorvos fogorvosi rendelését mai napon, **Zrinyi Miklós-utca 40. szám alatt** (volt **Bartos-féle házban**) ismét megkezdte.

— **Mától karácsonyig az üzleti záróra — 6 óra.** A szénfogyasztás korlátozásáról kiadott kormányrendelet, mely az általános üzleti zárórát délután 4 órában szabta meg, azt is tartalmazta, hogy a karácsonyi és újévi vásárra való tekintettel december 19-től 24-ig, majd december 27-től 31-ig az üzletek 6 óráig tarthatók nyitva (ez időre eső szombati napokra pedig 7 óráig.) Ma van 19-ike, tehát a karácsonyi záróra meghosszabbítása ma kezdődik.

— **Dr. Etlényi Géza** ügyvédi irodáját 51 havi katonai szolgálat után **Deák tér 3. szám** alatt ismét megnyitotta.

— **Betörő egy kanizsai nőikalapüzletben.** Tegnap délután 6 órakor **Brónyai Lajosné** **Kazinczy-utcai nőikalapüzletéből** szüleikhez indult. Midőn alig félóra múlva visszatért a boltba, ahova annak az udvar felőli hátsó ajtaján akart bemenni, nagy meglepetésére az ajtót nyitva találta. Rosszat sejtve sietett be az üzletbe. Felcsavarta a villanyt és e pillanatban nagy robajjal egy katonasapkás alak ugrott elő az össze-vissza szórt dobozok közül és utjából **Brónyainét** félrelökve, rohant kifelé. **Brónyainé** utána, de hasztalan kiabált, hogy fogják meg a betörőt, aki maga is svábos németséggel ordított, hogy „**Einbrecher, Einbrecher,**” — ennek végre sikerült a vasúti állomás irányában elmenekülnie. A megzavart betörő álkulccsal hatolt be a kalapüzletbe, ahol a pulton mintegy 6—7000 korona értékű selymet, bársonyt és szörmeárut rakott össze, hogy azokat elszállítsa, ami azonban nem sikerült neki, mert megzavarták. Elvitt azonban mintegy harminc korona összegű pénzt, amit a kézipénztár feltörésével szerzett meg. A megugrott betörő középtermű, csontos arcú, fekete nyírott bajuszu egyén, aki térdig érő fekete télikabátot, lábtokercset és katonasapkát visel. A rendőrség keresj, de a közönség is jól teszi, ha a fenti személyleírás alapján segíti a rendőrséget munkájában.

— **A kanizsai pincérek gyűlése.** A nagykanizsai szociáldemokrata párt végrehajtó bizottsága felkéri a nagykanizsai éttermi és kávéházi alkalmazottakat, hogy ma csütörtök este 10 órakor a **Munkásotthonban** alakuló gyűlésre jelenjenek meg.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárörtség III. csoportja** tart ma szolgálatot. Holnap pedig a legujabban megszervezett **IV. csoport.**

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye.** Felhívjuk a csoport azon tagjait, akik eddig kiutalt lisztjándóság-

gukat el nem vitték, — azt f. hó 19. és 20-án a **Szieger-, illetve a Mersits-féle üzletből** okvetlenül szállítsák el, mert azontul a közbeeső ünnepek miatt liszt a jövő hó közepéig kiadva nem lesz. — **Az elnökség.**

— **Munkásdalárda alakul Nagykanizsán.** A Nagykanizsai Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottsága megbízásából felkérem az összes dalkedvelő elvtársakat, hogy egy munkásdalárda létesítése céljából f. hó 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a **Munkásotthon** nagytermében tartandó alakuló gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Elvtársi üdvözlettel **Bárany Antal.**

Hirdetmény.

A leszerelt katonák ellátására beszoállítandó **ruha-, fehérneműk és cipők átvételére alakított bizottság** a helybeli polgári fiu- és leányiskola (**Zrinyi Miklós-utca és Kazinczy-utca sarkán**) III. fiuosztályában folyó hó 20-án megkezdte működését.

Miután a bizottság házról-házra nem járhat, felhívom a közönséget, hogy a beszoállítási kötelezettség alá eső vagy önként felajánlott ruhákat, fehérneműket és cipőket f. hó 20-án és 21-én d. e. 9—12 és d. u. 3—6 óráig a **Zrinyi Miklós-utcai polgári fiuiskola III. fiuosztályában** (kapu alatt jobbra fel az emeleten) működő bizottsághoz juttassák el, amely az átvételről elismervényt ad.

Nagykanizsa, 1918. december hó 18-án.

Dr. Sabján Gyula s. k. polgármester.

Könyvek

adják a tudást, ismereteket, melyre mindenkinek szüksége van.

Mi szebbel ajándékozhatná meg Önmagát és hozzátartozóit, mint a tudás csirájával?

ifj. Wajdits József

könyvkereskedése

(Czégutalajdonos: Gutenberg-nyomda)

raktáron tart felnőttek, ifjak és gyermekek részére minden irányu könyveket, melyekből karácsonyra örömet, későbbre tudást meríthet.

500 mtr. legjobb minőségű svájci selyem sima sötétkék, barna és nyersszinben 70 cm. széles ezeltől 110 K, most 45 korona méterje míg a készlet tart

Weiszfeld és Fischer Nagykanizsa.

Szép alma kapható nagyban és kicsinyben **Király-utca 28. sz.** udvari raktárhelyiségben **RECHNITZER MÓR**

Dunántul egyik legforgalmasabb fűszer és gyarmatáru nagykereskedés áruraktárral és üzletházzal a belváros legforgalmasabb és legszebb helyén szabad kézből **ELADÓ.** — Direkt reflektánsok forduljanak e lap kiadóhivatalához.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyílttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 20. péntek

290. szám.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: A Hernád völgyében a csehek gyengébb elővédei Szepesváralja—Szepesolaszi vonalon állnak. Poprád vidékén, a Turóc völgyében és Pozsonytól északra keletre a helyzet változatlan.

Lengyelek: A már közölt helységeken kívül Héthársról is lengyel csapatok beérkezését jelentik.

Erdélyből nincs újabb jelenteni való.

A kormány Kolozsvárhoz a románok által való megszállásról.

Kolozsvár. A Kolozsvári Magyar Nemzeti Tanács a kormánytól ma az alábbi tartalmu táviratot kapta:

A Budapestet megszálló antant csapatok parancsnoka, Vix francia alezredes közölte a magyar kormánnyal Kolozsvárnak a románok által való megszállását. A kormány kénytelen ezt a bejelentést tudomásul venni és utasítja a Kolozsvári Nemzeti Tanácsot, hogy ne tanúsítson fegyveres ellenállást és gondoskodjék a románok megfelelő fogadásáról. A város katonai kiürítéséről nincsen szó.

A kolozsvári magyar nemzetörség és a kolozsvári román gárda vezetőségei megállapodtak abban, hogy közös erővel fogják Kolozsváron a rendet fentartani. A román gárda arra tett ígéretet, hogy a románok bevonulásakor a román csapatok főparancsnokát megkérlik, hogy a kolozsvári magyar nemzetörséget ne fegyverezze le és ezek a románokkal együtt tarthassák fenn a rendet. Ha a kivánság nem járna eredménnyel, úgy a román gárda már előre is szabad elvonulást biztosít a magyar nemzetörségnek. A román csapatoknak Kolozsvárra való érkezése egyelőre még nem várható.

Kolozsvár 10 napi haladékokért.

Kolozsvár. Az erdélyi főkormánybiztosság vezetője, Acsády Lajos a megszálló román csapatoknak Marosvásárhelyen állomásozó főparancsnokságának azon kérdésére, hogy mennyi időre van szükségünk Kolozsvár katonai kiürítéséhez, 10 napi időt kért. A román tábornok azt válaszolta, hogy ennyi időt nem engedélyezhet, hanem a baikáni antanthaderők főhadiszállása elé terjeszti a kivánságot, mert e kérdésben az van hivatva dönteni.

Nem ürítjük ki Kolozsvárt.

Budapest. Beavatottak azt a hirt, mintha a magyar kormány Kolozsvár kiürítését elrendelte volna, a leghatározottabban megcáfolják.

A székely hadsereg utja.

Kolozsvár. Az erdélyi magyar főkormánybiztosság utasítására a 8000 főnyi jól felfegyverzett székely sereg Bánfihunyadra vonult vissza. A székely sereg parancsnoka Vén Zoltán népfőkelő főhadnagy, a hősiessége folytán aranysarkantyus lovaggá lett néptanító.

A kormány az antanthoz.

Budapest. A kormánynak az a szándéka, hogy amiatt, mert az idegen csapatok nem tartják be a fegyverszüneti megállapodásokat, az antanthoz fordul. Memorandumában feltárja a kormány Magyarország helyzetét, rámutat arra, hogy Magyarország már új politikát követ és az antanthoz igyekszik igazodni. E memorandummal a mai minisztertanács foglalkozik és Vix alezredest kéri meg, hogy azt illetékes helyekre továbbítsa.

A béketárgyalás.

Genf. A Progres jelenti Párisból: A szövetségesek békekonferenciája Párisban lesz és pedig a hadügyminiszterium épületében, Clemenceau francia miniszterelnök elnöke alatt. A béketárgyalások január hó első napjaiban kezdődnek, de az antant-államférfiak már előbb megbeszélik a főbb kérdéseket. Wilson már tegnap tárgyalt Foch generalisszimusszal, ma pedig Lloyd George angol miniszterelnökkel. A New-York Herald párisi kiadása jelenti, hogy Wilson a jövő hétfőn Rómába fog utazni.

Francia munkástüntetés az erőszakos béke ellen.

Genf. Lyonban a munkásság óriási szabású népgyűlésen tiltakozott minden erőszakos béke ellen. A gyűlés után a tömeg tüntető felvonulásra indult el a városban, amikor összeütközésre került a sor a munkások és a rendőrség között. A rendőrségnek katonák is jöttek segítségére, akik a tüntetőket gépfegyverekkel kergették szét, miközben számosan a géppuskák áldozatává lettek.

Győztek a német szociálisták.

Berlin. A német Nemzeti Tanács kongresszusán a szociáldemokraták a Liebknecht csoporttal szemben döntő győzelmet arattak, amennyiben sikerült határozattá emelniük a német nemzetgyűlésnek január 19-re való összehívását. A nemzetgyűlés Majna—Frankfurtban lesz.

A monarchia volt országai államszövetségben?

Zürich. Megbízható semleges forrás szerint néhány nappal ezelőtt a francia kormány félhivatalos uton kérdést intézett

a német-ausztriai államfanácshoz, hogy hajlandó volna-e Német-Ausztria közös államszövetségbe lépni azokkal az államokkal, amelyek az egykori habsburgi monarchia kereteiben közös vámterületet képeztek. Német-Ausztria kormánya válaszában közölte, hogy elvben hajlandó a közös államszövetségbe való belépésre, de rámutat egyszersmind azokra a nehézségekre, amelyek a terv megvalósításának útjában állanak, elsősorban arra, hogy ily közösség minden abban résztvevő állam szuverenitását sértené. Egyébként Olaszország is tiltakozik e terv ellen, mert az az osztrák-magyar monarchia újra való feltámadását jelentené.

A képviselőválasztások.

Budapest. Az országgyűlési képviselőválasztások dolgában illetékes helyről közlik, hogy a kormánynak leghatározottabb kívánsága, hogy a választások a lehető legrövidebb időn belül megtörténjenek, és csak akkor halasztanak el azok megtartását, ha annak legyőzhetetlen akadálya lenne.

A Muraköz és a vendvidék biztosítása Magyarország részére

Kolbenschlag alispán a két új vármegye létesítéséről és az átmeneti intézkedésekről.

— Saját tudósítónktól. —

A minap részletesen ismertettük azoknak a tárgyalásoknak eredményeit, amelyeket f. hó 13. és 14-én a belügyminisztériumban az illetékes kormánytényezők a Muraköz és a vendvidék megbízottaival folytattak Zala- és Vas megyék e két értékes határszéli területének jövő hovatartozósága kérdéséről. Közöltük azt az öröndetes megállapodást, hogy a szerbekkel egyesült horvátoktól most már a legnagyobb mértékben idegenkedő muraköziek örömmel megmaradnak a magyar állam kötelekében, ha Muraköz külön vármegye lesz, s ott-ők teljes nyelvi autonómiát élvezhetnek, vagyis más szóval, ha úgy a községi ügyvitelben, mint iskoláiban és templomaikban a muraközi horvát nyelv lesz a hivatalos, a tanítási és a prédikálási nyelv. Hasonló megállapodás jött létre a vendvidék (Zala- és Vas megyék nyugati határszéle) képviselőivel. A vendvidék is külön vármegye lesz (körülbelül egyenlő arányban Zala- és Vas megyék területeiből), ahol a vendek is éppúgy teljes nyelvi autonómiát kapnak, mint a muraköziek. Vendvármegyében természetesen a vend nyelv lesz a hivatalos, iskolák és templomok nyelve. Így már a vendek is örömmel megmaradnak a magyar köztársaság tagjainak. Kolbenschlag Béla alispán, aki az ezen öröndetes eredményeket létrehozó tárgyalásokról Budapestről Nagykanizsán keresztül utazott székhelyére,

Zalaegerszegre, a fenti információkon kívül még alábbiakat mondotta előttünk:

— Már addig is, amíg a Muraközvármegye és a Vendvármegye végleges formájában létrehozható lesz (ami iránt a leglázasabb munka folyik az illetékes minisztériumokban is), már addig is kormánybiztosokat kap úgy a Muraköz, mint a vendvidék. A vendvidék kormánybiztosa tudvalevőleg már ki is van nevezve dr. Obál Béla személyében, kinek székhelye a vendvidék centruma, a vas megyei Mura-szombat. A Muraköz részére kinevezendő kormánybiztos (kinek személye még nincs megállapítva) Csáktornyan fog székelni. Mindkét kormánybiztosnak az lesz a feladata és rendelkezése, hogy Muraköz, illetőleg a vendvidék népének jóléti kérdéseiben és kulturális tekintetben felmerülő minden különös kívánságával foglalkozzék, s azok teljesítését a kormánytól szorgalmazzák. Ebből a két kormánybiztosságból alakul, majd ki rövidesen úgy a Muraközvármegye, mint a Vendvármegye.

— De még mielőtt létrejöhetne a Vendvármegye, már magunk megcsináljuk a zalamegyei vendek közigazgatási önállósítását, amennyiben az alsólvendvai járás vendeklakta területéből Belatinc székhellyel a legsürgősebben megalkotjuk a belatinci járást, ami által egyébként azon vidék népének régi kívánsága fog teljesedni. A belatinci járás létesítésének előmunkálatai közben ott a helyszínen — Belatincban — már közel két hónap óta folyamatban vannak, amivel dr. Czigány Zoltán szolgabíró van megbízva.

— A magam hatáskörében a legsürgősebben fogok intézkedni, hogy már most lehetőleg érvényesüljön úgy a Muraköz, mint a vendvidék autonómiája. Horvát, illetőleg vend nyelvű közigazgatást nem tudnék máról-holnapra teremteni e nagy területeken, de már a legközelebbi napokban, úgy a Muraközben, mint a vendeknél a közigazgatási hatóságok előtt díjmentesen fognak működni a tolmácsok, akiket eddig a magyarul nem tudó jogkereső feleknek díjazniok kellett.

HIREK.

— **A megyéspüspök szózata.** Dr. Rott Nándor veszpremi püspök a karácsonyi időszak küszöbén pásztorlevelet bocsájtott ki. Mióta siralomvölgye lett a világból, — úgy mond többek között, — nem volt mélysegebb a szívek vágyódása, nem volt hangosabb az ajkak jajkiáltása a béke után, mint éppen mostanában. Csak adventje van még a békének, nem jött el még egészen, de nem is fog már sokáig várni magára. A püspök inti híveit, ne legyenek kishitűek vagy türelmetlenek és kioktatja őket, miként fogadják a harc-térről hazatérő katonáinkat, akiket viszont arra inti, hogy itthon jó polgárai legyenek a hazának. „Rajtatok mulik, — írja püspökünk pásztorlevelében, — hogy a magyar hazának ezer sebe, amely eleddig csak vérzett, de végre mégis csak elállt, el ne mérgesedjék, meg ne úszkósodjék és gyógyulás helyett pusztulást és halált ne okozzon.“

— **Zalamegyei polgármesterek és főszolgabírók értekezlete.** Jövő vasárnap, december 29-én nagy értekezlet lesz Zalaegerszegen a vármegyeházán. Kolbenschlag Béla alispán e napra magához rendelte Zalamegye összes polgármestereit és főszolgabírjait, hogy a Zalamegyében közszükségleti célokra rekvirált gabona felosztására vonatkozólag tanácskozzanak. Az értekezleten dr. Sabján Gyula polgármester is meg fog jelenni, aki Nagykanizsa város határának vetésterületéről és a

mult termés cséplési eredményeiről szóló adatokkal felfegyverkezve vesz részt a polgármesterek és főszolgabírók értekezletén.

— **Gyufarejtegető kanizsai szatócs.** A rendőrkapitányságnak tudomására jutott, hogy Schlesinger Ignác magyar-utcai szatócs nagyobb mennyiségű gyufát rejteget, s akik gyufát akarnak nála venni, azok legtöbbször azzal küldi el, hogy gyufa nincs. A rendőrség kutatást tartott Schlesinger üzletében, s ott a legkülönbözőbb helyekre elrejtve 246 csomag, vagyis 2460 doboz gyufát találtak. A rendőrkapitányság ma délelőtt már felelősségre is vonta a szatócsot az árurejtegetésért. Schlesinger azzal védekezett, hogy azért rejtette el a gyufát, hogy a falusi vevők ne hordják el azt tőle, hanem a városiaknak is maradjon. Szőnyi Sándor rendőrkapitány, a rendőrbíró azonban nem fogadta el ezt a tények által megcáfolt védekezést és Schlesinger Ignácot árufelhalmozás kihágása miatt 500 korona pénzbüntetésre és a 2460 doboz gyufa elkobzására ítélte. Schlesinger felebbezett az ítélet ellen.

— **Képvásár a kanizsai korzón.** A kanizsai korzó szomorú sivatásában tegnap óta egy kis új élet, az életnek egy kis friss pezsdülése virít. Az Első Magyar Általános Biztosító intézet palotájának egyik Fő-utli üzlethelyiségében Faragó Márton festőművész karácsonyi vásárt rendezett remek színpompájú legújabb festményeiből. Faragónak modern és amellet mégis könnyen felfogható és mindenkit egyformán gyönyörködtető pikuráját felesleges a kanizsai közönség előtt ismertetni. Itt csak arra akarunk utalni, hogy szebb, értékeesebb és több erkölcsi tartalmu karácsonyi ajándék nincs egy eredeti festményénél és hogy Faragó Márton képeinek áraival szinte a békeárak szintjéig szállt alá. Örvevendetes módon nyilatkozott meg már tegnap, a kiállítás első napján a közönség érdeklődése Faragó Márton dus anyagu képkiállítása iránt, mely azoknak is igaz lelki gyönyörűséget nyújt, aki nem vásárló szándékkal nézik meg azt.

— **Üzleti záróra — este 7-kor.** Tegnap a hivatalos lapban a szénügyek kormánybiztosának országos rendelete jelent meg, mely december 25-ig az egész ország területére este 7 órában állapítja meg az összes üzletek záróráját. Ezzel tehát hatályát veszítette a nagykanizsai rendőrkapitányság által elrendelt azon intézkedés is, mely a kanizsai üzletek záróráját e napra 6 órában szabta meg. Az újév előtti napok zárórájáról azonban nem intézkedik az országos rendelet.

— **A Munkástanács** ma, 20-án este 7 órakor a Munkásokon helyiségében fontos ügyben ülést tart. A szociáldemokrata párt titkársága.

— **Kocsitolvaj kanizsai nemzetőrök.** Tegnap reggel Jagasics János rendőr szolgálatból hazafelé menőben a Sugár-uton gyanus jelenséget vett észre: két katoná nagy erőlködéssel egy kincstári kocsit tolt a város irányában. Amint a katonák észrevették, hogy a rendőr figyelni őket, otthagyták a szekeret az utca közepén és elináltak. A rendőr azonban utánuk vetette magát és az egyiket sikerült elcsipnie. A lefűlt legény Magyar István zalaszentmihályi születésű nemzetőr, aki bevallotta, hogy megugrott társával a szekeret a nagykanizsai nemzetőrség laktanyából, a honvédlaktanya melletti barakktelepről lopták el és azt egy fiakkeros udvarába akarták tolni, hogy addig ott legyen, amíg valakinek jó áron el tudják adni. A szekertolvajt, aki ellen büntető eljárás indult, fogva tartották, megszőkött cinkostársának kézrekerítése iránt pedig széleskörű intézkedéseket tettek.

— **A hadviselt szellemi munkások nagykanizsai vezetőségének gyűlése.** A tartalékos és népfőlkelő tiszték és hadviselt szellemi katonák nagykanizsai csoportjának tisztikarát szombatra, e hó 21-re este 6 órára Nagykanizsa közéletmezési üzeme üléstermébe (Király utca 40. I. emelet.) ülésre hívja egybe az elnökség.

— **Munkásdalárda alakul Nagykanizsán.** A Nagykanizsai Szociáldemokrata Párt végrehajtó bizottsága megbízásából felkérem az összes dalkedvelő elvtársakat, hogy egy munkásdalárda létesítése céljából f. hó 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Munkásokon nagytermében tartandó alakuló gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Elvtársi üdvözléssel *Bárany Antal.*

— **A hadirokkant.** A kormány elrendelte, hogy a kereskedelmi cégbe ezentul ezt a megjelölést: hadirokkant, hadisérült, hadiözvegy vagy hadiárva csak a kereskedelemügyi miniszter engedélyével szabad felvenni. Ehhez képest a bíróság a cégjegyzékbe oly céget, amelyben az említett megjelölés be van foglaltatik, csak akkor jegyezethet be, ha a kereskedelemügyi miniszter engedélyét igazolják.

— **Az 1919. év.** Két hét múlva belépünk az új esztendőbe, amelynek során eldől Magyarország sorsa. Az új esztendő szerdán kezdődik. A farsang hosszú lesz, de csak névleges, kalendáriumi farsang, mert most nincs jogcím a mulatságra. Husvét április 20, 21. Kettős ünnepei még az 1919. esztendőnek: január 5, 6, április 20, 21, június 8, 9. (pünkösd), szeptember 7, 8, december 7, 8 és 25, 26 (karácsony). Hármass ünnepek: október 31, (a magyar köztársaság megszületésének nemzeti ünnepe), november 1. Mindenszentek napja és november 2. vasárnap.

Ugyvédi joggyakorlatomat

Király-utca 35. szám alatt tovább folytatom. DR. HEGEDŰS GYÖRGY.

Szép alma kapható nagyban és kicsinyben
Király-utca 28. sz.
udvari raktárhelyiségben
RECHNITZER MÓR

500 mtr. legjobb minőségű svájci selyem sima sötétkék, barna és nyersszinben 70 cm. széles ezeltől 110 K, most 45 korona méterjeig a készlet tart

Weiszfeld és Fischer
Nagykanizsa.

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

Ihlet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrاملámpákat.

Vadászfegyvert és Browningpisztolyt veszek

Szabó Antal Deák-tér 15.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 21. szombat

291. szám.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: A Felsőhernád és a Poprád völgyében a helyzet változatlan. A csehek előnyomulásukat nem folytatták. A Turóc völgyében előretolt állásaikban Garamberzencénél állanak. A Vág és Morva közli helyzetről nincs jelenteni való.

Románok: Román reguláris csapatok megkezdtek az előnyomulást a demarkációs vonalon keresztül. Átlépték a Marost és elővédjeikkel megszállták a Székelykocsárd—Marosludas vonalat.

A többi határszéleken a helyzet változatlan.

Román tiszték Kolozsvárott.

Kolozsvár. Ma reggel Kolozsvára érkezett négy román tisztből álló katonai bizottság csekély számú legénységgel. A tiszték megérkezésük után tisztelegtek Atády fő kormánybiztosnál.

A románváró Kolozsvár.

Kolozsvár. A román csapatok ideérése még csak néhány nap múlva várható. A városban példás rend és nyugalom uralkodik. Ma délelőtt telefonon jelentették, hogy **Désre bevonultak a románok.**

Román nemzetiségi

tüntetés Kolozsvárott.

Kolozsvár. Tegnap délután a kolozsvári román nemzetiség, román nemzet zászlókkal hangos ének- és zeneszóval felvonult Kolozsvár utcáin és egyes pontokon megállva tóntettek Nagyrománia mellett. A tüntetésen résztvettek a Kolozsvárott lakó románok is. A tüntetés minden zavaró incidens nélkül folyt le és ért véget.

Erdély tiltakozása

a román megszállás ellen.

Kolozsvár. Holnap, december 22-én délelőtt 10 órakor Kolozsvárott, a Mátyás király-téren nagyszabású tiltakozó népgyűlést tartanak a románok által követelt 26 vármegye lakosságának kiküldöttel. A népgyűlésen nemcsak magyarok, de a szászok és erdélyi román proletárok is részt vesznek (mert ezek félnek legjobban a román bojár-uralomtól.) A gyűlésen, mely a magyarság önrendelkezési joga mellett foglal állást, az egyes megyéket a törvényhatóságok, a Nemzeti tanácsok és az egyesületek küldöttségei fogják képviselni. **Több mint 100,000 ember fogja holnap Kolozsvárott megszavazni a tiltakozási határozatot.** A küldöttségeket különvona-

tokon viszik Kolozsvárra. Egész Erdély nem román nemzetiségű lakossága néz a holnapi monstre-gyűlés elé.

Vix és Károlyi tanácskozási.

Budapest. Vix francia alezredes az éjszaka a miniszterelnöki palotában Károlyi Mihály miniszterelnökkel tanácskozást folytatott, mely a késő éjszakai órákig tartott. A tanácskozásba később bevonták dr. Diener Dénes József külügyi államtitkárt is. **Hogy a tanácskozáson miről volt szó, azt eddig még nem hozták nyilvánosságra.**

Hogyan várja Prága Massarykot

Prága. A cseh főváros napok óta lázasan készülődik a cseh köztársaság elnökének, Massaryknak ünnepélyes fogadására. A házakat és erkélyeket fellobogózták és a villamosokat is zászlók és szőnyegek díszítik. Már tegnap veszedelmes tolongás volt Prágában, úgy hogy reggel 8 órakor a villamosközlekedést is be kellett szüntetni. Massarykot ma délelőtt 11 órára várják. A pályaudvaron disz-századokat állítanak fel tiszteletére. A menet a városon fog keresztül haladni és a városháza előtt a polgármester üdvözli Massarykot. Este a prágai Nemzeti Színházban diszeloadás lesz.

Lloyd George a békéről.

Rotterdam. Londonból táviratozzák: Lloyd George az angol női választók gyűlésén ezeket mondotta a készülő békéről:

— **A békekötésnél nem szabad úgy eljárunk, mint ahogyan a németek 71-ben a franciákkal szemben eljártak. Ezért óva intek attól, hogy a németek hibáiba essünk, mert ha ezt tesszük, 50 év múlva ugyanolyan sors érné hazánkat, mint most Németországot. A békekötésnél az igazságosság elvel vezéreljenek bennünket, ne pedig a bosszuvágy, mert ez csak viszontbosszút szülhet.**

Napl 150 ezer tonna szenet követel az antant a németektől.

Berlin. A német fegyverszüneti bizottsággal szemben a franciák hallatlan gazdasági követeléseket támasztanak. Azt követelik, hogy a németek a rajnai szénbányákból naponta 105,000 tonna szenet szállítsanak a megszálló antant csapatoknak. A francia kormány külön bizottságot akar Németországba küldeni, hogy az a helyszínen tegye meg az ezen követelés teljesítése érdekében szükséges intézkedéseket.

Hivatásos tűzoltóság lesz Nagykanizsán.

Szabályrendelettervezet a tanács előtt

— Saját tudósítónktól. —

A tűzoltó szolgálatot a város területén ez ideig a helybeli önkéntes tűzoltótestület látta el. Az önkéntes tűzoltótestület segélyezésére a város házipénztárából évi 14,000 korona hozzájárulást adott. Ebből tartott az önkéntes tűzoltótestület 8—10 fizetett tűzoltót. Ez a pár tűzoltó a fizetés csekélyisége miatt nem élhetett hivatásának, a létfenntartás leküzdésére más téren is kellett tevékenységet kifejtenie. Az önkéntes tűzoltók száma pedig napról napra, s főleg a katonai szolgálat miatt immár teljesen lepadt. Így ez a testület egyáltalában nem állhat hivatása magaslatán, s egy tüzeset révén a város közönségének vagyona a legnagyobb veszedelemnek van kitéve. Nincs meg a biztos védelme a tűzveszéllyel szemben, s nincs egy rohamcsapata, mely a kitörő tűzvészt megtámadja és elfojtsa.

Olyan tűzörségre van tehát szüksége a városnak, mely hivatásának él, alapos oktatásban részesül, megfelelő felszereléssel rendelkezik s garanciát, kellő biztonságot nyújt a hatásos tűzvédelem keresztülvitelében: az állandó éjjel-nappali őrökedésben, a kitörő tűzvész megrohanásában és elfojtásában. Ezt a biztonságot és garanciát csakis a hivatásos tűzoltóság nyújthatja. Ezen szempontoktól vezérelte határozta el a város képviselőtestülete városi hivatásos tűzoltóság szervezését.

Hogy ezen tűzoltóság fentartható, a modern tűzvédelem eszközeivel, gépeivel felszerelhető és a város fejlődésével kapcsolatosan fejleszthető legyen, szükségesnek tartotta a képviselőtestület, hogy megfelelő fedezetről is gondoskodjék.

Mindezek a szempontok elodázhatatlanul szükségessé tették, hogy Nagykanizsán a végkimulásban lévő önkéntes tűzoltóság helyét rendes hivatásos tűzoltók foglalják el. Nagykanizsa város tanácsa Novai Imre II od aljegyzőt bizta meg az ehhez szükséges szabályrendelettervezet elkészítésével. A tervezet elkészült és az már a városi tanács előtt fekszik. A tervezet szerint 1 tűzoltólist mint parancsnok, 1 őrpáncsnok, 2 rajvezető, 1 szerelő és 16 tűzoltó lenne Nagykanizsa város hivatásos tűzoltósága. A tűzoltó list a városi segéd és kezelőszemélyzet létszámához tartozna és ennek megfelelően a XI. fizetési osztályu javadalmazást kapna, azonkívül évi 960 korona rukapénzt és szolgálati pótdíjat. A többiek pedig három kategóriába sorozva 800—1300 korona között váltakozó fizetést és megfelelő összegű mellékilletményeket kapnának. — A tűzoltóság fentartásának költségeit Nagykanizsa város összes házaira, gyáraitra és üzleteire kirovando tűzoltó-váltságdíjjal fedeznék, mely 4 koronától 10 koronáig terjedő összegek között váltakozik, a gyárak évi váltságdíja pedig 200 korona lenne. E módon mintegy 45,000 koronára lehet számítani, ami nemcsak a tűzoltók teljes fizetését fedezné,

hanem abból évente még felre is lehetne tenni valamit a tüzoltó-szertár fejlesztésének költségeire.

A tüzoltó-szabályrendelettervezettel a városi tanács legközelebb külön tanácsulésen fog foglalkozni.

HIREK

— **Változások a kanizsai iparlajstromban.** Nagykanizsa város tanácsának tegnap tartott üléséből az alábbi új hatósági, illetőleg iparendeléket adták ki: Hatósági engedélyt nyertek: Szabó Antal mezőgazdasági gépek és eszközök árusítására, özv. Pócs Józsefné piaci kiállítására és Pintér Ferencné cukorka árusítására; — iparendeléket pedig: Stern Kálmán né üveges és képkerekezőipar, Oswald Ferencné sz. Vékony Mária borbély és fodrász, Ország György lakatos, Strasser Mór férfiszabó és Stern Miksa és Willner Lajos cipészipar gyakorlására. Ellenben lemondott Rosenberg Miksa pékmester iparának folytatásáról, s nevét a kanizsai iparlajstromból törölték.

— **Nagykanizsára helyezik a praki szemkórházat.** Dr. Sabján Gyula polgármester ma a hadügyminisztériumtól az alábbi szöveggel hivatalos táviratot kapta: „Utasítottam a pozsonyi kerületi parancsnokságot, hogy a praki szemkórháznak Nagykanizsára a hadikórházba való áthelyezésére a legsürgősebb intézkedéseket Nagykanizsa város polgármesterével és a Muraköz kormánybiztosával azonnal tegye meg. A miniszter helyett: Böhm, államtitkár”.

— **A földosztás előkészítése Nagykanizsán** A népkormányának óriási jelentőségű földbirtokreform-rendelete Nagykanizsára is leérkezett, s immár itt is megtörténnek azok az intézkedések, amelyek a magyar gazdasági élet egészen új rendjét jelentő reform megvalósításának előkészítésére szükségesek. Országszerte megkezdődött ugyanis azoknak összeírása, akik a nagybirtokok felosztásával földre igényt tarthatnak, s a földművelésügyi miniszter rendelkezése a minap Nagykanizsán is megalakult egy szakbizottság, mely hivatalos lesz a földre igényt tartó nagykanizsaiakat az igényjogosultság szigorú megvizsgálásával összeírni és a jegyzéket a földművelési kormányhoz juttatni. Mint a legilletékesebb tényező, Nagykanizsa város képviselőtestületének erdő- és legelőügyi bizottsága foglalkozott a kérdéssel, s ez választotta meg az összeíró szakbizottságot. A nagykanizsai összeíró bizottság az alábbiakból alakult meg: Halász József főerdőmérnök, Ujváry Géza, Farkas Antal, Posztovecz István, Plander György, Bunczom József, Györy László, Farkas Antal, Ziegler György, Szokoly János és Marton László gazdaemberekből mint rendes tagokból és Dauscha Ottó jószágfelügyelő, Gyergyák József, Mátész József és Varga István gazdákból, mint pótagokból. A bizottság rövidesen jelentkezésre szólítja fel azokat a kanizsaiakat, akik földre igényt tartanak. Hogy kik vehetők fel a jegyzékbe, arra nézve a földművelésügyi miniszter rendelete irányadó. A jegyzékbe azok a hadiszolgálatot teljesített, vagy még mindig azt teljesítő földművesek vehetők fel, akik már a háború előtt is állandóan földműveléssel foglalkoztak és akiktől mint törekvő emberektől a föld okszerű művelése biztosan várható, ha nincs az illetőnek öt katasztrális holdnyi birtoka. Hivatalból (jelentkezés nélkül) kell felvenni azokat, akik hadiszolgálat, hadifogság, munkakeresés, vagy elvállalt munkájuk teljesítése miatt távol vannak állandó lakhelyüktől (Nagykanizsától). Nem vehetők fel azonban a

jegyzékbe azok a földet igénylők, akik a közrend megbontásában vették részt, vagy akik most nem akarnak dolgozni, s azok sem, akik nem tudják igazolni a katonaságtól való szabályszerű elbocsátásukat.

— **A kanizsai Munkás- és Katonatanács az árak leszállításáért.** A nagykanizsai Munkás-tanács tegnap este tartott ülésén több fontos tárgyon kívül az élelmi és ipari cikkek árának leszállításával is foglalkozott. A Munkás-tanács elhatározta, hogy a Katonatanácsal összefogva ellenőrzi a minapi felhívásban foglalt kívánságok teljesülését, ahol pedig arra szükség lenne, maga viszi keresztül, hogy azok a kívánságok teljesüljenek. Ellenőrző közegekül a Munkás és Katonatanács tagjai küldettek ki, akik szükség esetén házkutatást is tarthatnak, hogy esetleg elrejtett készleteket felkutassanak. A kiküldöttek igazolvánnyal vannak e látva

— **Lefülelt kiskanizsai betörők.** Az éjszaka 2 óra tájban Imrei László kiskanizsai földműves felesége arra ébredt, hogy a szomszéd szobában idegenek járkálnak. Az asszony benyitott oda, s éppen e pillanatban távoztak a szobából az ablakon keresztül a hivatalos vendégek. Az asszony fellámázta férjét, aki a betörők után robogott, ő maga pedig utána nézett, mi mindent vittek el a gazemberek. Elvittek egy lepedőt, 10 alsónadrágot, ugyanannyi inget, egy csomó törülközőt, nagy mennyiségű gyermekruhát és egyéb apróbb holmikat, összesen 6000 koronát meghaladó értékben. Imrei nyomban a kiskanizsai rendőrségre ment, ahonnan segítséget kérve, a rendőrökkel nyomozott a betörők után. Munkájuk nem maradt eredménytelen. — Reggelre elfogták az egyik betörőt Nagy János Körös-utca 6. szám alatt lakó napszámost, aki beismerte a betörést és megnevezte társait, akik hárman voltak. Ezek azonban még nem voltak előkeríthetők. Az elrabolt holmikuak is csak egy része van még meg, amit Nagy Jánosnál találtak, mert a többi társai vitték el. A rendőrség már ezek hollétét is megállapította.

— **A hitközség közgyűlése.** A nagykanizsai izr. hitközség közgyűlése, amelyet dr. Neumann Ede főrabbi halála miatt f. hó 15-én nem lehetett megtartani, jövő vasárnap, azaz f. hó 29-én lesz.

— **Lólopás Kiskanizsán.** Tegnap este 10 órakor Kálovics József Rozmaring-utca 29. szám alatti házában istállójában lovát annak rendje és módja szerint elgondozta éjszakára. A gazda ma reggel 4-kor kiment az istállóba, de ennek ajtaját tárva-nyitva találta, a ló pedig nem volt sehol. Valaki az éjszaka elkövette. A lótolvaj nagyon ravasz legény lehet, mert mielőtt a lólopást végrehajtotta, a kapu előtt a járdát trágyával sűrűn telehintette, hogy a ló patájának kopogását a kapu melletti szobában alvó gazda meg ne hallhassa. A rendőrség nyomozza a lótolvajt.

— **Hadirokkantak, sérültek és özvegyek figyelmébe.** A Hadirokkantak országos szövetsége helyi csoportjának elnöksége értesíti az összes tagjait és az érdekelteket, hogy a minisztérium engedélye alapján az egyszeri segély minden hadirokkantaknak, hadiözvegyeknek és hadiárvának kifizetendő, tekintet nélkül arra, hogy kap-e ideiglenes évi segélyt (esetleg hadisegélyt) vagy sem. A segélyt f. hó 23-án, hétfőn fizetik ki a városháza kistanács-teremben. Katonai egészségügyi intézetekben (kórház, aduóhely, stb.) ápolás alatt levő rokkantaknak pedig az illető intézetekben, ahol az igényjogosultak élelmezésben állanak, fizetődik ki. A rokkantak és özvegyeknek egyenként 150

korona, az általuk ellátott családtag (feleség, szülő és a 14, illetve 16 éven aluli gyerekek) pedig 50 korona. Tehát ha egy hadirokkantnak van 6 gyermeke, felesége és anyja és ezeket ő tartja el, annak összesen jár 550 korona. Szülőitlen hadiárvánk részére fejenként 100 K. Rokkant tiszték és egyenrangúaknak és özvegyeknek az egyszeri segély jelenleg nem jár. Ha valakinek sérelme vagy panasa van, vagy nem kapta meg a segély felvételére szóló értesítést, az forduljon bizalommal a segélyezési osztály ügyvezetőjéhez, Polai urhoz, Városháza kistanács-terem, vagy pedig a rokkantak és özvegyek helyi csoport elnökségéhez, Néma Józsefhez Király Pál-utca 8. sz. és Szerb Ernőhöz Fő-ut.

— **A nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete** felhívja azon rendes tagjait, akik a polgármesteri hivatal által kiutalandó bõrre, vagy bakkancsra igényt tartanak, erre vonatkozó kívánságaikat f. hó 22-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Fő-ut 24. sz. alatti helyiségben az egyesület vezetőségénél személyesen jelentsék be. Csakis jogos igények vétetnek figyelembe.

— **A Közalkalmazottak nagykanizsai beszerzési csoportjának közleménye.** Értesítjük tagjainkat, hogy miután sikerült rum-szükségletünknek a helybeli szeszminó gyárból való kiutalását kieszközölnünk, ezért a rum szétosztását a jövő héten megkezdjük. A városnál és rendőrségnél alkalmazottak a városi közellátási üzem helyiségében, a belső és külső (mozgó) postánál alkalmazottak hivatalos helyiségükben december hó 23-tól kezdve veszik át a nekik járó rumot. A csoport többi tagja pedig csoportunk üzlethelyiségében jelentkezzék rumért és pedig a 400—450 számig december 23-án, hétfőn délelőtt 10-től 12-ig, a 451—600 számig dec. 23-án délután 1/23-tól 1/26-ig, a 601 számon felüli számok december 24-én, kedden délelőtt 9-től 12-ig jelentkezzenek. Az utalványt és tartályt mindenki magával hozza, mert ezek nélkül rumot senki sem kaphat. Felhívjuk továbbá a tényleg szolgáló tagokat, hogy az élelmezési hivatalban nyert új igazolványaikat főnökönknek adják át, a főnököket pedig kérjük, hogy az igazolványokat lebélyegzés végett f. évi december hó 28-ik napjáig Dénes Jenő urhoz juttassák. A nyugdíjasok az új igazolványukat ugyancsak f. évi december hó 28-án délelőtt vigyék el Dénes Jenő urhoz. A lebélyegzés után az új igazolványokat a tagok a legközelebbi bevásárlás alkalmával 60 fillér lefizetése ellenében fogják visszakapni. Az elnökség.

— **FELHÍVÁS.** Felhívom mindazon cipész és csizmadia iparosokat, kik a kiutalt bõrre igényt tartanak, hogy hétfőn reggel 9 óráig a szétosztandó bõr árára fedezetül 500, azaz ötszáz koronát cégem pénztáránál fizessenek le. Kik ezen időig fedezetet nem hoznak, bõrkiutalásban nem részesülhetnek. MILTÉNYI GYULA.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

ZALA HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltár és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: **Dr. Hajdu Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 23. hétfő

292. szám.

Károlyi szózata.

A Károlyi-párt nagygyűlése.

Budapest. Tegnap délelőtt fél 11 órakor a Vigadóban folyt le a Károlyi-párt alakuló nagygyűlése. Hock János megnyitója után

Károlyi Mihály rövid történelmi visszapillantást vet az elmúltakra, megrajzolja azt a végzetes hibát, hogy a háboru útján a pusztulás felé vezették az országot. A háboruért bűnhődjenek a régi uralom emberei. Akik csinálták a háborut, ne büntessék a népet, amely csak szenvedte a háborut, de sohasem akarta azt. A bosszu gondolata nem foglalhat helyet a megkötendő béke feltételei közt. Az ország hajójának kormányja az ő kezében van, s amíg a nép parancsoló szava le nem szólítja a kapitányi hidról, addig a hajót vezetni fogja, ha együtt kell is elsüllyednie vele. A legnagyobb nehézség, hogy a kormány a legjobb akarata mellett is alig tud kormányozni, mert a fegyverszüneti szerződést ellenségeink nem tartják be. Ha sejtette volna, hogy a szerződést így kiforgatják, sosem írta volna alá. A nemzeti kérdésről azt gondolja, hogy meglehet valószínű a dunai konföderációt.

Programmja az, hogy egy táborba kell tömöríteni a dolgozó a dolgozó polgárságot és a munkásokat. „Akik kétekelnek bennem és tulságosan radikálisnak látnak, hagyjanak el engem!” Részletes programot most nem adhat. A kormány rövidesen el fogja dönteni, hogy kerületenkint vagy lajstromosan történjék-e a szavazás. A hadsereg kérdéséről kijelenti, hogy a legdemokratikusabb állam sem lehet meg hadsereg nélkül. **Politikájának három nagy célja van: Magyarország önállósága, a demokrácia és a szociális intézmények megvalósítása.**

Utána Szabó István a közgazda-párt, Szende Pál a radikálisok, Haller István a keresztényszociálisok támogatásáról biztosítják a kormányt. Több felszólalás után Hock János indítványozza, alakítsanak egy hatalmas polgári pártot és táviratozzanak Wilsonhoz. Bizalommal az örök béke apostolához, hogy a szabad Amerika intézkedjék a magyar nép érdekében, melyre a fegyverszüneti szerződés dacára fegyverrel törtek, hogy elharácsolják minden gazdasági és erkölcsi értékét.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzeti kérdésről:

A román hadsereg egyes seregrészeit beérkeztek Szamosújvárra és Tordára.

Karácsonyra hazamentek a csehek.

Budapest. A Felsőmagyarországot megszálló cseh csapatok parancsnokságától furcsa értesítést kapott a hadügyminiszterium. Azzal a kérdéssel fordultak a csehek a magyar kormányhoz, hogy a karácsonyi ünnepekre való tekintettel kössenek 3 napi fegyverszünetet, mert katonáik haza akarnak menni karácsonyra. Azt kéri a cseh parancsnok, hogy az ezen idő alatt fegyveres erő nélkül maradó területeket ne szállják meg a mi csapataink. A kormány erre nem adott választ, mert az az álláspontja, hogy mi senkivel sem viselünk háborut, tehát a csehekkel sem s ilyen formán fegyverszünetet sem köthetünk. A csehek ennek dacára mégis haza mentek Csehországba szabadságra, amiről természetesen nem vettünk tudomást.

A lengyelek ellen vonulnak a csehek.

Kassa. Ideérkezett hiteles híradások szerint a csehek kivonták csapataikat Iglóról, Lócséról és Szepesváraljáról, s azokat Poprád környékén vonták össze. Ennek oka az, hogy a csehek Podolin és Poprád között megütköztek a lengyelekkel. A lengyelek jelentékeny erőkkel vonultak fel és így a csehek kénytelenek minden rendelkezésükre álló erőt a lengyelek ellen alkalmazni. Valószínű, hogy a csehek vissza fognak vonulni észak felé.

Komárom cseh megszállása.

Komárom. A város lakossága kénytelen-kelletlen beletörődik Komáromnak a csehek által való megszállásába, mert Komárom is beleesik az új demarkációs vonalba. Csapataink erélyes fellépésükkel egy hétig illő távolságban tartották a cseheket Komáromtól. Ezalatt sikerült több kérdést tisztázni. És pedig első sorban azt, hogy a megszállásban csak reguláris cseh csapatok vehetnek részt, másodsor pedig azt, hogy a város közigazgatása a régi kezekben marad.

Vix tette lehetővé a kolozsvári tiltakozó gyűlést.

Kolozsvár. Erdély 26 vármegyéjének megbizottai tegnap Kolozsvárott hatalmas és lelkes hangulatu gyűlésen tiltakoztak Erdélynek a románok által való megszállása ellen. A gyűlésen 120,000 ember vett részt. Neculcea román tábornok néhány nappal ezelőtt arra kérte a magyar kormányt, hogy Kolozsvárról vonja ki a magyar csapatokat és intézkedjék az iránt, hogy a gyűlést meg ne tartsák, mert különben megszállja Kolozsvárt és azt 15 üteggel lövetni fogja. A magyar kormány a Budapestet megszálló antantcsapatok parancsnokánál, Vix francia alezredesnél tiltakozott a románok erőszakos eljárása ellen, mire Vix külön futárt küldött Kolozsvárra és így kényszerítette Neculceát intézkedéseinek visszavonására.

A Nemzeti Tanács ülése.

Nagykanizsa város képviselőtestületének feloszlátását követelik a kormánytól.

Negyedmilliót már egybegyűjtöttek a kanizsai inségeseknek.

— Saját tudósítónktól. —

Messze kiható fontosságu ülést tartott tegnap délelőtt a nagykanizsai Nemzeti Tanács. Lélekharang szavától visszhangzott a kanizsai városház díszterme. A lélekharang Nagykanizsa város kivénhedt, agkori tehetetlenségben vergődő képviselőtestületének szólt, melynek sürgős feloszlátását kéri határozati javaslatában a kormánytól a kanizsai Nemzeti Tanács. Nem lehet kétséges, hogy a kormány teljesíti e kívánságot és megérdemelt sorsára juttatja ezt a tehetségtelen mameluktábort, mely mint annyiszor megirtuk róla, nemcsak alkotni nem tudott semmi érdemeset, hanem még legelemibb köteleességét — a pusztá érdeklődést e nyomorult város közügyei iránt, — is néma közönnyel fumiálja. — A tegnapi nagy érdeklődés közepette lefolyt ülésnek még egy rendkívüli nevezetességü részlete volt: dr. Tamás János beszámolója arról a nagyarányu gyűjtési akcióról, melynek célja a kanizsai nyomor enyhítése, s amelynek eddigi eredménye az előirányzott félmillió korona fele, vagyis 250,000 korona.

Sneff József elnök nyitotta meg a Nemzeti Tanács ülést. Vázolta azt a nagy segélyezési akciót, mely a világháboru kanizsai szerencsétlenségének megfelelő módon való megadóztatásával hivatva lesz Nagykanizsán az éhínséget a munkaképtelenekekről és a szűkölködőkekről elhárítani. Szól a bolsevizmusról, mely a vagyonszüntetést célozza. Ezt a szocialistapárt ellenzi, mert minden nagy magánvagyon nemzetvagyon is, s csak ezek megfelelő megterhelésével lesz képes az állam a reá váró óriási feladatoknak megfelelni. Végül a nagykanizsai segélyezési akció keresztülvihetősége végett végrehajtó bizottság választását indítványozza.

Vugrinecz Károly volt a második felszólaló, aki a nagykanizsai Nemzeti Tanács propaganda bizottságának működéséről szólva, felpanaszolja, hogy a falvakban a hivatalos tényezők minden eszközzel megnehezítik az ő munkájukat, melynek pedig egyetlen célja csak a rend biztosítása és az embereknek a termelő munka újrafelvételére való buzdítása. Ezért égetően sürgősnek tartja, hogy a még mindig együttülő kivénhedt városi és megyei képviselőtestületek feloszoljanak, s helyüket az új választójog alapján megalkotott testületek töltésék be. Ily értelemben kér távirati feliratot a kormányhoz.

Dr. Tamás János ismerteti ezután azt a hatalmas segélyakciót, mely néhány héttel ezelőtt negyven nagykanizsai vagyonos ember együttes munkájával kezdődött. Ezek a kanizsai hadinyereség- és vagyonadókivetési lajstromok alapos átvizsgálásával megállapították minden nagyobb vagyonu kanizsai polgár vagyoni mérlegét és megállapították azt a méltányos összeget, amelyet az illetők minden nagyobb anyagi megterheletésük nélkül fizetni képesek, hogy egybegyűlő adományaikból a nyomor és az inség Nagykanizsáról távollartható legyen.

Mintegy 350 kanizsai gazdag embert szólítottak fel ily módon, s a legkisebb összeg, amit kérnek 200 korona, a legnagyobb pedig 50,000 korona. Összesen mintegy félmillió koronát irányoztak elő ily módon, s örömmel jelenti, hogy ennek fele, mint 25,000 korona már egybe is gyűlt. Hogy a segélyösszeg valóban igazságosan legyen felosztható, azt javasolja, hogy a Snell elnök indítványa szerint választandó segélyezési végrehajtó bizottság *ntcámkint, minden házat bejárva állapítsa meg, hol és kinek van igazán szüksége segélyre.* Ezért azt javasolja, hogy a végrehajtó bizottság mellett való működésre kéjjenek minden helybeli jótékony egyesülettől is delegáltak.

Dr. Viola Ignácnak a Nemzeti Tanács jóléti bizottságának intézőségét kritizáló megjegyzései után.

Snell József elnök állt fel újból szólásra és meglelte nagyjelentőségű indítványát, hogy Nagykanizsa város képviselőtestületének sürgős felosztását és új képviselőtestület választására vonatkozó intézkedések elrendelését kérje a Nemzeti Tanács a magyar kormánytól. A régi korhad, önmagát kiélt rendszernek ez a roskatag intézménye — mondotta, — csak utjában áll minden fejlődésnek. Nincs már annak joga e város ügyeit intézni, mert ide egy telterős, a város legszélesebb néprétegeinek érdekeit képviselő, az általános, egyenlő, titkos választójog alapján választandó képviselőtestület kell, mely felelősségének indatában komoly munkát fog végezni.

Dr. Domján Lajos terjesztett elő határozati javaslatot, mely szerint a Nemzeti Tanács Nagykanizsa város képviselőtestületének leg-sürgősebb felosztását kéri a magyar kormánytól és az új választójog alapján új városi képviselőválasztás elrendelését. A határozati javaslatot a Nemzeti Tanács általános egyhangu helyesléssel fogadta el.

Végül megválasztották a *népjóléti bizottság* tagjait, akiknek feladata lesz a nagykanizsai nyomorgókat és segélyre szorulókat lakásaikban felkutatni. A bizottság tagjaiul megválasztottak: Kőröskényi Piroska, Gerencsér Pálné, Földes Miklósné, Torma Pálné, Samuely Ottóné, Révész Lajosné, Farkas Vilma, Szalay Sándor, Cavalloni Sándor, dr. Viola Ignác, Rosenthal Jakab, Györy László, Hajdu József, Plander György, Móger Károly, Viola József, Kertész József, Dezső Aladár, Török József, Krajcsics László, Illés József, Stumpf Ferenc, Rosenfeld Miksa, valamint a jótékony egyletek által delegáltak.

HIREK.

— **A nagykanizsai magántisztviselők közgyűlése.** A haboru előtt aug volt városunkban agiltasabb egyesület, mint a „Nagykanizsai magántisztviselők egyesülete.” A haboru állapot azonban meg ennek a jól szervezett szakegyesületnek a működését is megbénította. A haboru kiűrése óta csak tegnapi, vasárnap volt vegre az első közgyűlés megtartható. Az elnökség jelentése szerint 5 hős halottja volt az egyesületnek. Az egyesület tisztikara a haboru alatt arra törekedett, hogy a nyomasztó drágaság ellensúlyozásai fizetés-emeléseket és drágasági pótlékokat es. közöljön ki a tisztviselőknak, amiben sok eredményt értek el. Az egyesület segélyalapjából segítettek az arra érdemes magántisztviselőket. A *Büchler Mór* titkár által betervezett jelentéseket többek felszólalása után köszönettel tudomásul vettek. A egyesület elnöke ismét *Péter Hugó*, a Magyar mezőgazdák szövetségének nagykanizsai vezetője lett, alelnökké *Kleinfeld*

Ignác, a Gazdasági takarékpénztár főkönyvelője választotta meg. Az egyesület új ügyésze dr. *Gärtner Antal* nagykanizsai ügyvéd. A megválasztott új választmány első feladatául tűzte ki az egyesület modern átszervezését és minden jel arra vall, hogy ez egyesület régi, kipróbált lobogója alá nemcsak a régi, hanem az új tagok tömege lelkesen fog sorakozni.

— **Gyászrovat.** Tegnap vasárnap elhunyt Nagykanizsán özv. *Schulhof Adolfiné*, néhai Schulhof Adolf volt nagykanizsai bornagykereskedő hitvese. A megboldogultban Árvai Adolfiné édes anyját gyászolja. Temetése f. hó 24-én délután 3 órakor lesz a Csengery utca 31. számú gyászházban.

— **A csáktornyai tanítóképző Nagykanizsára helyezésétől még nem lehet szó.** Nagykanizsa város tanácsa nemrég felirattal fordult a belügyi és kultuskormányokhoz, hogy az állami hovatartozandóságát illetően fölötte kétes jövőjű Muraközben telepítsék Nagykanizsára a perlaki szemkórházat és a csáktornyai állami tanítóképzőt. A szemkórház idehelyezésének ügyében már szombaton megjött a kormány helyesítő válasza, amit lapunk legutóbbi számában közöltünk. Tegnapra a csáktornyai tanítóképző intéz. t. sorsára vonatkozó miniszteri döntés is megérkezett ez ügyben a kormány az alábbi távirati választ adta Nagykanizsának:

Dr. Sabján Gyula polgármester urnak Nagykanizsa.

A csáktornyai állami tanítóképző intézetnek Nagykanizsára való áthelyezése ügyében vett táviratára tisztelettel értesítem, hogy a normális viszonyok helyreálltáig intézmények, vagy intézetek áthelyezésének kérdése tárgyalás alá nem vehető. *Allamtitkár.*

Őszintén szólva, kár is lett volna, ha a kultuszminiszter máris elrendelte volna a csáktornyai tanítóképző intézet áthelyezését. Kétségtelen, hogy a Muraköz népe ezt minden egyébnek vette volna, csak a magyarság Muraköz iránti szimpatiajának megnyilatkozása gyanánt nem. Pedig úgy gondoljuk, hogy most fölöttebb fontos, hogy a muraköziek irántuk érz. it őszinte, mély rokonszenvünktől legyenek meggyőződve. Ennek pedig épp az ellenkezőjét mutatná, ha a Muraközöttől minden közintézményét elvisszük épp most, amikor az a jelszó, hogy minél többet adjunk nemzetiségünknek.

— **Megszűnnek a katonaszemélyek kedvezményei a Déli vasuton.** Tekintettel a megváltozott viszonyokra, a Deli vasut vonalain és a bars—pakráci vasuton katonaszemélyek, azok hozzátartozói és cselédjei részére szolgálaton kívüli utazásoknál fennálló összes menetkedvezményeket 1919. január 1-ével megszüntetik.

— **A termés betakarítása és a Haditermény.** Az országnak még számos helyen nincs betakarítva a termés, aminek sok esetben az az oka, hogy nincs munkás. Ilyen esetekben az érdekelt birtokosok forduljanak a Haditerményhez, közöljek, hogy hány munkásra van szükségük, el tudják-e őket látni s ez esetben munkásosztagokat küldenek ki, melyek katonai felügyelem alatt állanak.

— **A NEMZETI FÜRDŐ naponta (az ünnepek alatti is) nyitva van reggel 6-tól este 7 óráig.**

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség III. csoportja tart ma szolgálatot.**

— **Svájci órát kapnak az órák.** Az Omke táviratilag felszólította a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamarát, hogy írja össze a kerületébe tartozó órák igényét. svájci arany, ezüst és nikkal órákra. Ezek az

órák a Magyar-ukrajnai kivitelezési társaság tulajdonát képezik, az hozatja be az órákat a volt kormány engedélyével Svájból és mivel most a kivitel Ukrajnába megszűnt, az órákat a magyar órák között szétosztja. Azok az órák tehát, akik ilyen órákra reflektálnak, jelentsek be ezt az igényüket a kereskedelmi és iparkamaránál.

— **Felhívás.** Felhívjuk mindazokat, akik lábfeleire, vagy bőrányagra (felsőbőr, talp) igényt tartanak és erre valóban rászorultak, hogy ebbeli igényüket a városház tanácstermében működő összeíróbizottságnál mielőbb jelentsek be *A Katona és Munkástanács.*

— **A nagykanizsai földmunkások és kisbirtokosok felhívataknak,** hogy a karácsony másnapján Budapesten a földbirtokreform ügyében tartandó országos gyűlésre küldendő nagykanizsai delegátusok megválasztása végett holnap, f. hó 24-én este 7 órakor a Munkásotthonban értekezletre jönni szíveskedjenek.

1783/918. sz.

Pályázati hirdetés.

A nagykanizsai munkásbiztosító pénztár utalással a Munkásbiztosítási Közlöny 1918. évi 40. és 41. számában közzétett pályázati hirdetésére pótpályázatot hirdet:

- egy számellenőri állásra,
- egy előléptetés folytán esetleg megüresedő számtiszt. illetve I. oszt. kezelőtiszt. állásra,
- egy II. oszt. kezelőtiszt. állásra.

Az állások betöltésénél elsősorban az ezen pénztárnál tényleges szolgálatban álló alkalmazottak kérvényei fognak figyelembe vételni. A megválasztottak az állást azonnal elfoglalni tartoznak. Sajátkezűleg írt pályázati kérvény benyújtásának határideje december hó 30-ikának déli 12 órája.

Bővebb felvilágosítással a pénztár igazgatója szolgál.

Nagykanizsán, 1918 december 21-én.

Lendvai Vilmos s. k. elnök. Révész Lajos s. k. igazgató.

Könyvek

adják a tudást, ismereteket, melyre mindenkinek szüksége van.

Mi szebbel ajándékozhatná meg Önmagát és hozzátartozóit, mint a tudás csíráival?

ifj. Wajdits József

könyvkereskedése

(Czégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

raktáron tart felnőttek, ifjak és gyermekek részére minden irányu könyveket, melyekből karácsonyra örömet, későbbre tudást meríthet.

500 mtr. legjobb minőségű svájci selyem sima sötétkék, barna és nyerszínben 70 cm. széles ezélt 110 K, most 45 korona méterje míg a készlet tart

Weiszfeld és Fischer Nagykanizsa.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vüékre postán 3-50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjszabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: **Dr. Hajdu Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa, 1918. december 24. kedd

293. szám.

Bevonultak a szerbek Muraközbe.

Szerb csapatok Csáktornyán Kisszabadkán, Murakirályon, Rotorban

Nagykanizsa. Ma éjszaka a Horvátországban elhelyezkedett szerb reguláris csapatok átlépték a Drávát és a hajnali órákban csendben és senkitől nem akadályozva megszállták Csáktornyát, valamint a déli vasút vonala mellett fekvő Kisszabadka és Murakirály állomásokat. Ezzel tehát valósággá vált Muraköznek a szerbek által való megszállása. A szerbek ma délig a Muraköznek körülbelül a felét szállták meg. A szerb parancsnok kijelentése szerint a Murát átlépni semmi szándékuk nincs, mert azt tekintik demarkációs vonalnak, s így Nagykanizsának a szerbek által való megszállásáról — legalább egyelőre — még nincsen szó.

Lapzártakor jelentik, hogy a szerbek délután félhárom órakor bevonultak Kotorba, tehát elérték a Murát is. A muraközi szerb megszálló csapat egy lovaszászlóaljából áll, melynek egy őrnagy a parancsnoka. A parancsnokság székhelye Csáktornya. A szerbek a Magyarország felé jövő vonatokat átvizsgálják. Ennek folytán a ma délutáni prágéri hofi vonat többórás késéssel fog megérkezni Nagykanizsára.

Somogyban is előnyomulnak a szerbek.

Kaposvár. A barcsi szerb megszálló csapat mindjobban terjeszkedik észak és északnyugat felé. Az eddigi jelentések szerint a szerbek Somogy megyének mintegy ötödrészét szállták meg. Bevonultak Babocsa, Berzence, Görgeteg, Kadarkút, Hedrehely és Visnye községekbe. A megszálló csapatok a lakosságot tolmácsok útján rendre és nyugalomra intik, magatartásuk állítólag kifogástalan, sőt előzékeny.

Az új től demarkációs vonal.

Budapest. Ma délelőtt Vyx alezredes hivatalosan tudatta a kormánnyal, hogy az antant-főparancsnokság a cseh-szlovák csapatok számára új demarkációs vonalat állapított meg. Erről a következő átiratot küldte be Károlynak:

„Kegyelmes Uram! Van szerencsém tudomására hozni december 3.-i jegyzékem kiegészítéseképpen a szövetséges keleti hadsereg parancsnoktól kapott utasításom szerint, hogy a cseh-szlovák állam által követelt határokat, mint a szlovák föld történelmi határait így állapította meg: Magyarország jelenlegi északi határa; Magyarország nyugati határa a Dunánál; a Duna az Ipoly folyó torkola-

táig; az Ipoly folyó Rimaszombattól (e város maga szlovák területre esik); egy egyenes vonal Rimaszombattól az Ung folyó torkolatáig; az Ung egész Uzsokig. A végleges határokat a békekonferencián a szövetségesek egyértelműen állapítják meg. Kérem Nagyméltóságodat, hogy mostantól a magyar csapatok a 3., 4., 5. és 6. pontban megjelölt határvonalaktól délre vonassanak vissza. Fogadja Nagyméltóságod stb. stb. Vyx.

A magyar kormány a jegyzéket átvette, de annak a csehszlovák állam történelmi határaitra vonatkozó passzusát, mint a historiai tényekkel meg nem egyezőt, nem akceptálja. Ragaszkodik a Hodzsa Milánnal a demarkációs vonalra nézve kötött megállapodáshoz és a jegyzékben brutális, önkényes eljárást lát. Minden historiai alappal ellenkezik, hogy oly szinmagyar városok, mint Pozsony, Komárom és Kassa megszállását a nemzeti-ségi elv alapján követeli essék. A kormány tiltakozó jegyzékét rövidesen átnyújtják.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: Szentől északra saját előőrseink cseh járőröket visszavertek. Szepesváralját, honnan a csehek ismeretlen okból Lócsére vonultak vissza, december 23-án ismét elfoglalták.

A többi határszélekről nincs jelenteni való.

Kolozsvárt megszállták.

Kolozsvár. A megszálló román csapatok ma délelőtt 10 órakor bevonultak Kolozsvárra. A megszálló csapat 4000 fő legénységből, 50 tisztből és két ütegből áll. Parancsnoka Jonescu tábornok. Haller polgármester Szamosfalvánál az országúton várta a tábornokot s beszédében kérte, hogy kimélje a lakosságot. Az utcák kihalltak, a magyarok nem mutatkoznak. A román nemzeti tanács tagjai a Mátyás-téren ünneplik a bevonulókat és tiszteletükre 200 terítéses díszebédet adnak a Newyork szállóban. A magyar nemzetőrök Fényes Lászlónak előzőleg kijelentették, hogy nem adják át a várost, de Fényes lecsillapította őket.

Lovászy lemondása.

Budapest. Lovászy egy interjúban kijelentette, hogy azért mondott le, mert a kormány általános politikájával nem ért egyet, az ugyanis az antant előtt tulradikális és máris legveszedelmesebb helyzetbe hozta az országot. Hock János megkérdezte, nem vállalkoznék-e egy teljesen polgári kormány alakítására (Károlyi ugyanis ezt nem vállalja). Lovászy kijelentette, hogy hajlandó erről tárgyalni a különböző pártokkal.

A kanizsai ruhagyűjtés.

Négyszáz volt katona kér ruhát.

Utolsó felhívás a ruharejtegetőkhöz.

— Saját tudósítónktól. —

A kanizsai közönség hagyományos indolenciája a ruhabezolgáltatási akciónál ismét a maga ősi leplezettségében mulatta meg magát. A városban kiosztott rengeteg sok ruhabejelentő iv közül a legtöbbit még ki sem töltötték és be sem szolgáltatták a hatóságnak, hát még az a ruhamennyiség mily csekély, amit a felhívás folytán elküldtek a háborúból lerongyolva hazatért katonák felruházására. Az állami polgári fiúiskola egyik emeleti tanterme a beszolgáltató ruhák raktára, amelyre a nagykanizsai nemzetőrség parancsnokának, a nagykanizsai Nemzeti Tanácsnak és a városi előljáróságnak 1—1 tagja vigyáz, olyként, hogy ebbe a helyiségbe csak a három megbízott együttesen léphet be. Itt az iskolai padokon van szanaszét elhelyezve az a sokféle ruha, cipő és fehérnemű, amit a jóérzésű és becsületes hazafiságu kanizsaiak az első felhívásra összehordtak ide. Látszólag a legfestőibb zürzavarban, de jobban megnézve mégis a leglelkismeretesebb gondossággal vannak itt szétválogatva és halmokba rakva a legkülönbözőbb ruházkodási tárgyak, melyeknek pontos leltára a következő:

31 teljes öltöny,
268 civil kabát,
85 téli kabát,
246 mellény,
327 civil nadrág,
43 katonabluz,
35 katonanadrág,
17 katonaköppen,
383 alsónadrág,
639 ing és
178 pár cipő.

A helyi lapokban közölt felhívásra december 20-ig kellett jelentkezniök azoknak a kanizsai hadviselt katonáknak, akiknek nincs ruhájuk és ilyenre igényt tartanak. Összesen 409-en jelentkeztek dr. Krátky István városi főjegyzőnél, a ruhaszétosztó bizottság elnökénél. Alapos körültekintéssel végzi ez a bizottság munkáját, mert minden egyes jelentkezőnél meg kell állapítania, hogy valóban rászorul-e a jelentkező a ruhasegélyre, vagy csak konjunkturázik-e ezeknek az értékes és nagyszerűen értékesíthető holmiknak ajándékképpen való megszerzésével. Dr. Krátky főjegyző éppen ezért a nagykanizsai Munkástanácstól minden egyes szakmából 2—2 tagot kért maga mellé, akik ismerik a ruháért jelentkezőket és ezek vagyoni s egyéb viszonyait és tájékoztatást tudnak szolgáltatni arról, hogy melyik jelentkező van csakugyan ráutalva az ajándék-ruhára. E szakszervezeti embereknek véleményező javaslata alapján vasárnap délután látott munkához a ruhaszétosztó bizottság, melynek tagjai dr. Krátky István elnöke alatt Beck Samu vasutas mint a Nemzeti Tanács delegáltja, Rusz Lajos magánhivatalnok, mint a nemzetőrség megbízottja és Novai Imre városi al-

jegyző: A 409 jelentkező közül azonban egyelőre csak 113-nak szavazott meg a bizottság ruhát, mert a legtöbb igénylőt a véleményező szakszervezeti emberek nem ismerik és ezek viszonyai után még tovább kell kutatni. Néhány jelentkezettel azonban máris végérvényesen elutasítottak, mert azt konstataák róluk, hogy jómódu emberek, akik habár leszerelt katonák, de semmi jogosultságuk nincs a polgárság áldozatkészségéből összegyűlt ruhákhoz. Azok azonban, akiknek ügye még függőben van, néhány napon belül végleges elintézésben fognak részesülni.

Az eddig összegyűlt ruházódási cikkek közül egyedül csak ingekből van annyi, amennyi az előrelátható szükséglet teljes fedezésére elegendősnek mutatkozik. A legnagyobb a hiány télikabátokban és a teljes öltönyökben. Ahhoz tehát, hogy minden jogosult jelentkezőt el lehessen ruhával látni, a kanizsai közönség fokozott áldozatkészségére van szükség, vagyis helyesebben arra, hogy a közönség a legkomolyabban fogja fel a ruhabezolgáltatási kötelezettséget. Éppen ezért a hatóság ez úton figyelmeztet mindenkit, hogy ruhabejelentő ivét megfelelően kitöltve a kormányrendelet értelmében szerinte fölösleges ruházati cikkekkel együtt a legsürgősebben juttassa el a nagykanizsai ruhagyűjtő raktárba, az állami polgári fiúiskola III-ik osztályába. Ha ugyanis a ruhakollekció Nagykanizsán nem járna kellő eredménnyel, a hatóság a munkástanács tagjaival együtt házkutatásokat fog végezni. A ruharejtegetők büntetése pedig 6 hónap és 2000 korona. Ennyit pedig valóban nem ér meg senkinek egy kifényesedett kabát, vagy egy kirottosodott szélű nadrág. A ruhabezolgáltatás utolsó terminusa december 27-ike.

HIREK.

— **A zalai hadifoglyok hazaszállításának ügye.** A folyó hó 11-én tartott értekezlet megbízásához híven eljárunk Budapesten az idegen államokban sanyalódó véreink hazaszállításának sürgetése ügyében. A hadügyminisztérium illetékes ügyosztálya élén álló százados rámutatott az oroszországi zord éghajlati, valamint a rettenetesen felfordult politikai viszonyokra, melyek legfőbb akadályai az oroszországi hadifoglyaink hazaszállításának. Az ügyosztály minden alkalmazottja azonban lázasan dolgozik mielőbbi hazaszállításuk előkészítésén. Ez a cél vezeti gr. Károlyi Mihályt is, ki már utban van Svájc felé, hogy ott, mint a magyar kormány kormánybiztosa, összeköttetései révén az ügy iránt érdeklődést keltsen, s Svájc közvetítésével az anant szükséges jóakarát és segítségét kinyerje. — Érintkezésbe léptem a főváros valamennyi jelentékenyebb lapjával arra nézve, hogy ügyünket, az ország közügyét felkarolják. A nagykanizsai és közel vidéki hadifoglyok névszerinti kimutatását és statisztikai adatait a közel napokban juttatom el úgy a hadügyminisztérium illetékes ügyosztályába, mint a Vörös kereszt e célból szervezett tudósító irodájába, IV. Fővám-tér 2—3. szám alá. A nagy munkanyag s azon körülmény, hogy még állandóan jelentenek be hadifoglyokat a kimutatás részére, — akadályozott eddig a kimutatás elkészítésében. Megnyugtatom t. megbízóinkat, hogy mindent elkövetünk úgyünk dűlőre juttatása érdekében s ha szükségesnek látom, újabb értekezlet összehívásával szóbelileg is jelentést teszünk a részleges vagy teljes eredményről. Addig azon fáradozom, hogy az illetékes faktorokkal való összeköttetést megteremtsem.

Kérem az érdekelt közönséget, hogy eme sorokat egyelőre megnyugtatólag fogadni sziveskedjék. Nagy Lajos.

— **Fűtik a vonatokat.** Gárami Ernő kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben a Máv. vonatok fűtésére vonatkozólag intézkedik. A miniszter utasítása szerint a szénkészlethez képest a vonatokat azonnal fűtsék. Ha a szénkészletet nem lehet növelni, a vasúti forgalmat még jobban redukálni fogják, de csak fűtött vonatokat indítanak utba. — Ami a *Délivasut* vonatjait illeti, ezek mind fűtve vannak, de természetesen csak úgy, ahogyan a gyenge minőségű szénrel fűteni lehet.

— **A nagykanizsai hadirokkantak szövetségének alakulása.** A Hadirokkantak, hadisérültek és hadiözvegyek országos szövetségének utasítása szerint a nagykanizsai fiókhöz tartoznak Zalamegye összes hadirokkantjai, katonáözvegyei és árvái. Miért is az országos szövetség nagykanizsai fiókjának elnöksége értesíti az összes bajtársakat, hogy Nagykanizsán a városháza tanácstermében 1918. dec. hó 26-án d. e. 11 órakor taggyűlést tartanak. Tárgysorozat: 1. Jelentés és az alapszabályok ismertetése. 2. A vezetőség, illetve a választmányi tagok és alelnök, pénztáros, ellenőrök választása. 3. A szövetség programjának ismertetése. 4. Indítványok és panaszok tárgyalása s tagok felvétele. A szövetség felkéri Nagykanizsa és Zalamegye közönségét, hogy az egyesületet belépésükkel támogassák. Alapító tag lehet bárki, aki 1000 koronát fizet, pártolótag pedig az, aki 5 éven át évenként 100 koronát fizet. Rendes tagok csak rokkant katonák és katonáözvegyek lehetnek, kiknek évi tagsági díja 6 korona. Beiratkozni lehet, a szövetség ideiglenes helyiségében, a Hazai Biztosítónál (Erzsébet-tér 16. szám alatt) és a taggyűlésen az elnökségnél.

— **Lefülették a kiskanizsai betörőket.** Néhány nap óta minduntalan közöltünk egy-két kiskanizsai betörésről szóló hírt. Tegnap éjjel ismét történt két betörés Kiskanizsán. Niklesz Ferenc vasúti kalauznak Szent Rókus-utca 13 szám alatti házában először a fűkamrárt nyitották ki álkulccsal, ahol húst szoktak fűstölteni, de miután itt semmit sem találtak, az éléskamrába törtek be az ablakon keresztül, onnét pedig a padlásra mentek, s egy értékes filc csizmát emeltek el. — Ugyancsak tegnap éjszaka Gozdán Ferencnél is dolgoztak a titokzatos kiskanizsai betörők. Itt azonban nem tudtak bejutni a lakásba, tehát úgy oldották meg feladatukat, hogy a ház utcai ablakát betörték és az ablakrács között benyulva az egyik ágyról leszedtek minden leszedhetőt és pedig néhány vánkost, dunyhát és az ágyterítőt. Ma reggelre a rendőrség kinyomozta és lefűlette az összes legutóbbi kiskanizsai betörések tetteseit. Két betörőbanda működött Kiskanizsán, melyek mindegyike 3—3 tagból áll, akik csupa leszerelt katonák. Az egyik társaság tagjai: Nagy József Baltis, Munkácsi Dezső és Nagy Sándor, a másiké pedig: Martinecz János, Szukovics Lajos és Nagy József Baltis (az utóbbi mindkét érdektársaság tagja volt.) A betörők a lopott holmik értékesítésénél veszettek rajt. Bevallották, hogy az utóbbi napokban Kiskanizsán történt hét betörést mind ők követték el. Az eltűnt holmik nagyrésze is mind előkerült. A kitűnő társaság tagjait a rendőrkapitányságon őrzik, de a karácsonyi ünnepeket már az ügyészség vendégfogadóiban fogják tölteni.

— **A NEMZETI FÜRDŐ naponta (az ünnepek alatt is) nyitva van reggel 6-tól este 7 óráig.**

— **Bevezetések elhalasztása.** A nagykanizsai takarékpénztár által alapított *Önsegélyező Szövetkezet* a f. hó 25., 26. ára eső befizetések 27-én, pénteken délelőtt lesznek megtartva. — A Gazdasági Önsegélyező Szövetkezet f. hó 25. i befizetéseit 27-re (péntek), a 28. i befizetéseket 29-re (szombat) helyezte át.

— **A nagykanizsai kereskedelmi alkalmazottak szervezkedése.** Az oszlályharc jelszava alatt megindult általános szervezkedésből nem maradt ki a nagykanizsai kereskedelmi alkalmazottak sem. Vasárnap délután megalakult száz taggal a Kereskedelmi Alkalmazottak nagykanizsai csoportja. (A kereskedelmi alkalmazottak országos szakszervezete egyik tagját képezi az Alkalmazotti Szakszervezetek Országos Egyesülésének, amelynek körébe nyolc különböző foglalkozási csoport: a bankhivatalnokok, egyéb magántisztviselők, kereskedelmi alkalmazottak stb. tartoznak.) A kereskedelmi alkalmazottak szervezetének nagykanizsai helyi csoportja az alábbi tisztikart választotta: Elnök: Adler Béla, Alélnök: Perlisz Jenő, Pénztárnok: Harmat Simon, Titkár: Wortmann Emil, Háznagy: Singer Pál, Jegyző: Friedenthál Rezső, Ellenőrök: Welisch Jenő, Herenstein Béla, Gerő Miksa, Tóth József és tíz választmányi tag. — Az egyesület helyisége a Nagykanizsai Kereskedő Ifjak régi helyiségében van. Hivatalos órák naponta délelőtt 9—11-ig és délután 2—4-ig.

— **Börkiosztás az Ipartestületben.** A hadból visszatért és rokkant lábbeliiparosokat saját érdekükben kérjük, hogy a részükre kiutalandó bőryanag megszerzése céljából f. hó 26-án délelőtt 11 órakor az Ipartestület helyiségében megjelenni sziveskedjenek. Az Ipartestület elnöksége.

— **Betörők egy Eötvös-téri üzletben.** Az éjszaka betörők garázdálkodtak az Eötvös-téren lévő *Szieger*-féle fűszerüzletben. Az üzlet összes zárai, ablakai és falai mind érintetlen rendben voltak, s így eleinte szinte rejtélyesnek látszott az ügy. Végre megállapították, hogy a betörők a padlásablakon keresztül jöttek, s a padlásajtót felfeszítve jutottak le az üzletbe, ahonnét 10 kiló cukorral, s néhány üveg cognaccal és likörrel megrakodva ugyanazon az úton távoztak, mint amelyiken jöttek. A rendőrség a helyszínen indította meg a tettesek utáni nyomozást.

— **Elveszett egy arany gyűrű 1 gyönggyel és 2 briliánsal és egy drb. arany gyűrű 3 briliánsal és 2 türkissel.** A becsületes megtaláló adja be a lap kiadóhivatalába, ahol 200 korona jutalomban részesül.

— **A Nemzeti Tanács által fedezendő költségekhez hozzájárultak:** Patria pótkávégyár a 15.000 koronás adománya első részletül 5000 K, Merkly János 200 K, Májon Testvérek 50 koronával.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség IV. csoportja tart ma szolgálatot.**

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3-50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 27. péntek

294. szám.

A horvátok Muraközben

Pircher őrnagy tárgyalásai. — Franciák váltják le a horvátokat. — Nagykanizsát nem akarják megszállni. — Nyugalom Muraközben. — A visszavont egyezmény.

— Saját tudósítónktól. —

Nyolc hete minden pillanatban el voltunk készülve arra az eshetőségre, hogy a délszlávok ifju hadserege meg fogja szállni Muraközt. Mégis mikor kedden a telefonjelentések hírül adták, hogy a szerbek bevonultak a muraközi szomszédos községekbe, a váratlan döbbenettel fogadtuk a jelentést. A legvéresebb harc-téri meglepetések nem okoztak annyi fájdalmat Nagykanizsa népének, mint ez a sokszor beharangozott békés megszállás. Szerdán és csütörtökön a legvéresebb rémhírek kelték szárnyra a statárium megboszulásáról, akasztásokról, elhurcolt tuszokról. Tegnap reggel némelyek már azt is tudni vélték, hogy 600 szerb megérkezett a nagykanizsai állomásra. Csupa agyrém!

Muraközt nem a szerbek, hanem a volt közös hadseregből átvett horvát katonák szállták meg Perko volt osztrák-magyar alezredes vezetésével. Mindössze a tisztisztikarnak van néhány szerb tagja, de van ott állítólag több volt 48-as tiszt is. Tegnap reggel a hadügyminiszter megbízásából Pircher Ödön a volt 48. gyalogezred őrnagyja különvonaton leutazott a horvát parancsnok szállására Csáktornyára, hogy a kormány nevébe tárgyalásokba bocsájtkozzék Perko alezredessel. Parlament-őrnagyunk kíséretében voltak: dr. Krátky főjegyző, Barcza felügyelő, Pap főhadnagy és Kumper Antal polgári biztos. A legelőzékenyebb fogadtatás után nyomban megkezdtek a tárgyalásokat, melyek eredményéről jegyzőkönyvet vettek fel, és kora délután már visszajöttek a parlamenterek Nagykanizsára.

A horvátok közléséből és a megállapodásokból Pircher őrnagy ur a *Zalai Hírlap* munkatársával a következőket volt szíves közölni:

Perko őrnagy kijelentette előttünk, hogy Muraköz megszállása nem a jugoszláv politika programpontjaként következett be, hanem csupán azért, mert a statáriális eljárás izgalma miatt megviselt muraközi lakosság maga kérte a horvátok bevonulását. Így nincs szándékukban Nagykanizsát sem megszállni. A Murát demarkációs vonalnak tekintik olyannyira, hogy az ugyancsak megszállt Alsólendvárról vissza is rendelik csapataikat a Mura mögé. A megszállás legkeletibb pontja a murakereszturi hid muraközi hídfője. Muraközt nem tekintik elfoglalt ellenséges területnek, közigazgatásába sem avatkoznak be, ha a jegyzők, szolgabírák el nem menekültek volna. Aki a helyén maradt, tovább is végzi munkáját. Az igazságszol-

gáltatás módjain nem változtatnak, mindenkit csak a rendes és illetékes bírósága vonhat felelősségre. Eddig ugyan elfogtak a horvátok 26 polgárt, de közülök 19-et máris szabadon bocsájtottak. A vasúti közlekedést csak annyiban korlátozzák, hogy a Muraközt csak az ő Passierscheinjükkal lehet elhagyni, amit a katori vizsgáló-állomáson ellenőriznek. Egyébként rövidesen franciák fogják leváltani őket.

A megállapodásokról felvett jegyzőkönyvet azonban a katori vizsgáló állomáson inspekciónál horvát zászlós elkobozta a hazatérő parlamenterektől azzal, hogy ők írásos ígéreteket nem tehetnek. Ez azonban keveset változtathat a megállapodás értékén. A világháború igazolta, hogy a törvénybeiktatott egyezményeknek esetleg kevesebb erejük lehet, mint egy parancsnok adott szavának.

Munkatársunk megemlítette Pircher őrnagy-nak a nálunk elterjedt rémhíreket, miket ő a látottak és hallottak alapján megcáfolt. A megszálló csapatokban — ugymond — ideális a fegyelem és a rend, nem tehető fel, hogy a megszállást rémuralommá akarnak tenni. Sőt, úgy véli, annyira kerülnek a vérontást, hogy a megszállást sem hajtották volna végre, ha az nem történhetett volna meg kardcsapás nélkül.

Csáktornyáról tegnap Nagykanizsára érkezett utasok, kik átérték a megszállás két első napját, ugyancsak úgy nyilatkoznak, hogy ideális a rend, a vagyon- és életbiztonság.

Jelentésünk van arról, hogy a horvátok átmenetileg megszállták Letenyét is, de tegnap estefelé visszavonultak ott is a Mura mögé. A tegnapi havazás, miként annyifelé, úgy Letenye irányában is megrongálta a telefonvezetékét, így sem nekünk, sem a katonai hatóságoknak nem áll módunkban e jelentés megbízhatóságát ellenőrizni.

Nagykanizsa városa ma már nyugodtan néz a fejlemények elé. Minden szerv, hivatal, katonaság a helyén van és dolgozik. Mindkét ezredünk teljes létszámban ittmarad és várja a hadügyminiszter rendelkezéseit. Mindössze a katonai raktárakat, készleteket szállították beljebb az országba. A vágató katonai szekerek énekelő bakák vidám fedezetével hordták a sok holmit tegnap egész nap a vasútra. Ilyen hurcolkodás a háború alatt is többször volt, mikor a délnyugati front hol közelebb, hol messzebb volt tőlünk.

HIREK.

Heti előjegyzési naptárakat

1919. évre t. üzletfeleinknek önköltséges áron 3 kor. 50 f.-ért szállítunk. Erre igényt tartókat felkérjük, közöljék velünk hány darabot óhajtanak. — Gutenberg-nyomda.

— A Károlyi-párt Zalaegerszegen. A zalamegyei 48-as függetlenségi párt december 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen, az Arany Bányás szálloda nagytermében gyűlést tart, melyen az Országos Párt budapesti kiküldöttjei fogják a programot és a politikai helyzetet ismertetni.

Az országszerte megindult havazás a legtöbb telefonvezetékét megrongálta. Benn Nagykanizsa városában is a telefonállomásoknak mintegy fele elvesztette összeköttetését a központtal. Az interurban vonalak egy része is elszakadt, így a budapesti is. Kerülő uton arról értesülünk, hogy Budapest körül is úgy megrongálódtak a vezetékek, hogy estig aligha lehet azokat helyreállítani. Megkíséreltük, hogy vidéki laptársaink közvetítésével szerezzünk tudósítást, de hasztalanul. Lapunk zártakor kaposvári kollégákkal nagynehezen összeköttetést kaptunk, de ma a havazás miatt ők is pesti tudósítás nélkül kénytelenek megjelenni.

— **Pártalakulás.** Tegnap alakította meg helyi csoportját a Kisgazda-párt, mely a Károlyi-párt nagygyűlésén bejelentette, hogy a kormányt törhetetlenül támogatja. A nagykanizsai kisgazdapárt alakuló gyűlésén elnökül **Karlovics József**, ügyvezető titkárrá **Dr. Hegedűs Györgyöt** választották meg.

— **Eljegyzés.** **Weisz Jenő** eljegyezte **Kalmár Rózsikát**.

Sipos István eljegyezte **Franzics Linuska** kisasszonyt. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Művészeti egyesület Nagykanizsán.** Városunk intelligens közönségében lappangó művészeti érzék fejlesztésére és művészeti kultúránk irányítása céljából **Pfeifer Elek** főgimn. tanár egy művészeti egyesület létesítését határozta el. A művészi ápolgatása minden megnyilvánulásában lesz ezen egyesülés célja. Városfejlesztési eszmék propagálása, művészeti ismeretek népszerűsítésére szolgáló előadások, kiállítások rendezése, dilettáns kurzusok tartása, egy állandó képtár és művészeti könyvtár szervezése, mindmennyi kiemelkedő momentumai lesznek **Pfeifer tanár** hatalmas kultur-programjának. Amint halljuk, az egyesület működésének kezdete **Pfeifer tanár** művészet-bölcseleti népszerű előadás-sorozata lesz. Az egyesület megalakulásának időpontját közölni fogjuk.

— **Rokkantak ügye.** A Hadirokkantak, Hadisérültek, Hadiözvegyek és Hadiárva helyi csoportja tegnapi hirdetett ülését vasárnap délelőtt 11 órakor tartja a Munkásokban. — Akik a karácsonyi segélyt még nem vették fel, holnap, szombaton jelentkezhetnek a város-házán kifizetésre.

— **Postaforgalom Muraközszel.** A postafőnökség közli, hogy a horvát megszállás területére közönséges leveleken kívül semmiféle postai küldeményt nem vesznek fel.

— **Gyászrovat.** Szerdán reggel elhunyt özv. **Neufeld Adolfné** sz. **Kirschner Julia** urnő 83 éves korában. A köztisztelőben megöszült matrona halálát fia **Neufeld Jakab**, három leánya és kiterjedt rokonság gyászolja. Ma délután 1/3 órakor helyezték nagy részvét mellett örök nyugalomra.

E hó 22-én temették Alsólendván dr. **Laubhaimer Oszkár** közjegyzőt. Özvegye és három fia iránt egész Alsólendva közönsége fejezte ki részvétét a temetésen való megjelenésével.

— **Jótekonyság.** A Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Nagykanizsai Szeszlinomitója a város penztárához 15000 koronát fizetett be a tudóbeteg szanatórium alapjára.

— **A megyei és városi alkalmazottak kormánybiztosa.** A belügyminisztérium leiratban értesítette Zalavármegye kormánybiztosa úlján az alispánt, hogy a községi és körjegyzők, egyéb községi alkalmazottak, valamint a vármegyei s városi alkalmazottak hivatalos működésük lehetővé tételére, más működési körben leendő beosztásra és ezzel kapcsolatos kérdések megoldására dr. **Hegymagi Kiss Pál** miniszteri segédtitkárt kormánybiztossá nevezte ki Budapest székhellyel. Uta itja a hatóságokat, hogy minden intézkedését haladéktalanul teljesíteni tartoznak.

— **Felrobbant kézigranát.** Tegnap este felé öt órakor az egész városban messzehallható detonáció ejtette rémületbe az embereket. Mindenki nagy katasztrófára gondolt, pedig mindössze egy éretlen tréfa — szerencsére baj nélkül — következménye volt a dörrenés. Eddig még ismeretlen tettes az igazságügyi palota előtt egy kézigranátot vágott földhöz s az okozott zűrzavarban elmenekült. A robbanás ereje két gyermeket az igazságügyi palota

falához nyomott, de szerencsésen semmi kárt nem tett bennük. A közeli házakon néhány ablak megrepedt. — A gránát valószínűleg a húzózkodó katonai készletekből került illetéktelen kezekbe.

— **Iskolai hír.** A polgári fiú- és leányiskolában a tanítás január hó 3-án kezdődik. Az igazgatóság.

— **A nagykanizsai izr. hitközség** a f. hó 15 ére egybehívott és az időközben bekövetkezett gyászeset miatt elhalasztott rendes közgyűlését f. hó 29 én, vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg a hitközség tanácstermében a következő tárgysorozattal: I. Az 1919. évi költségvetés megállapítása. II. Egy községkerületi képviselő és egy számvizsgáló bizottsági tag választása. III. Esetleges indítványok.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség** III. csoportja tart ma szolgálatot.

Nyilttér.

Fogorvosi rendelés.

DR. KAHÁN IMRE törzsorvos fogorvosi rendelését Zrínyi Miklós-utca 40. sz. alatt (volt Bartos-féle házban) ismét megkezdte.

A fogtechnikai laboratóriumban ugyanott egy négy polgárit végzett fiú vagy leány tanulóknak felvétetik.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos lámpákkal

Ie het betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsramlámpákat.

**GUTENBERG
NYOMDA**

Üzletkönyvgyár
Vonalozóintézet

NAGYKANIZSA, Csengery-u. 7. sz.

Minden legkisebb
nyomtatványrendelést
nagy gondtal szállít.

Saját gyártmányu üzleti-
könyvek minden nagyság-
ban kaphatók.

TELEFON 41 SZÁM

Zalai Hirlap kiadóhivatala

Hirdetéseket jutányosan felvesz.

Könyvek

adják a tudást, ismereteket, melyre mindenkinek szüksége van.

Mi szebbel ajándékozhatná meg Önmagát és hozzátartozóit, mint a tudás csirájával?

ifj. Wajdits József

könyvkereskedése

(Cégtulajdonos: Gutenberg-nyomda)

raktáron tart felnőttek, ifjak és gyermekek részére minden irányu könyveket, melyekből karácsonyra örömet, későbbre tudást merithet.

Kövérdisznot venne **Kacsó J. Királyi Pál-utca 8. szám.**

Üzlet megnyitás.

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy piaci hussátortomat ismét felállítottam, s ott elsőrendű marha- és borjúhúst a legolcsóbb napi áron árusítom. Kérem becses párlfogásukat,

kiváló tisztelettel

Mandelbaum Oszkár
mészáros.

Fényképező gépek, filmek, lemezek, papírok, felszerelési tárgyak legolcsóbb árban **SZABÓ ANTAL** fényképészeti szaküzletében Nagykanizsán.

„HERMA“ gyertya

petroleum hiányában a legjobb világitó anyag. — Dobozonkint (5 gyertya 1 tartó) Kapható **EPSTEIN VILMOSNÁL** II., Bazár-udvar II. emelet ajtó 26. Viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

500 mtr. legjobb minőségű svájci selyem sima sötétkék, barna és nyersszinben 70 cm. széles ezeltől 110 K, most 45 korona méterje míg a készlet tart

Welsfeld és Fischer
Nagykanizsa.

Dunántul egyik legforgalmasabb

Szép alma kapható nagyban és kicsinyben

Király-utca 28. sz.

udvari raktárhelyiségben
RECHNITZER MÓR

Vadászfegyvert és Browningpisztolyt
veszek

Szabó Antal Deák-tér 15.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vialékre postán 3.50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyilttér és hirdetések díjzabás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Görtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kladóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 28. szombat

295. szám.

Hadügyminiszterünk Jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

A Hernád völgyében a Branyiszkószoroson át előnyomuló csehek Korompa—Szinnyeuifalu vonalat érték el.

Csehek Eperjesen.

Kassa. Pénteken délelőtt a csehek újra megkezdték előnyomulásukat. Korompára még tegnap egy harminc főből álló cseh osztag vonult be, melyet egy pánfélvonal követett. A csehek egy másik osztaga Szepesvár-álfélig ért le. Megszállták az Eperjestől néhány kilométerre északra fekvő Vihnye—Szinnyeuifalut. Parancsnokuk értesítette Eperjes városát, hogy szombaton délből bevonul Eperjesre. Ma délelőtt tényleg meg is érkezett oda harminc szállásoscsináló. Délre várják a megszálló csapat bevonulását.

Pozsony és Léva megszállás előtt

Budapest. A csehek január 4-én akarnak Pozsonyba bevonulni. Erről a szándékukról értesítették Pozsony parancsnokságát és bejelentették, hogy biztonságuk zálogául tuszokat fognak szedni. A csehek keleti szárnya Eperjest megszállta, nyugati frontszakaszukon pedig Léva alá érkeztek.

Berthelot Budapesten.

Budapest. Berthelot tábornokot a magyarországi francia megszálló csapatok parancsnokát és 40 tisztből álló törzskarát hétfőn délre Budapestre várják. Utak indulásuk vasárnap estére van jelezve.

Szász—cseh háború.

Bécs. Szászország elhatározta, hogy mozgósít Csehország ellen, miután a cseh imperialisztikus törekvések veszélyeztetik Szászország határait. A 12. és 19. szász hadtestek mozgósítását már elrendelték.

A világhelyzet.

Genf. A Humanité hosszabb cikkben boncolja a világhelyzetet. Parasztjainkat — írja — agyonnyomorítják a pénzügyi terhek, a társadalmi forradalom egész Európát megreszkettetik; a polgárságon a legnagyobb ijedelem lett urrá, nagy járványok terjedésétől fél. Az első gondolat az volt, hogy proletár hadsereget vezet-

nek Oroszország ellen, de ez ma végzetes volna, mert az lenne az első következménye, hogy a forradalom hullámai átcsapnának az antant-államokba is. Oroszországban, Ausztriában, Németországban, a Balkánon és Lengyelországban egyre nagyobb az éhség. Oly nagy szerte az elkeseredés és az osztályok közti ellentét, hogy ennek átregzéseitől az antant-államok sem maradhatnak mentek. Ily körülmények közt kell megkezdeni a béketárgyalásokat! Wilson az egyetlen, aki megérti, hogy e rettenetes időkben a kimerült népeket egyesíteni kell. Ha hallgatnának az ő bölcs szavaira, lehetséges lenne a világot egy időre meggyógyítani. De nem bizonyos, hogy a vezető osztályok követni fogják Wilson intelmét.

Eltolták a béketárgyalást.

Bécs. A Fremdenblattnak jelentik Basalból: A békekonferencia programja változást szenvedett. Csak január 16-án kezdődnek az előzetes tárgyalások, melyeken Anglia, Franciaország, Olaszország és az Egyesült Államok képviselői vesznek részt. Oly kérdések tárgyalásába, melyek a többi szövetséges érdekeit is érintik, ezek is bevonatnak. Így a keleti kérdést Görögország, Szerbia és Románia meghallgatásával tárgyalják. Az előzetes konferencia kezdetén a négy nagyhatalom foglalkozik az általános helyzettel, és itt szóhoz jutnak azok a semlegesek is, kik a háborúban jóindulatukkal támogatták az antantot.

Wilson tárgyalásai.

London. A Reuter ügynökség jelenti, hogy Wilson tegnap két órán keresztül tanácskozott a Buckingham-palotában Lloyd Georg-zsal és Balfourral.

A német kormányválság, Liebknecht—kancellár?!

Berlin. A német kormányválság ügyében ma lesz a döntés. A kormány ellenfelei különböző trükkökkel dolgoznak ellene. A független szociálisták kilépéssel fenyegetőznek, s ez esetben valószínű, hogy a Spartacus-csoporthoz csatlakoznának. Elkerülhetetlennek látszik, hogy a szélsőballak jussanak kormányra, akik aztán Liebknechtet kancellárnak tennék.

Nem tárgyalnak a németekkel.

Genf. A Temps írja: A berlini véres zavarok megerősítik az antant elhatározását, hogy nem tárgyal oly kormányral, melynek helyzetét egy sikeres puccs megrendítheti.

Bankhivatalnokok sztrájkja.

Budapest. A Kereskedelmi Bank tudvalevőleg a hadbavonult tisztviselők visszatérével 1500 ideiglenesen alkalmazott tisztviselője közül 258-nak felmondott. Erre az intézet tisztviselői tegnap félórás sztrájkot rendeztek, és elhatározták, hogy nem fogadják el a felmondást. — Ma reggel egy rendőrkülönítmény helyezkedett el a bank bejárója előtt s csak azokat a tisztviselőket bocsájtotta be, akik nem kaptak felmondó levelet. A folyosókon fegyveres csapatok jártak fel-alá, mintha megrohanástól kellett volna tartani. Délben az összes tisztviselők négy sorokban kivonultak a Kereskedelmi Bankból és elmentek a többi nagybancok elé. Valamennyi pesti bank tisztviselője szolidaritást vállalt a Kereskedelmi Bank elbocsájtott hivatalnokaival.

Hadifoglyaink Szibériában.

Az orosz forradalom kitörésével az orosz Szibériában levő hadifogoly véreink levelezése félbeszakadt. Csak ez év végén, november és december hónapokban jöttek levelek szibériai véreinktől nagy rendtelenséggel, a későbbben irtak korábban, idei és múlt évi levelek későbbben, egyenként vagy egyszerre kettő-három is össze-vissza.

Ez évi augusztus hóban kaptam egy sürgönyt a bécsi közös hadügyminiszteriumtól, amelyből megtudtam, hogy a chabarowski fogolytáborban volt fiam Ufában az Ural hegység európai oldalán van. Október 5-én kaptam május 2-iki kelettel irt lapot fiamról, melyben írja, hogy jönnek haza felé, 2 hónap alatt itthon lesz. November 23-án kaptam ápr. 23-án Irkutskban irt, április 19-én Bocskarában kelt lapjait, melyeken — ez utóbbin magyarul — írja, hogy április 17-én indultak el Chabarowskból, marhaszállító waggonokban 33-anként tisztek, 15 fokos hidegben, utaznak hazafelé. Két hónap múlva itthon lesz. Végül Toczkóban (Samara kormányzóság) okt. 8-án kelt levelét kaptam december 15-én — eddig ez az utolsó levele — melyben azt írja, hogy a cseh-szlovákok, akik a vörösgárdával operálnak, Szibériába visznek majd bennünket.

Közben természetesen kaptam a múlt 1917. évben és ez évi január—március hónapokban kelt Chabarowskban postára adott leveleket is, de csak a fentebbi sorozatot állítottam össze azért, mert ebből a sorozatból a következő kép alakul ki:

1918. évi április 17-én indulnak el orosz szibériai hadifogoly véreink vagy talán azoknak csak egy része Kelet-Szibériából Európa felé. Május hóban jutottak a volgaparti Samaráig. Onnan visszavitték őket Omszk felé. Utközben elmaradtak a táborból egyesek és szét, széledtek Samarában, Syzramban, Kazánban, Ulában és egyéb utba esett városokban. Ezekben éltek és igyekeztek hazaszabadulni egész október hónapig. Október hónapban összeszedték és újra visszavitték őket Szibériába ázsiai területre az ott épült fogolytáborokba; mert máshol nincs megfelelő hely kellő elhelyezésükre. Ázsiai Szibériában az entente támogatásával legkonszolidáltabb kormány van. Ez a terület már Japán és Amerika érdekszférájába esik. Innen már csak Amerikából az Atlanti-Océánon keresztül jöhetnek haza, mert az ázsiai szárazföldön a vasuti közlekedés, politikai zavarok és megbízhatatlansága miatt az utazás problematikus. Hazaszállításuk a Csendes tengeren elképzelhetetlen, de az észak-amerikai szárazföldet is keresztül át kell utazniok a Csendes-Océántól az Atlanti-Océánig. Ez okból a jövő tavasz végéig nem remélhetjük hazatérésüket. Mindez természetesen csak kombináció és mi, ha nem is tudhatunk meg teljes bizonyosságot, legalább közlelbbi valószínűséget szeretnénk megtudni. Erre nézve a következőket mondhatom:

„Szibériai hadifoglyok hozzátartozói egyesülete” című alakulat nevében kaptam felszólítást, hogy lépjek be ebbe az egyesületbe, amely feladatául tűzte ki, hogy a hadügyminiszterium hadifogoly osztályával állandó összeköttetésben csakis a szibériai hadifoglyok sorsával foglalkozik s arról a hozzátartozókat koronként értesíti. Legyek rajta, hogy a zalamegyei egyes városokban is szervezkedjenek ilyen egyesületek s azok lépjenek be a budapesti országos egyesületbe V., Zrínyi-utca 1. sz. I. emelet, Gyárfás Gyula. A tagsági díj legalább 20 K. Én megörültem ennek az új szervezetnek, feletem, hogy tagként belépek, beküldtem 30 kor. tagsági díjat („legalább” 20 K), kértem bővebb információt, megígértem, hogy ilyenmő vidéki szervezetek létesítésére is közreműködöm. Erre választ még nem kaptam s csak azóta kezdek a dolog felett kissé gondolkodni!... A továbbiakat is ez uton közölni fogom. Egyébként ezt a közleményemet is beküldöm a lappéldánnyal együtt a magyar hadügyminiszterium hadifogoly osztályának.

....y....s.

HIREK.

Heti előjegyzési naptárakat

1919. évre t. üzletfeleinknek önköltséges áron 3 kor. 50 l-ért szállítunk. Erre igényt tartókat felkérjük, közöljék velünk hány darabot óhajtanak. — Gutenberg-nyomda.

— A muraközi megszállásról semmi nyugtalanító hír nem érkezik. A megszálló csapatok tartják magukat a visszavont megállapodás pontjaihoz és nem tesznek kísérletet arra, hogy a Murán túl is terjeszkedjenek. A nagykanizsai határvédő parancsnokság járőrei Murakeresztúrtól Murszombatig cirkálnak és semmi mozgolódást nem jelentenek. A Letenyével helyreállt összeköttetés után megállapítható, hogy az ottani megszállásról szóló híradás alaptalan.

— A képviselőtestületek feloszlátása. A nagykanizsai Nemzeti Tanács tudvalevőleg múlt vasárnap kérte a kormánytól, hogy a nagykanizsai városi képviselőtestületet és Zalavár-megye megyebizottságát, mint a virilizmus utolsó mentevárait oszlassa fel és helyükbe az új választójog alapján összeülő testületeket rendeljen. Illetékes helyről származó információk szerint a kormány nem honorálja ugyan Nemzeti Tanácsunk kérelmét, de e testületek kérdése rövidesen közmegelegedésre fog rendeződni. A belügyminiszteriumban már hetek óta készítik elő a vidék valamennyi képviselőtestületének felváltását. A megyei és városi törvényhatósági bizottságokról a legközelebbi napokban rendelet fog megjelenni, melynek értelmében az ideiglenes megyei bizottságok tagjait a kormány, a városiakét pedig a kormánybiztosok fogják kinevezni. E rendeletet követni fogja a rendezett tanácsú városok képviselőtestületeinek újjászervezéséről szóló rendelet.

— A Haladás kulturális egyesület holnap, vasárnap délután 6 órakor a Városháza dísztermében előadást rendez. Előadó dr. Flesch László (Budapestről). Az előadás tárgya: A szociális átalakulás.

— Pécs, a csendes, nyugodt város. Ezzel a címmel a Pécsi Napló karácsonyi száma boldog felfoháskodással állapítja meg, hogy sehol oly rend és nyugalom nem volt eddig, mint Pécsen. „A magánvagyon biztonsága egy percre sem ingott meg. Mindvégig élvezték a rend és nyugalom áldásait. És amikor ezt a forradalom kitörése óta elmúlt nyolcadik hétben megállapítjuk, a jövő idők szempontjából el nem halgathatjuk, hogy ezen más magyar városban és községben nem tapasztalható zavartalan közrend a pécsi szervezett öntudatos munkásság, a pécsi rendőrség és polgárokból alakult, önzetlen odaadással működő polgárőrség, és ami a leghalhatósabb védelme a pécsi közbiztonságnak, a Pécsen megszállt szerb csapatok érdeme. A munkásoké, akik vezetőik iránt feltétlen bizalommal viseltetvén, azoknak utbaigazítását fogadják meg, ezek pedig örködnék a város nyugalma és közbiztonsága fölött, míg a szerb megszálló csapatok parancsnokai és tisztjei föltétlen fegyelmet és rendet tartanak csapataik, a legénység fölött; inkább jó szóval, mint szigorral fegyelmet tudnak tartani és tartanak is. A pécsi közönség nyugodtan alszik és nem tudja, milyen jóleső érzés ez. Ezt csakis az tudja megbecsülni, akinek része volt már az emberi gonosz indulatok fölülkerekedésének elszomorító következményeiben. Ezt a balsorsot háritották el ezideig — és remélhetőleg el fogják háritani a jövőben is — a mi munkás-gárdánk és a rend biztosítására hozzánk érkezett és magukat körünkben jól érző szerb csapatok és tisztjeik.” — Ugyanezen lapszámban Jovan Kosztics szerb ezredes parancsnok, Stevo Radovánovics alezredes városparancsnok és tisztikara és Milos Cvelits alezredes kellemes ünnepeket kívánnak Somogy és Baranya lakosságának. Állandóan olvassuk a pécsi lapokban, hogy mily szívélyes és korrekt viselkedést tanúsítanak a szerbek. Magánosoktól úgy értesülünk, hogy ezeket a közleményeket nem a kénytelen lojalitás diktálja, hanem a meggyőződés, — és mégis úgy érezzük, hogy Nagykanizsára nagy szomorúságot hozna egy esetleges megszállás; ha még oly nyugalmat hozna is ránk, valami elégikus lenne e nyugalomunkban.

— A ruharekvirálás. Részletes kimutatást közöltünk legutóbb a nagykanizsai ruharekvirálás eredményeiről. Már amennyire eredmény-

nek lehet nevezni azt a gyenge számsort, amit leközölhettünk. A közönség indolenciájának tudtuk be, hogy oly gyéren szállinkóztak az ócskaruhák a gyűjtőbe. Olvasóink azóta özönével küldik hozzánk a panaszokat, melyekben az indolenciát a városra háritják. Vannak utcák, melyekben egyetlen lakó sem kapta meg az összeíró lapokat. (Annyi tulbuzgóságot pedig a legjobb hizsemű hatóság sem várhat a kauszai publikumtól, hogy minden külső ösztönzés és segítség nélkül a plakát felhívására magahajtsa végre a rendeletet.) Sürgősen ki kell osztani az összeíró lapokat a város minden lakásában!

— A Nemzeti Tanács jóléti bizottsága hétfőn délután 4 órakor a központi elemi iskolában levő szokott összejöveteli helyiségében gyűlést tart, melyre a bizottság valamennyi régi és új tagjának megjeleuését kéri.

— Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleménye. Értesítjük tagjainkat, hogy f. évi december 30. és 31-én denaturált szeszt mérünk ki. December 30-án délután 2 órától 1/2,5 óráig a 1—250 számú — december 31-én délelőtt 10 órától 1/2,1-ig, a 251—500 számú és december 31-én délután 2 órától 1/2,5-ig az 501 számon felüli igazolványok tulajdonosai jelentkezzenek. Egy-egy család után fél liter szeszt adunk. Ár a régi. Edényről mindenki gondoskodik. Újabb szeszkimérés 1919. évi január 2-án délelőtt 1/2,1 óráig tart. Ekkor jelentkezzenek azon tagok, kik a rum utalványt már kiváltották, de a rumot még el nem vitték, — ugyszintén azon tagok is, kik rum utalványt még nem váltottak, de rumra igényt tartanak. Utalvány naponként délelőtt az elnökség irodájában váltható. Azon tagok, kik tengeri utalványt váltottak, de tengerit már nem kaptak, pénzüket az utalvány ellenében 1919. évi január hó 5-ik napjáig bármely nap délelőttjén az elnökségnél visszakapják. Vöröshagyma bármely mennyiségben még mindig kapható. Kilója 80 fillér. Nagykanizsa, 1918. december 27. Az elnökség.

— Egy primadonnát szólaltat meg a Figaró karácsonyi száma, egy primadonnát, akinek nagy sikerei voltak és aki most itt áll egy színházi affér óta szinpad nélkül. A primadonna, Dömötör Ilona, nyiltan és őszintén elmondja a Figaróban keserű panaszait az Opera, a gróf, a Király Színház és az ellenprimadonna, Kosáry Emmi ellen. A Figaró karácsonyának másik érdekessége az a nyilatkozat, amelyet Pálmay Ilka lesz a páрмаi herceg ügyében. Közli a Figaró a sokat emlegetett René herceg fényképét is. Ezeket a szenzációs érdekességeken kívül a lap kiváló és népszerű munkatársai irtak érdekes cikkeket és apróságokat, intimitásokat és pletykákat. A Figaró karácsonyi száma változatlanul egy korona husz fillér.

Nagykanizsa
a háboru után

KARCZAG REZDŐ-nek,
a ZALAI HIRLAP munkatársának városfejlesztési
tervezésére . . . . .

Ára 2.50 kor.

— Kapható minden könyvesboltban. —

Egy jó karban levő látható írasu
„Secor” írógép
eladó. — POLGÁR MANÓ
Bazár udvar.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vidékre postán 3-50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltár és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: **Dr. Hajdu Gyula.**
Felelős szerkesztő: **Gürtler István.**

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 30. hétfő

296. szám.

Hadügyminiszterünk jelentése.

Budapest. A hadügyminiszterium sajtóosztálya jelenti a nemzetiségi megszállásról:

Csehek: A csehek tegnap délután lovassággal, gyalogsággal és tüzérséggel megszállták Kassát. Pozsonytól északkeletre a helyzet változatlan.

Jugoszlávok: A Muraközön át előnyomult jugoszláv csapatok a Mura északi partján Alsólendvánál állanak.

Románok: A román helyzetről nincs új jelenteni való.

Vörös harc Aradon a románok és a magyarok között.

Arad. Berthelot tábornok kíséretével tegnap délelőtt ideérkezett. A pályaudvaron nagy ünnepélyességgel fogadták s a Fehér kereszt szállodába kísérték. Röviddel ideérkezése után román tömegek a szálloda előtt felvonulást rendeztek, melyben résztvettek a román nemzeti gárda katonái is. Elénekeltek a román nemzeti himnuszt és egy negyed óráig tüntettek a Szabadság-téren. Ezalatt izgatott magyar csoport közeledett a szálloda felé és a magyar himnuszt énekelte.

A két tüntető tömeg mintegy tíz percig farkasszemet nézett egymással. Egyszerre a románok részéről több lövés dördült el. Ebben a pillanatban a magyar nemzeti zászlót kitépték a zászlótartó kezéből, leszakították a nyeléről s a földre tiporták. Borzalmas tumultus támadt. A két tömeg egymásra rohant s a fejvesztett kavardásban egyre-másra ropogtak a lövések. A román nemzeti gárda sűrűn használta fegyverét s az ellenkező oldalról is viszonzták a lövéseket. Végül a helyőrség rendet teremtett. Az ütközetnek öt halottja, 13 súlyos és számos könnyű sebesültje van.

Marostordamegye rémnapija.

Marosvásárhely. Marostordavármegye egész területét kóborló katonák tartják rettegésben. A városokban nincs baj, mert csak a falvakban rabolnak és fosztogatnak, s elhajlják a marhákat és disznókat. Ahol pedig simán nem megy a dolog, ott erőszakoskodnak. Nagyobb román csapat uton van Nagyvárad felé. A románok a vonatokat átvizsgálják és az élelmiszereket elkobozzák.

Erdélyben megmaradhatnak a magyar köztisztviselők.

Budapest. Dr. Erdélyi János román követ ma egy fővárosi újságíró előtt az alábbi kijelentéseket tette:

— A megszállt területek közigazgatásának elvei változatlanok. Csak azokat a tisztviselőket kergetik el, akiknek elkerge-

tését a nép követeli, vagyis akik vörös posztók a román nép szemében. Ha Magyarország meg nem szállt részein az anarchia és bolsevizmus nagyon megerősödne, a rend helyreállítása végett újabb messzemenő területek megszállására is sor kerülhet, — ha kell, akár a Tiszáig is.

Francia megszálló tér Délmagyarországon.

Belgrád. A szerb és román csapatok még nem jutottak egymással érintkezésbe. A temesvár—verseci vasutvonal mentén 10 kilométer szélességű területnek francia csapatok által való megszállására megtették a szükséges intézkedéseket.

Szenet ígért Magyarországnak Berthelot tábornok.

Temesvár. Berthelot tábornok, a magyarországi francia megszálló csapatok parancsnoka egy előtte tisztelgő küldöttségnek azt mondta, hogy gondoskodni fog Magyarország szénellátásáról és pedig úgy, hogy külföldi szén jöjjön a Bánátba és Magyarországra.

Változások a kormányban.

Budapest. A minisztertanács gróf Festetics Sándort nevezte ki hadügyminiszternek. A napipolitikában ismeretlen ember, de a főrendiházban a választójog kiterjesztése mellett mondott beszéde nagy feltűnést keltett. Az egész háború alatt a fronton volt. Nagyra becsülik és radikális érzésű férfiúnak tartják. Az új hadügyminiszter kijelentette, hogy programja a hadsereg megszervezése, teljes együttműködésben a kormányban résztvevő összes pártokkal. „A hadsereg az egész köztársaságé, megengedhetlen, hogy egyes pártok a maguk céljainak szolgálatába állítsák. A hadsereg csak az összesség céljait és érdekeit szolgálhatja. Külön célokat és érdekeket nem ismerhetek el.”

Budapest. Az új kultuszminiszter Petrovics Elek lesz, (a Szépművészeti Múzeum jelenlegi igazgatója.)

Budapest. Jó forrásból jelentik, hogy Ábrahám Dezső igazságügyi államtitkár beadta lemondását és Balla Aladár lesz az utóda.

Egységes a Károlyi-párt.

Budapest. Két napi tárgyalás után teljesen elsimultak a Károlyi-pártban az ellentétek, s a párt ma egységesebb, mint valaha. Fúziós tárgyalások vannak a Károlyi-, a földműves- és a kisgazda-párt közt, s valószínűleg kedvező eredményre is vezetnek. Az egyesült párt elnöke Szabó István lenne.

A Jugoszlávok és Nagykanizsa.

Ujabb kanizsai parlamenterek Csáktornyan. — Minos elrendelve Kanizsa megszállása.

— Saját tudósítónktól. —

Az a súlyos bizonytalanság, mely Muraköznek a jugoszláv csapatok általi való elfoglalása óta változatlanul, mint egy sötét felhő lóg Nagykanizsa fölött és amelyet csak növel az a körülmény, hogy a jugoszlávok az alsólendvai járásban már a Murát is átlépték és mélyen benyomultak a Murától északra fekvő területekre, — arra indították a kanizsai tényezőket, hogy tegnap ismét parlamentereket küldjenek Csáktornyára, a Zalamegyébe benyomult jugoszláv csapatok parancsnokához, hogy különösen Nagykanizsát illetőleg végérvényesen tisztába jöjjenek azok szándékaival, másrészt pedig figyelmeztessék őket, hogy ha nem fegyelmezett sorkatonasággal, hanem martalóc csapatokkal akarnának jönni, úgy itt fegyveres ellenállásra fognak találni. Ezzel egyidejűleg vasutas deputáció is ment Nagykanizsáról a csáktornyai jugoszláv-parancsnoksághoz azzal a megbizalással, hogy a Délvasut pragerhof—budapesti vonalának muraközi részén szolgálót teljesítő vasutasok részére teljes személyi szabadságot és megfelelő ellátást biztosítsanak.

Tegnap, vasárnap délelőtt 1/2 órakor indult Nagykanizsáról az egyetlen személykocsiból álló különvonat, amelyen a parlamenterek dr. Krátky István városi főjegyző, Darvas Lajos őrnagy, katonai állomásparancsnok, és ennek segéd-tisztje, Grassy József főhadnagy és Kumpfer Artur, a rendőrség polgári biztosa utaztak. A délvasuti deputáció tagjai pedig az alábbiak voltak: Ney Miksa ellenőr, Balázs Ernő fűtőházi hivatalnok és Göllös Jenő főmozdonyvezető. Délután 5 órakor jött vissza Csáktornyáról a különvonat a parlamenterekkel és vasutasokkal, kiknek utja eredményéről dr. Krátky István főjegyző a nagykanizsai Nemzeti Tanács végrehajtó bizottságának tegnap este 1/2 órakor tartott ülésén az alábbiakban számolt be:

— Utunk zavartalan volt, mert vonatunkat az állomásokat megszállva tartó jugoszláv katonák minden akadályozás nélkül engedték célja felé. Csáktornyan az a kellemes meglepetés ért bennünket, hogy az állomási épület előtt a megszálló parancsnokság fogata várt reánk. Általában a lehető legnagyobb előzenyújtást tapasztaltuk a csáktornyai Jugoszláv parancsnokság részéről. Perkó alezredes fogadott ismét bennünket, ezuttal azonban már nem mint helyettes, hanem tényleges parancsnok. Először Darvas őrnagy, majd én beszéltem. Előadtuk, hogy mind több jele mutatkozik a jugoszlávok azon tervének, hogy Nagykanizsát megszállják, holott ez a leghatározottabban ellenkezik a fegyverszüneti megállapodással. És figyelmeztettük, hogy Nagykanizsát fegyveres erővel lennének kénytelenek védeni az

esetben, ha a Mura-vonalat nem kormányváltás parancsára és előzetes értesítésünk nélkül akarják a csapatok állítani, vagy pláne irreguláris bandák lennének erre kísérlet.

A jugoszláv parancsnok így válaszolt:

— Mint a minap, éppúgy most sem mondhatok semmi kötelezőt. Annyit azonban kijelenthetek, hogy eddig semmiféle parancsot nem kaptam a Murát átállni, amihez a magam részéről semmi kedvem nincs is. Természetesen azért azt nem garantálhatom, hogy esetleg kapni fogok ily parancsot kormányomtól.

Dr. Krátky erre említette, hogy az alsólvai járásnál átállták a jugoszláv csapatok a Murát, mire Perkó alezredes így válaszolt:

— Ez a magyar csapatok provokáló fellépése folytán történt, amiből a Murán át ütközlet fejlődött, amelynek a mi részünkről két halottja és négy sebesültje van. Ezért léptük át ott a Murát, de már intézkedések történtek a Murán állott csapataink visszavonására.

Erre a mi parlamentiuraink azt a kívánságot terjesztették elő, hogy Murakeresztúrról a Mura innenső partján álló hidőrséget is rendeljék vissza. Perkó alezredes kijelentette, hogy a legsürgősebben tanácskozni fog a kolori hidőrség parancsnokságával és a kívánságot lehetőleg teljesíteni fogja.

Végül megegyezésre visszatérve a dolog lényegére, Perkó alezredes kijelentette, hogy ismeri a mértékadó körök véleményét és becsültszával erősítette meg, hogy a Murán tul való előnyomulásról, illetőleg Nagykanizsa megszállásáról eddig még szó sincs. Egyébként pedig arra kéri a kanizsai küldöttséget, hogy hassanak oda, hogy e dolgokra vonatkozólag minden további tárgyalást ezentúl a magyar kormány a jugoszláv kormánnyal végezze.

A délvasutasok küldötteire került most a sor, akik előadták ezen közlemény bevezető soraiban részletezett kívánságaikat. A vasutasok Perkó alezredestől írásos garanciákat kaptak arra vonatkozólag, hogy a délvasutasoknak a Muraközben semmi bántódásuk nem lesz. Kijelentették, hogy ezt annyival inkább is garantálják, mert hiszen nekik a vasutra és a vasutasok munkájára szükségük van. Sőt a nőilen vasúti tisztviselők a jugoszláv csapatok tisztai étkezdéjében kapnak ellátást és naponta ugyanannyi dohányt mint a szerb és horvát tisztiek.

A nagykanizsai Nemzeti Tanács végrehajtó bizottsága a fentieket tartalmazó jelentések meghallgatása után is szükségesnek találta, hogy Nagykanizsa város, illetőleg a Murán inneni terület legyveres védelméről gondoskodni kell. Megbízta a polgármestert, hogy Habacker 48-as alezredessel, a zalai határvédelem parancsnokával azonnal lépjen evégelt összeköttetésbe. Ugyanekkor pedig az alábbi memorandumot intézték a belügyi kormányhoz:

Miniszter Ur,

a szomszédos Muraköz megszállása folytán városunkat is minden pillanatban fenyegeti a megszállás veszedelem. A rendkívüli viszonyok rendkívüli feladatok elé állítanak bennünket, miért is a mai napon tartott ülésünkön elhatároztuk, hogy végrehajtó bizottságunkat, mindazon intézkedések megtételére feljogosítjuk, amelyek az esetleges megszállással kapcsolatban úgy a város, mint a környékének területén a közrend, a vagyon és személybiztonság és a közérdekek megóvása és megvédelmezése körül szükségessé válnak és ily irányú intézkedésekben, ha a késedelem veszéllyel jár, úgy egyedül legjobb belátásunk lesz irányadó. Husz tagu végrehajtóbizottságunkban a város polgármestere, főjegyzője, rendőrkapitánya és a

katonai állomásparancsnok is helyet foglalnak. — Tisztelettel kérjük Miniszter urat, hogy ezt a jelentésünket tudomásul vegyeni méltóztassék. — Nagykanizsa, 1918. december 28 ikán. A Nemzeti Tanács. (Aláírva: a nagykanizsai Nemzeti Tanács végrehajtó bizottságának mind a husz tagja által).

HIREK.

— Mindent maximál a Nemzeti Tanács.

A Nemzeti Tanács végrehajtó bizottsága azon rendkívüli hatalmánál fogva, mely őt Nagykanizsa válságos helyzete miatt megilleti, nagyjelentőségű lépést határozott el tegnapi ülésén. A kanizsai kereskedők és a Munkástanács közt két hét előtt létrejött ár- és forgalomszabályozás ugyanis nem járt a kívánt eredménnyel. Akik nem voltak jogosultak a Munkástanács utalványára, a méregdrágaságot tovább is szenvedték. A kereskedők sem voltak elégedettek az új renddel, mert hasztalan adták készleteiket felét nagy ráfizetések mellett negyedáron, ezzel az áldozatkészéggükkel nem tudták a közhangulatot javukra fordítani. Ezért határozta el a végrehajtó bizottság, hogy az utalványrendszer teljes mellőzésével mindenki számára egyforma alacsonyra maximálja valamennyi közszükségleti cikk és munka árát, áruvizsgáló bizottságot még a mai nap folyamán s ennek elnökévé dr. Krátky István főjegyzőt, helyettesévé pedig Gáspár Béla banktisztviselőt nevezte ki. Az áruvizsgáló bizottság nemcsak az elsőrendűen fontos élelmi, ruházatkész és használati cikkek árát maximálja a kormányrendeletekben megjelölt elvek szerint, hanem beleveszi a hatósági árjegyzékbe az olyan árukat is, melyeket eddig luxuscikkeknek tekintettek, melyek azonban hivatva vannak arra, hogy a szoroson vett közszükségleti cikkek elfogyta esetén, ezeket pótolják. Egyben a polgármester elrendeli a készletek újabb bejelentését, amit az tesz szükségessé, hogy a központok által lefoglalt készletek a múltkoriteltározás óta felszabadultak a szabad forgalom számára. A készletek eltilkolása, elrejtése, elszállítása és a maximális árak túllépése büntetésen kívül az áru elkobzását is maga után vonja. És hogy az elféle manipulációk titokban ne maradhassanak, arról a Munkás- és Katonatanács ébersége gondoskodik. Mindent átfogaló, szervezettisége folytán az a testület igen-igen jól van informálva a készletek nagysága és holléte felől.

— **A Hadirokkantak, hadisérültek, hadi-özvegyek, hadilárvák** országos szövetségének zalamegyei fiókja Nagykanizsán tegnap végleg megalakult. Egyhangú felkiáltás folytán elnöke lett Néma József, társelnökök özv. Gyenes Dezsőné és Vugrinecz Károly, pénztárnok Szerb Ernő, jegyzők Jaberics Lajos és Hováth János,

ellenőrök Lőrinc Ferenc és Németh József. Megalakították az elnöki tanácsot és a 14 tagu választmányt is. Az alakuló gyűlés újból nyomtatékosan hangoztatta a rokkantaknak azt a kívánságát, hogy a Munkásbiztosító orvosai bizassanak meg a szövetség tagjainak gyógykezelésével. Követelik, hogy mindazokba a jóléti bizottságokba, melyek a rokkantak és özvegyek érdekeit lennének hivatva támogatni, mint legilletékesebb tényezők: a rokkantak megbízottai is bevonassanak, mért egyébként mellőzés éri a segélyre legjobban rászorulókat. Súlyosan sérelmes példákat hoztak fel erre a közelmúltból. Nagykanizsán több mint ezer hadirokkant, özvegy és árva van, kik közül csaknem egészen százan nem csatlakoztak eddig még a szövetséghez. Feltétlenül jogos, hogy ennek az ezer embernek a sorsa intézésénél, őket is meghallgassák.

— **Petroleumosztás.** Azon iparosok, kiknek műhelyében villanyvilágítás nincs, holnap, f. hó 31-én délután 2—3-ig A, B, C, D, E, F, 3—4-ig G, H, J, K, L, M, 4—5-ig N, O, P, R, S, 5—6-ig T, U, V, Z kezdőbetűk sorrendjében az Ipartestület helyiségében 1—1 liter petroléumot kapnak.

Hirdetmény.

A városnak lisztjél még el nem látott lakossága részére a jövő évi augusztus hó 15-éig szükséges lisztmennyiséget biztosítani és készpénzfizetés ellenében előre kiszolgáltatni kívánom.

Ezért felhívom az ellátatlanokat, hogy annál a kereskedőnél, illetőleg az Általános Fogyasztási Szövetkezet tagjai ennél a csoportnál, ahol lisztellátásban részesülnek, azonnal jelentsék be, vajjon a jövő évi augusztus hó 15-éig járó egész lisztmennyiséget, vagy annak egy részét készpénzfizetés mellett hajlandók-e átvenni.

A bejelentett lisztmennyiségért járó összeg az illető kereskedőnél, illetőleg szövetkezetnél azonnal letétbe helyezendő; a kereskedő, illetőleg szövetkezet erről jegyzékszerű elismervényt tartozik adni.

Az egyes lisztminőségek közli arány havonként és fejenként 1.50 kgr. finom, 2.20 kgr. főző és 3.50 kgr. kenyérliszt.

Felhívom a közönséget, hogy a bejelentést saját érdekében mennél előbb tegye meg.

Nagykanizsa, 1918. évi december hó 28.

Dr. Sabján Gyula s. k.
polgármester.

Egy jó karban levő látható írásu
„Secor” írógép
eladó. **POLGÁR MANÓ**
Bazár udvar.

Zapletál Gyula úgy a saját, valamint az összes rokonság nevében fájdalommal jelenti, hogy szeretett hitvese, a legjobb rokon

Zapletál Gyuláné

szül. Moos Erzsébet

életének 33-ik, boldog házasságának 9. évében e hó 29-én este 8 $\frac{1}{2}$ órakor rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után csendesen elhunyt.

A megboldogult hűlt tetemét e hó 31-én délután 4 órakor fogjuk a róm. kath. temető halottas házából örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise-áldozat december hó 31-én délelőtti 10 órakor fog az Egek Urának bemutatni.

Nagykanizsa, 1918. évi december hó 30.

Nyugodjék békében!

Moos Márton édes atyja. — Moos József, Feri, Gyuri testvérei.

ZALAI HÍRLAP

Megjelenik naponta délután 4 órakor.
Havi előfizetés: helyben házhoz hordva 3 kor.,
vialékre postán 3-50 kor. Egyes szám 12 fillér.
Nyiltér és hirdetések díjazás szerint.

POLITIKAI NAPILAP

Lapvezér: Dr. Hajdu Gyula.
Felelős szerkesztő: Gürtler István.

Szerkesztőség és nyomda: Csengery-ut 7. szám,
telefon 41. — Kiadóhivatal: Gutenberg nyomda
(Ifju Wajdits József-féle könyvkereskedésben)
Deák-tér 1. szám, telefon 182.

VI. évfolyam.

Nagykanizsa 1918. december 31. kedd

297. szám.

Aradot megszállták a franciák.

Arad. Az éjjel fél 1 órakor Temesvár felől ideérkezett az 1. számú afrikai vadászrezd, hogy Berthelot tábornok utasítására megszállja Aradot. Varjassy kormánybiztos francia nyelven tiltakozott a parancsnokságnál a fegyverszüneti szerződés megsértése ellen, mert Arad a demarkációs vonalon kívül esik. A francia parancsnok válaszában kijelentette, hogy kizárólag a rend fentartása végett szállta meg csapataival Aradot. A franciákat reggel elszállásolták. Ezek csak egy hélig maradnak itt, s aztán románok váltják fel őket, a franciák pedig a Bánátba mennek, ahonnan a szerbek ki fognak vonulni.

Mackensen francia fogságban.

Budapest. Ma reggel 8 órakor a Budapesten lévő francia csapatok 800 főnyi különítménye Főthra ment és körülzárva gróf Károlyi László kastélyát, Mackensen vezértábornagyot internáltak. Mackensen mindezekről értesülve tiltakozott ez ellen és tudatta környezetével, hogy egy francia tisztet se bocsássanak hozzá, mivel ő a magyar kormány rendelkezése alá helyezte magát. Ennek dacára egyik francia tiszt bement hozzá és közölte Mackensennel, hogy felsőbb parancsra internálják. Mackensen értesítette a történetéről Károlyi Mihály miniszterelnököt, akitől oltalmat és elégtételt kért. Károlyi azonnal felkereste Festetich hadügyminisztert és arról tanácskozott vele, hogy a kormány mily magatartást tanúsítson.

Budapest. Ma reggel fél 5 órakor a nyugati pályaudvaron 700 főnyi francia csapat érkezett Budapestre 9 tiszttel, fél 10-kor pedig újabb 1500 francia és 600 ló.

„Az igazság szellemében“

Javuló békeremények:

Koppenhága. A Berlingske Tidende Wilson tárgyalásai kapcsán azt jelenti, hogy a magyar problémát külön bizottság fogja tárgyalni. Wilson és az antant vezetői arra törekednek, hogy az igazság szellemében legyen a magyar kérdés megoldva.

Katonai lázadás Budapesten.

Budapest. Ma reggel az Üllői-ut végén levő Ferenc József laktanyában oly események játszódtak le, melyek egy katonai lázadás jellegét viselik magukon.

A kommunista-párt ma reggel gyűlést akart tartani a laktanyában elhelyezett 1. honvédezzreddel, mely ülés szónokául Kun Béla, a Magyar Kommunista párt vezére volt jelezve. Ezt megelőzően kommunista agitátorok azt a hírt hozták, hogy Festetich hadügyminiszter az ellenforradalom embere.

A gyűlés első szónoka volt Kun

Béla. Beszéde alatt a laktanya jobbról álló épületéből egy lövés dördült el, mit általános sorfűz követett. Ennek nyomán óriási pánik keletkezett, tíz percig általános lövöldözés, melynek csak két sebesültje van.

A felizgatott katonák követelték, hogy osszák szét köztük a fegyvereket. Feltörték a fegyverraktárt és 3000 ember fel-fegyverezte magát, kitódult a laktanyából és megszállta a Hungária-utat. A rendőrség értesítve két teherautót küldött ki rendőrökkel megrakva, azonban a felizgult tömegnek ez olaj volt a tüzre. Az autókat lefogták és a rendőröket visszavonulásra kényszerítették. Ez alatt a laktanya-udvaron tovább folyt a gyűlés s a legénység azt követelte, hogy fegyveresen vonuljanak a Ház elé s kényszerítsék lemondásra a hadügyminisztert.

Kun Béla az 1. honvédekből átment a 32-sők laktanyájába. Itt azonban lehurrogták s meg akarták verni. Elfogták s a kaszárnyában fogságban tartották. Csupán Pogány József kormánybiztos intézkedésére bocsájtották szabadon.

Jelentésünk vételekor még nem állt helyre a laktanyákban a nyugalom.

A franciák fegyverrel védekeznek a bolsevizmus ragálya ellen.

Rotterdam. A Daily Telegraph párisi jelentése szerint a versaillesi haditanács múlt heti tanácskozásán arról volt szó, hogy mily intézkedéseket tegyenek a megszállt területek határára a németországi bolsevizmus átcsapásának veszedelme ellen. Azt határozták, hogy az okkupáló hadsereg létszámát négy hadosztállyal felemelik.

A németek és lengyelek.

Berlin. Azon hírre, hogy 30,000 főnyi lengyel katonaság vonul egyenesen Berlin irányában, a német népbiztosok tanácsának végrehajtó bizottsága az ötödik német hadosztályt a lengyelek ellen küldötte. A lengyel csapatok megszállták Beuthen városát,

Breszlau. Lengyel katonák állépték a német határt. A német határőrség kénytelen volt visszahúzódni.

Az ukránok és lengyelek.

Bécs. Az ukrán csapatok négy oldalról bekerítették és azokkal a nehéz ágyúkkal lövik Lemberget, amelyeket a németek Ukrajnában hátrahagyni kényszerültek. A lövések elpusztították a lembergi vízvezetékét. Az ukrán csapatok oly nagy túlsúlyban vannak a lengyelekkel szemben, hogy győzelmük teljesen biztosítottnak látszik.

HIREK.

— Boldog újévet kívánunk lapunk tisztelt olvasóinak és munkatársainak.

— **Meghalt Cavalloni tanár.** Döbbenetes hír szaguidotta be ma reggel Nagykanizsát. Cavalloni Sándor, a nagykanizsai főgimnázium kiváló tanára tegnap Budapesten félkora elején néhány napi szenvedés után meghalt. Vakbélgyulladás okozta halálát. Néhány nappal ezelőtt konstatalta rajta orvosa a veszedelmes betegséget és sürgősen Budapestre szállították operálás végett. Az operáció sikerült ugyan, de már késő volt, mert Cavalloni tanár legyengült szervezete nem bírta ki annak utókövetkezményeit. Halála pótolhatatlan vesztesége Nagykanizsán mindazoknak, akik az új idők szellemétől várják sorsuk jobbra fordulását. Cavalloni Sándor volt ugyanis a nagykanizsai közalkalmazottak szervezkedési mozgalmanak elterelő lelke és a nagykanizsai közalkalmazottak nagyszerű agitátorát és kiváló képességeit felismerve, a közbizalom őt a kanizsai közalkalmazottak szervezetének elnöki pozíciójába emelte. Csupa tetterő, csupa fiatalos ambíció volt, amikor orvul rátört az alattomos betegség, reá, aki négy és fél hosszú év alatt csatak vegtelen sorozatában ezer halált került ki ep testtel és még épebb lélekkel. Mindössze 33 évet élt. Mely gyasztól sújtott felesége és apósának, Szalay Sándornak gyászában őszinte részvételt ösztönzik Nagykanizsa város társadalmának minden rétege, valamint erette, a legjobb tanaért rajongó tanítványok sokadalma. Cavalloni Sándor holttestét értesülésünk szerint Nagykanizsára hozzák és itt helyezik örök nyugalomra.

— **Részleges tisztújítás a nagykanizsai munkabiztosítóban.** Tegnap este a nagykanizsai kerületi munkabiztosító pénztár igazgatósága részleges tisztújítást tartott. Három állást töltöttek be és pedig a Gyenes Dezső halálával megüresedett szemellenőri és még két tisztviselői állást. Mindhárom választás teljes egyhangúsággal történt. Nehai Gyenes Dezső utódjává Snejf Józsefet, a pénztár régi hivatalnokát választották meg, a másik két állásra pedig Jaberics Lajost, a „Zalai Hírlap“ kitűnő mettorjét és Popp Ernő délvásutli lakost. Az utóbbiak a torradalmi napokon mint a nagykanizsai Nemzeti Tanács tagjai az új rendszernek Nagykanizsán való megszilárdításában Snejf József mellett szintén tevékenyen részt vettek és a legnagyobb közbizalomra tevék érdemessé magukat.

— **A nagykanizsai közép és kiskereskedők egyesülete.** Vasárnap délután egy nagyon életrevaló gazdasági tömörülés történt Nagykanizsán. A nagykanizsai közép- és kiskereskedők egyesületet alakítottak, melynek célja tagjainak érdekeit az egyesülésben rejülő erővel hathatós védelemben részesíteni és általában az egyesülés folytán szerzett befolyást a fogyasztó közönség érdekében is kihasználni. Az egyesülés módját nyújt a kanizsai közép- és kiskereskedőknek ahhoz, hogy tökélik egyesítése révén nagyobb tömörben, tehát olcsóbban vásárolhassanak be, amivel szintén a kö

zönség előnyei járnak együtt. Távolabbi célja, az egyesületek intézeti ház és rokkanttalap létesítése, valamint a kereskedelmi önképzésre és a modern kereskedőképzésre módot teremteni. A Central kávéház külön szobájában tartott gyűlés eloadója Grünfeld Mór Teleky-uti kereskedő volt, aki nagy energiával hozta létre a kanizsai közép- és kiskereskedők tömörülését. A nagyrahitott egyesület tisztika at a következőképpen alakítottak meg: Elnök: Grünfeld Mór, alelnökök: Mután Ödön és Rosenfeld Jakab, ügyész: dr. Hoch Oszkar, pénztáros: Dedovics Béla és 11 tagú választmány tagjai: Fichtl Adolf, Satriany József Kriem Ignác, Gold Ignác, Diosy Béla, Stampf Zsigmond, Hirsch Oszkar, Feischacker Albert, Berger Jakab, Sarkany Mór, Bruncsics József, Hegedüs Károly, Szabó Antal és Prager Mariska lettek.

— **A nagykanizsai magántisztviselők szervezkedése.** A Magántisztviselők Országos Szövetségének Nagykanizsán megalakult helyi csoportja tegnap gyűlést tartott, amelyen a tisztikart választották meg és pedig a következőkben: Elnök Laszlo Vilmos, alelnök Flesch József, titkar Vida Lajos, jegyző Mayerhoffer Margit, pénztáros Wortmann Júlia, könyvtáros Radányi Margit, ellenőrök Schwarz Lajos és Furst Lajos, házelnök Lányi Pál. Megválasztották végül kilenc választmányi tagot. A biztosítási tisztviselők helyi csoportja már előzőleg megalakult. A nagykanizsai pénzügyi tisztviselők megalakulása is rövidesen várható, s e három csoport, a kereskedelmi alkalmazottakkal egyetemben, fogja a Magántisztviselők Nagykanizsai Szakszervezetét alkotni. A magántisztviselők szövetségében beiratkozni naponta d. e. 9—11 és d. u. 4—6 ig lehet a Casino épületében (földszint).

— **Nincs szilveszteri záróameghosszabbítás Nagykanizsán.** Tegnap még úgy volt, hogy ma éjszaka 1 óráig lesznek nyitva a kávéházak és vendéglők és hogy az alkoholtilalom is fel lesz függesztve erre az egy napra. A belügyminiszternek ma érkezett intézkedésére azonban az összes szilveszteri engedélyeket visszavontak. A nagykanizsai rendőrkapitányság a következőket rendelte el: A kis- és középkereskedelmi üzletek ma délután 2 óráig holnapután (2-ikán) reggel 6 óráig teljesen zárva tartandók. A kávéházak zárójára ma este 10 órában van megszabva. A vendéglők (Central, Korona, Polgári Egylet, Rozsa és Vaskapu) ma este 10-kor zárnak, holnap pedig csak délelőtt 10-től délután 3-ig és délután 6-tól 10-ig lehetnek nyitva (vagyis az ebéd és vacsora 10 óra alatt). Bor, sör és mindenféle alkoholos ital kiszolgáltatásának tilalma változatlanul fennmarad. — Itt közöljük, hogy a fenti rendszabályok folytán a Központi kávéházban ma este tervezett szilveszteri előadás elmarad.

— **A nagykanizsai Nemzeti Tanács gyűjtőakciója.** A helyben háborús nyomor és szegénység rendkívüli segélyezésére alakult gyűjtő bizottság ez uton is lekéri Nagykanizsán az ott jómódu polgárokat, akiknek a „Nagykanizsai minden jómódu polgárhoz” című felhívást megküldte, hogy a leírásban érteimében előtérítve és tőlük szóval, vagy írásban kéri adományokat, amennyiben ezt még nem teljesítették volna, a Nagykanizsai Bankkegyesületnél „a nagykanizsai háborús nyomor és szegénység rendkívüli segélyalapja javára befizetni sziveskedjenek. A gyűjtő bizottság az adakozóknak 1919. január 4-én délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó értekezleten számol be működéséről és ennek eredményéről. — Ott nyilvánosan is halás kö-

szönetet mond névszerint mindazoknak, akik a nemes emberbaráti célra előirányzott adományukat leadták, de közli azok névsorát is, akik erre hajlandóknak nem mutatkoztak.

— **A Haladás kulturális egyesület Fő-ut 24. szám alatti helyiségében holnap, szerdán délután 5 órakor előadást rendez,** melyen a komoly érdeklődőket szívesen látja. Tárja: A forradalmi evolúció különös tekintettel az orosz forradalomra. Előadó: Hirschler Jenő. — Egyben közli az egyesület, hogy tagjai számára ingyenes francia nyelvkurzust rendez, melynek vezetője dr. Fenyves Ferenc tanár lesz. A tanfolyam január 3-án este 1/26—1/27-ig tartandó előadással kezdődik s hetenkint háromszor lesznek előadásai. A kurzusra holnap délután 3—4 óra között lehet jelentkezni az egyesület helyiségében (Fő ut 24.) — Dr. Flesch Laszlónak vasárnapra hirdetett előadása elhalasztódott, miután az előadó az utolsó percekben közbejött akadályoztatása miatt nem utazhatott el Budapestről.

— **Lólopások Nagykanizsán.** Az éjszaka két kanizsai istállóból elköltöttek egy-egy pár lovat. Az egyik lólopás Tolli Péter kocsmárosnak a Magyar utca 124. számú házában történt, ahonnan a feltört istállóból egy sötét és egy pej lovat vittek el, melyek értéke 7000 korona volt. A másik pár lovat a Csányi Laszlo-utcában lévő katonai lónyilvántartó hivatal istállójából loptak el. Ezek 2500 korona értéket képviselnek. A lótolvajoknak egyelőre semmi nyomuk.

— **A ruhaakció.** Felhívjuk mindazokat, akik az előirt ruhadonozgatási kötelezettségüknek nem tettek eleget, sziveskedjenek ruhafelcségek az alulról bizottságnál az esetben is beszoigaltatni, ha összeiro lapot még nem is kaptak volna. A ruhakiosztó bizottság. Zrínyi Miklós utca, polgári iskola III. fiúosztálya tantermében.

— **A megrongált telefonhuzalok.** A nagykanizsai postafonokseg ezuton arra kéri a telefonelölizeteket, hogy megrongált telefonvonalak javítását ne surgessek, mert e munkát ugyis a legnagyobb sietséggel és minden rendelkezésre álló erővel végzik.

— **Január 7-ikén megnyílnak a kanizsai iskolák.** A spanyoljárvány miatt tudvalevőleg január 7-ig az előadások szünetelését rendelték el a kanizsai iskolákra vonatkozóan. A nagykanizsai főgimnázium, a felsőkereskedelmi iskola, a polgári fiú és leányiskola, az összes elemi iskolák, valamint a nagykanizsai kereskedő-tanonc iskola igazgatóságai arról értesítenek bennünket, hogy a vezetésük által álló tantervezetekben január 7-ikén az előadások megkezdődnek.

— **Befizetések elhalasztása.** A Nagykanizsai lakarekpenziar által alapított Önszegélyző Szövetkezettel a január 1-ére eső befizetések január 3-án tartanak meg. — A Néptakarék-pénztári Önszegélyző Szövetkezet Nagykanizsán értesíti t. ügyfeleit, hogy a heti befizetés további intézkedésig l. ho 10-étől kezdődőleg hetenként egyszer es pedig kedden d. u. 2—4 óráig tartanak meg.

— **A nagykanizsai nyugdíjas vasutasok a Vasutasszövetségben.** A Nagykanizsán lakó nyugdíjas vasutasok január 2-án, csütörtök délelőtt 10 órakor a Munkásotthon helyiségében az Országos Vasutasszövetség tagjai sorába fognak belépni és beiratkozni. Felhívjuk az összes nagykanizsai nyugdíjas vasutas elvtársakat, — azokat is, akik már beiratkoztak — hogy az aláírások eszközzése végett a jelzett helyen és időben megjelenjenek. Az összehívók nevében: Mayerhoffer.

— **A Központ szálló, kávéház és étterem tisztelt vendégeinek boldog új évet kívánunk Garai testvérek.**

— **A birtokreform és a kesz. helyi gazdasági akadémia.** A keszthelyi gazdasági akadémia tanártestülete a birtokreform kérdésében fölrítot intézett a földművelésügyi kormányhoz és ebben a gyors keresztülvitelt nehezen tartja keresztülvihetőnek, mert a nagy- és középirtokok meglévő épületei föl nem oszthatók. Már pedig a keletkező kisbirtokoknak beépítése és fölszerelése tárgyában ugyszólván lehetlenségbe ütközik. Múltányolva azoiban a földműves nép jogosultságát a földhöz, szükségesnek tartja a tanári testület, hogy a kormány a sok időt és előkészítő igénylő végleges földosztást megelőzően ideiglenes formában kezdje meg, rövidlejáratu bérparcellákat juttatván az igényjogosultaknak, akik a földreform végleges keresztülvitelég mint bérlők művelnék földjüket. A gazdasági cselédeket a nagyobb gazdaságoknak azzal kellene lekötöniök, hogy számukra 3—4 holdas fölszerelt gazdaságot biztosítanak, melyet a cseléd amortizációs alapon megválhat. Rámutat végül a tanári testület a középirtokok földosztásával járó pótolhatatlan veszteségre, mely elsősorban abban jelentkezne, hogy mintegy 50 százalékkal csökkenne az ország átlagtermése, másodsorban pedig a középirtok és a nagyirtok épületei nem volnának gazdaságosan fölhasználhatók és ezen a címen is óriás értékcsökkenést szenvedne a mezőgazdaság.

— **Koszorupótló adományok.** I. b. özv. Schulhof Adolfné szül. Fürst Nina iránti kegyeletből koszorupótló címén adakoztak: Gyászoló család 200 K, dr. Rotschild Samu és neje, Schulhof Zsigmond és neje Zágreb 50—50 K, Péter Hugó és neje, Blankenberg Imre és neje 30—30 K, özv. Szigeti Samuné, Breier Lajos és neje, Székely Nándor és neje 20—20 K. Összesen 370 koronát. — I. b. Keleti M. Mór iránti kegyeletből koszorupótló címén adakoztak: A gyászoló család 250 K, Blau Lajos 50 K, Balassa Miklós 30 K, N. N. 20 K, Singer Imre 10 K. Összesen 360 koronát. Az ívr. Szentegylet.

— **A nagykanizsai önkéntes polgárőrség III. csoportja tart ma szolgálatot.**

Nagykanizsa a háboru után

KARCZAG REZSŐ-nek,
a ZALAI HIRLAP munkatársának városfejlesztési tervvázlata . . . . .

Ara 2.50 kor.

— Kapható minden könyvesboltban. —

Egy jó karban levő látható írásu

„Secor“ írógép
eladó. POLGÁR MANÓ
Bazár udvar.

A világlítási rendelet

határozatait a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM - félwattos
lámpákkal

lehet betartani

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztásu

Tungsramlámpákat.